

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 600/2014,**15. mai 2014,****finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpannga arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Finantskriis tõi esile finantsturgude läbipaistvuses valitsevad puudused, millel võivad olla kahjulikud sotsiaal-majanduslikud tagajärjed. Läbipaistvuse suurendamine on üks üksmeelselt toetatavaid põhimõtteid finantssüsteemi tugevdamiseks, nagu kinnitati 2. aprillil 2009 Londonis G20 juhtide avaldusega. Selleks et suurendada läbipaistvust ja parandada finantsinstrumentide siseturu toimimist, tuleks luua uus õigusraamistik, millega kehtestada ühtsed nõuded finantsinstrumentide turgudel tehtavate tehingute läbipaistvusele. Õigusraamistik peaks hõlmama põhjalikke õigusnorme laia valiku finantsinstrumentide jaoks. See peaks täiendama Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2004/39/EÜ ⁽⁴⁾ kehtestatud aktsiatega seotud korralduste ja tehingute läbipaistvuse nõudeid.
- (2) Jacques de Larosière'i juhitud kõrgetasemeline ELi finantsjärelvalve eksperdirühm kutsus liitu üles töötama finantsvaldkonna reguleerimiseks välja paremini ühtlustatud reeglid. Samuti rõhutas 18.–19. juuni 2009. aasta Euroopa Ülemkogu Euroopa tulevase järelvalvearhitektuuri kontekstis vajadust kehtestada Euroopa ühtne reeglistik, mis oleks kohaldatav kõigi siseturu finantseerimisasutuste suhtes.
- (3) Seega peaks uute õigusaktide kogum koosnema kahest erinevast õigusaktist: direktiivist ja käesolevast määrusest. Need kaks seadusandlikku akti koos peaksid moodustama õigusraamistiku, mis oleks aluseks nõuetele, mida kohaldada investimisühingute, reguleeritud turgude ja andmearuandlusteenuste osutajate suhtes. Seepärast tuleks käesolevat määrust lugeda koos direktiiviga. Vajadus kehtestada teatavate nõuete osas kõigi asjaomaste ettevõtjate suhtes ühtne reeglistik ja vältida võimalikku õigusnormide erinevuse ärakasutamist ning tagada turuosaliste suurem õiguskindlus ja vähem regulatiivset keerukust õigustab õigusliku aluse kasutamist, mis võimaldab koostada määruse. Et kõrvaldada kauplemiselt allesjäänud takistused ja olulised konkurentsimoontused, mis tulenevad erinevustest liikmesriikide seadustes, ning et ennetada tulevaste tõenäoliste kauplemise takistuste ja oluliste konkurentsimoontuste tekkimist, on vaja võtta vastu määrus, milles sätestatakse kõigis liikmesriikides kohaldatavad

⁽¹⁾ ELT C 161, 7.6.2012, lk 3.

⁽²⁾ ELT C 143, 22.5.2012, lk 74.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 15. aprilli 2014. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 13. mai 2014. aasta otsus.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta, millega muudetakse nõukogu direktiive 85/611/EMÜ ja 93/6/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/12/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/22/EMÜ (ELT L 145, 30.4.2004, lk 1).

ühtsed normid. Käesoleva vahetult kohaldatava seadusandliku akti eesmärk on aidata otsustavalt kaasa siseturu sujuvale toimimisele ning seetõttu peaks see tuginema Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklile 114, nagu seda tõlgendab Euroopa Liidu Kohus oma väljakujunenud kohtupraktikas.

- (4) Direktiiviga 2004/39/EÜ kehtestati eeskirjad reguleeritud turul kauplemisele võetud aktsiatega kauplemise läbipaistvaks muutmiseks nii kauplemiseelselt kui ka -järgselt ning reguleeritud turul kauplemisele võetud finantsinstrumentidega tehtud tehingutest teatamiseks pädevatele asutustele. See direktiiv tuleks uuesti sõnastada, kajastamaks asjakohaselt finantsturgudel aset leidnud muutusi ning kõrvaldades puudused ja täites tühimikud, mis muu hulgas ilmnesid finantsturgude kriisi ajal.
- (5) Kauplemise ja regulatiivse läbipaistvuse nõuded tuleks kehtestada vahetult kohaldatava õigusaktina, mida kohaldataks kõigi investeerimisühingute suhtes, kes peaksid järgima ühtseid reegleid kõigil liidu turgudel, et tagada ühtse õigusraamistiku ühetaoline kohaldamine, tugevdada usaldust kogu liidu turgude läbipaistvuse suhtes, vähendada õigusnormide keerukust ja investeerimisühingute kulusid seoses normide täitmisega, eriti finantseerimisasutuste puhul, kes tegutsevad piiriülel, ning aidata kaasa konkurentsimoonutuste kõrvaldamisele. Määruse vastuvõtmine, millega tagatakse vahetu kohaldatavus, on kõige sobivam viis, et saavutada need õigusliku reguleerimise eesmärgid ja tagada ühtsed tingimused, hoides ära riiklike nõuete lahknemise direktiivi ülevõtmise tulemusena.
- (6) On oluline tagada, et finantsinstrumentidega kauplemine toimuks võimalikult suures ulatuses organiseeritud kauplemiskohtades, ning et kõik sellised kauplemiskohad oleksid asjakohaselt reguleeritud. Direktiivi 2004/39/EÜ alusel arendati välja mõningad kauplemissüsteemid, mida õiguskord piisavalt ei hõlma. Igasugune finantsinstrumentidega kauplemise süsteem, nagu praegu maaklerite ristumisvõrgustikena tuntud üksused, peaks tulevikus olema nõuete kohaselt reguleeritud ning saama tegevusloa ühe mitmepoolse kauplemiskoha liigina või kliendi korralduste süsteemse täitjana vastavalt käesolevas määruses ja direktiivis 2014/65/EL⁽¹⁾ sätestatud tingimustele.
- (7) Tuleks selgitada reguleeritud turu ja mitmepoolse kauplemissüsteemi mõisteid ning need peaksid ka edaspidi jääma teineteisega tihedalt seotuks, kajastamaks tõsiasja, et nad väljendavad tegelikult sama organiseeritud kauplemisfunktsiooni. Neist mõistetest tuleks jätta välja kahepoolsed süsteemid, kus investeerimisühing sõlmib kõik tehingud enda nimel, isegi kui ta on riske mitte võttev vastaspool ostja ja müüja vahel. Reguleeritud turgudel ja mitmepoolsetel kauplemissüsteemidel ei tohiks olla lubatud täita klientide korraldusi enda omanduses oleva kapitali arvel. Mõiste „süsteem” hõlmab kõiki selliseid turge, mis koosnevad reeglistikust ja kauplemisplatvormist, kui ka neid, mis tegutsevad üksnes reeglistiku alusel. Reguleeritud turud ja mitmepoolsed kauplemissüsteemid ei ole kohustatud korraldama „tehnilist” süsteemi korralduste kokkuviimiseks ning neil peaks olema võimalik kasutada muid kauplemisprotokolle, kaasa arvatud süsteeme, kus kasutajatel on võimalik kaubelda, küsides hinnapakumisi mitmelt pakkujalt. Turg, mis koosneb üksnes reeglistikust, mis reguleerib liikmelisuse, finantsinstrumentide kauplemisele võtmise, liikmetevahelise kauplemise, aruandluse ja vajaduse korral läbipaistvuskohustusega seotud aspekte, on selle määruse tähenduses reguleeritud turg või mitmepoolne kauplemissüsteem ning nende reeglite alusel sõlmitud tehinguid käsitatakse sõlmituna reguleeritud turu või mitmepoolse kauplemissüsteemi raames. Mõistet „ostu- ja müügihuvid” tuleb mõista laias tähenduses ning see hõlmab korraldusi, hinnapakumisi ja huviväljendusi.

Üks olulistest nõuetest puudutab kohustust, et huvid viiakse kokku süsteemis süsteemi korraldaja kehtestatud diskretsiooni välistavate reeglite abil. See nõue tähendab, et need tuuakse kokku süsteemi reeglite alusel või süsteemi protokollide või sisemiste toimimisalgoritmide poolt, sealhulgas arvutitarkvarasse kätetud algoritmid. Mõiste „diskretsiooni välistavad reeglid” tähendab reegleid, mis ei jäta reguleeritud turule ega mitmepoolset kauplemissüsteemi käitavale turukorraldajale või investeerimisühingule võimalust oma suva järgi mõjutada, kuidas need huvid üksteise suhtes toimivad. Määratlused nõuavad, et huvid viiakse kokku nõnda, et selle tulemuseks on leping, mille puhul tehingu tegemine toimub süsteemi reeglite kohaselt ehk süsteemi protokollide või sisemiste algoritmide vahendusel.

- (8) Selleks et muuta liidu finantsturud läbipaistvamaks ja tõhusamaks ning eri mitmepoolseid kauplemisteenusi pakkuvate kauplemiskohtade vahelised konkurentsitingimused võrdsemaks, on vaja võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ja tuletisinstrumentide jaoks juurutada uus kauplemiskoha kategooria – organiseeritud kauplemissüsteem - ning tagada, et seda reguleeritakse nõuete kohaselt ning et see kohaldaks süsteemile ligipääsu suhtes mittediskrimineerivaid eeskirju. See uus kategooria määratletakse üldjoontes nõnda, et see peaks hõlmama praegu ja tulevikus kõiki organiseeritud kauplemise korraldamise ja tehingute sõlmimise liike, mis ei kuulu olemasolevate kauplemiskohtade funktsioonide või õiguslikult määratletud isearasuste raamesse.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 349).

Seetõttu on tarvis kehtestada asjakohased organisatsioonilised nõuded ja läbipaistvuseeskirjad, mis toetaksid tõhusat hinna leidmist. Uus kategooria hõlmab süsteeme, kus on lubatud kaubelda kliirimiskõlblike ja piisavalt likviidsete tuletisinstrumentidega.

See ei tohiks hõlmata süsteeme, milles ei toimu tegelikku kauplemise korraldamist ega tehingute sõlmimist, nagu teadetetahvliid, mida kasutatakse ostu- ja müügiuhvide teatavaks tegemiseks, muid üksuseid, mis koguvad või koondavad potentsiaalseid ostu- ja müügiuhve, elektroonilisi kauplemisjärgse kinnitamise teenuseid või portfelliid tihendamise teenuseid, millega vähendatakse olemasolevate tuletisinstrumentide portfelliid mitteturupõhiseid riske, muutmata portfelliid tururiski. Portfelliid tihendamise teenuseid võib osutada terve rida äriühinguid, mis ei ole käesoleva määruse või direktiivi 2014/65/EL alusel sellisena reguleeritud, nagu kesksed vastaspoolled, kauplemis-teabehoidlad ning investeerimisühingud või turukorraldajad. On asjakohane selgitada, et kui portfelliid tihendamist teostavad investeerimisühingud ja turukorraldajad, ei kohaldata portfelliid tihendamise suhtes teatavaid käesoleva määruse või direktiivi 2014/65/EL sätteid. Kuna väärtpaperite keskdepositooriumidele kehtivad teatud investeerimisteenusid osutades või teatud investeerimistegevusega tegeledes samad nõuded kui investeerimisühingutele, ei tuleks käesoleva määruse ja direktiivi 2014/65/EL sätteid portfelliid tihendamisel kohaldada ettevõtjatele, keda nende aktidega ei reguleerita.

- (9) Uus organiseeritud kauplemissüsteemi kategooria täiendab olemasolevaid kauplemiskohtade liike. Kuigi reguleeritud turgudel ja mitmepoolsetes kauplemissüsteemides kehtivad tehingute tegemisel diskretsiooni välistavad reeglid, peaks organiseeritud kauplemissüsteemi korraldaja täitma tehingu korralduse oma äranägemisel, tingimusel et ta täidab vajaduse korral kauplemiseelse läbipaistvuse nõudeid ja korralduse parima täitmise kohustust. Seetõttu peaks investeerimisühingu või turukorraldaja poolt korraldatavas organiseeritud kauplemissüsteemis sõlmitud tehingute juurde kuuluma ärireeglite järgimine ning parima täitmise ja klientide korralduste töötlemise kohustused. Lisaks peaks iga turukorraldaja, kellel on luba korraldada organiseeritud kauplemissüsteemi, täitma direktiivi 2014/65/EL 1. peatükis sätestatud investeerimisühingutele tegevuslubade andmise tingimusi ja korda. Organiseeritud kauplemissüsteemi korraldaval investeerimisühingul või turukorraldajal peaks olema võimalik toimida oma äranägemisel kahel eri tasandil: esiteks, kui ta otsustab anda organiseeritud kauplemissüsteemi korralduse või selle taas tagasi võtta ja teiseks, kui ta otsustab mitte kokku viia konkreetset korraldust sel ajahetkel süsteemis saadaval olevate korraldustega, juhul kui see on kooskõlas klientidelt saadud erijuhistega ja korralduse parima täitmise kohustusega.

Süsteemi puhul, milles klientide korraldused ristuvad, peaks olema korraldaja otsustada, kas, millal ja kui mitut kahest või enamast korraldusest ta tahab süsteemis kokku viia. Kooskõlas direktiivi 2014/65/EL artikli 20 lõigetega 1, 2, 4 ja 5 ning ilma et see piiraks direktiivi 2014/65/EL artikli 20 lõike 3 kohaldamist, peaks investeerimisühingul olema võimalik hõlbustada klientidevahelisi läbirääkimisi, koondades ühte tehingusse kaks või enam potentsiaalselt ühilduvat kauplemishuvi. Mõlemal diskretsiooni tasandil tuleb organiseeritud kauplemissüsteemi korraldajal järgida oma kohustusi, mis on sätestatud direktiivi 2014/65/EL artiklites 18 ja 27. Organiseeritud kauplemissüsteemi korraldaval turukorraldaja või investeerimisühing peaks selgitama kauplemiskoha kasutajatele, kuidas diskretsiooni kasutatakse. Kuna organiseeritud kauplemissüsteem kujutab endast tõelist kauplemisplatvormi, peaks platvormikorraldaja olema neutraalne. Seepärast tuleks organiseeritud kauplemissüsteemi korraldava investeerimisühingu või turukorraldaja suhtes kohaldada korralduste täitmisel diskrimineerimise välistamise nõudeid ning organiseeritud kauplemissüsteemi korraldaval investeerimisühingul või turukorraldajal ega ühelgi investeerimisühingu ja/või turukorraldajaga samasse kontserni ja/või sama juriidilise isiku koosseisu kuuluval üksusel ei tohiks olla lubatud täita klientide korraldusi organiseeritud kauplemissüsteemis talle kuuluva kapitali arvel.

Võlakirju, struktureeritud finantstooteid, lubatud heitkoguste väärtpapereid ja tuletisinstrumente (mis ei kuulu vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 648/2012⁽¹⁾ artiklile 5 kliirimiskohustuse alla) käsitleva ühe või enama kliendi korralduse täitmise hõlbustamiseks on organiseeritud kauplemissüsteemi korraldajal lubatud kasutada kauplemist kliendi korralduste sobitamise teel direktiivi 2014/65/EL tähenduses, kui klient on andnud sellele protsessile nõusoleku. Avalike võlakohustuste puhul, millel puudub likviidne turg, peaks organiseeritud kauplemissüsteemi korraldaval investeerimisühingul või turukorraldajal olema võimalik kaubelda oma arvel, mis ei ole kauplemine kliendi korralduste sobitamise teel. Juhul kui kasutatakse kauplemist kliendi korralduste sobitamise teel, tuleb täita kõik kauplemiseelse ja kauplemisjärgse läbipaistvuse nõuded ning korralduse parima täitmise kohustused. Organiseeritud kauplemissüsteemi korraldaja ega ükski investeerimisühingu või turukorraldajaga samasse kontserni või sama juriidilise isiku alla kuuluv üksus ei peaks tegutsema enda korraldatavas organiseeritud kauplemissüsteemis kliendi korralduste süsteemse täitjana. Peale selle tuleks seoses võimaliku huvide konflikti mõistliku lahendamisega kohaldada organiseeritud kauplemissüsteemi korraldajale samu kohustusi kui mitmepoolsele kauplemissüsteemile.

- (10) Kogu organiseeritud kauplemine peaks toimuma reguleeritud kauplemiskohtades ning olema täiesti läbipaistev nii kauplemiseelselt kui - järgselt. Seetõttu tuleks asjakohaselt piiritletud läbipaistvusnõudeid kohaldada igat liiki kauplemiskohtade suhtes ning kõigi seal kaubeldavate finantsinstrumentide suhtes.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolle ja kauplemisteabehoidlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1).

- (11) Selleks, et kauplemine toimuks rohkem reguleeritud kauplemiskohtades ja kliendi korralduste süsteemsete täitjate kaudu, tuleks käesolevas määruses seada investeerimisühingutele kauplemiskohustus seoses reguleeritud turgudele kauplemisele võetud või kauplemiskohas kaubeldavate aktsiatega. Selle kauplemiskohustusega nõutakse, et investeerimisühingud teeksid kõik tehingud, sh oma arvel tehtavad tehingud ja samuti kliendi korralduste täitmisel tehtavad tehingud, reguleeritud turul, mitmepoolses kauplemissüsteemis, kliendi korralduste süsteemse täitja kaudu või võrdväärses kolmanda riigi kauplemiskohas. Sellest kauplemiskohustusest tuleks siiski näha ette erand juhuks, kui selleks on õiguspärane põhjus. Sellised õiguspärased põhjused esinevad, kui kauplemine on mittesüsteemaatiline, ühekordne, ebakorrapärane ja harv või kui tegemist on tehnilise kauplemisega, nagu loobumistehingud, mis ei mõjuta hinna leidmise protsessi. Sellist erandit nimetatud kauplemiskohustusest ei tohiks kasutada selleks, et minna mööda võrdlushinnaga seotud kohustustest vabastamise ja kokkuleppehinnaga seotud kohustustest vabastamise kasutamisele kehtestatud piirangutest, või selleks, et korraldada maaklerite ristumisvõrgustikku või muud ristumissüsteemi.

Võimalus teha tehinguid kliendi korralduste süsteemse täitja kaudu ei piira käesolevas määruses sätestatud korda kliendi korralduste süsteemse täitja kohta. Mõte on selles, et kui investeerimisühing vastab ise käesolevas määruses sätestatud kriteeriumidele, mille kohaselt teda saaks konkreetse aktsia puhul pidada kliendi korralduste süsteemseks täitjaks, võib kauplemine toimuda selliselt; juhul kui investeerimisühingut ei peeta konkreetse aktsia puhul kliendi korralduste süsteemseks täitjaks, peaks investeerimisühingul olema siiski võimalik kaubelda mõne teise kliendi korralduste süsteemse täitja kaudu, kui see on kooskõlas korralduse parima täitmise kohustusega ja tal on olemas vastav võimalus. Lisaks tuleks selleks, et tagada aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentidega mitmepoolse kauplemise nõuetekohane reguleerimine, anda investeerimisühingule, mis korraldab sisemist sobitamissüsteemi mitmepoolselt, luba tegutseda mitmepoolse kauplemissüsteemina. Samuti tuleks selgitada, et direktiivis 2014/65/EL sisalduvaid korralduse parima täitmise reegleid tuleks kohaldada nii, et see ei piiraks käesoleva määruse kohaseid kauplemiskohustusi.

- (12) Kauplemine hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide, sarnaste finantsinstrumentide ja aktsiatega, mida ei ole võetud kauplemisele reguleeritud turul, toimub suures osas samasugusel viisil ning see teenib peaaegu sama majanduslikku eesmärki kui kauplemine aktsiatega, mis on võetud kauplemisele reguleeritud turul. Seepärast tuleks reguleeritud turgudel kauplemisele võetud aktsiate suhtes kohaldatavaid läbipaistvussätteid laiendada ka nendele finantsinstrumentidele.
- (13) Ehkki vajadust kauplemiseelse läbipaistvuse nõuetest vabastamise korra järele põhimõtteliselt tunnistatakse, et toetada turgude tõhusat toimimist, tuleks tegelikke vabastuste sätteid seoses aktsiatega, mida kohaldatakse direktiivi 2004/39/EÜ ning komisjoni määruse (EÜ) nr 1287/2006⁽¹⁾ alusel, põhjalikult uurida, et teha kindlaks nende jätkuv asjakohasus nende ulatuse ja kohaldatavate tingimuste seisukohast. Selleks et tagada kauplemiseelse läbipaistvuse nõuete täitmisest vabastuste andmise ühetaoline kohaldamine kauplemise puhul aktsiatega ning lõppkokkuvõttes teatavate turumudelite ning tellimuste liikide ja mahtude korral ka kauplemise puhul muude sarnaste finantsinstrumentidega ja mittekapitalitoodetega, peaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1095/2010⁽²⁾ asutatud Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) (edaspidi „Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve“) hindama vabastuse saamiseks esitatavate üksiktaotluste vastavust käesolevas määruses sätestatud normidele ja käesoleva määrusega ettenähtud delegeeritud õigusaktidele. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaks andma oma hinnangu arvamuse kujul vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 29. Lisaks peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vaatama sobiva tähtaja jooksul läbi juba olemasolevad vabastused seoses aktsiatega ning hindama, järgides sedasama menetlust, kas need on endiselt vastavuses käesolevas määruses ning käesolevas määruses ette nähtud delegeeritud õigusaktides sätestatud reeglitega.
- (14) Finantskriis tõi esile konkreetsed puudused selles valdkonnas, kuidas kauplemisvõimaluste alane teave ja muude finantsinstrumentide kui aktsiate hinnad on turuosalistele kättesaadavad, nimelt selle teabe ajastuse, detailsuse, võrdse juurdepääsu ja usaldusväärse osas. Seega tuleks kehtestada ajakohased kauplemiseelse ja -järgse läbipaistvuse nõuded, milles oleks arvestatud konkreetset liiki finantsinstrumentide, mis ei ole aktsiad, erinevate omaduste ja turustruktuuridega, ning need peaksid olema piiritletud eri liiki kauplemissüsteemide kohta, sealhulgas tellimusraamatupõhise ja noteeringupõhise kauplemissüsteemi, hübriidkauplemissüsteemi, perioodioksjonipõhise kauplemissüsteemi ja hääлкаuplemissüsteemi kohta. Selleks et tagada usaldusväärne läbipaistvusraamistik kõigi asjakohaste finantsinstrumentide jaoks, tuleks neid kohaldada võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentide suhtes, millega kaubeldakse kauplemiskohas. Seetõttu tuleks erandeid kauplemiseelse läbipaistvuse nõuetest ning avalikustamisega viivitamisega seotud nõuete kohandamist lubada üksnes teatavatel kindlatel juhtudel.

(1) Komisjoni 10. augusti 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1287/2006, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ seoses investeerimisühingute registripidamise kohustuse, tehinguaruandluse, turu läbipaistvuse, finantsinstrumentide kauplemisele lubamise ning nimetatud direktiivi jaoks määratletud mõistetega (ELT L 241, 2.9.2006, lk 1).

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsus nr 716/2009/EÜ ning tunnustatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

- (15) Selleks et aidata kaasa finantstoodete väärtuse hindamisele ja hindade kujunemise tõhususele, on tarvis juurutada asjakohasel tasemel kauplemise läbipaistvus võlakirjade, struktureeritud finantstoodete ning tuletisinstrumentide turgudel. Struktureeritud finantstoodete hulka tuleks eelkõige arvata varaga tagatud väärtpaberid, nagu on määratletud komisjoni määruse (EÜ) nr 809/2004⁽¹⁾ artikli 2 punktis 5, mis hõlmavad muu hulgas kollateraliseeritud võlakohustusi.
- (16) Selleks et tagada kauplemiskohtade puhul ühetaoliselt kohaldatavad tingimused, tuleks eri liiki kauplemiskohtade suhtes kohaldada samu kauplemiseelse ja kauplemisjärgse läbipaistvuse nõudeid. Läbipaistvuse nõuded peaksid olema piiritletud eraldi erinevate finantsinstrumentiliikide kohta, sealhulgas kapitaliinstrumentide, võlakirjade ja tuletisinstrumentide jaoks, võttes arvesse investorite ja emitentide, sh riigivõlakirjade emitentide huve ja turu likviidsust. Samuti peaksid nõuded olema piiritletud eri liiki kauplemise jaoks, sealhulgas tellimusraamatupõhise ja noteeringupõhise kauplemissüsteemi, nagu hinnapäringusüsteemi jaoks, ning hübriid- ja hääлкаuplemissüsteemi jaoks, ning võtma arvesse tehingumahtu, sh käivet, ja muid asjakohaseid kriteeriume.
- (17) Vältimaks negatiivset mõju hindade kujunemise protsessile, on vaja kehtestada asjakohane mahu ülempiiri reguleerimise kord sellistes süsteemides esitatud korraldustele, mis põhinevad kauplemismeetodil, mille puhul hind määratakse kindlaks võrdlushinna alusel, ja teatavatele määratud vastaspoolega tehingutele. Kõnealusel korral peaks olema kaks ülempiiri, mille puhul mahu ülempiiri kohaldatakse iga kauplemiskoha suhtes, mis kasutab neid vabastusi, nii et igas kauplemiskohas saab kaubelda ainult teatud protsendimäära ulatuses, ning lisaks kohaldatakse üldist mahu ülempiiri, mille ületamisel peatatakse nende vabastuste kasutamine kogu liidus. Määratud vastaspoolega tehingute puhul tuleks kohaldada seda üksnes nende tehingute suhtes, mida tehakse tellimusraamatus kajastatud mahuga kaalutud jooksva ostu- ja müügihinna vahemikus või seda süsteemi korraldavas kauplemiskohas tegutsevate turutegijate poolt kuvatavate noteeringute vahemikus. Korda ei peaks kohaldama määratud vastaspoolega tehingute suhtes, mis sooritatakse mittelikviidsete aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide või muude sarnaste finantsinstrumentidega, ning selliste tehingute suhtes, mille suhtes kohaldatakse muid tingimusi kui kehtivat turuhinda, kuna need ei mõjuta hindade kujunemise protsessi.
- (18) Selleks et tagada, et börsiväliselt toimuv kauplemine ei ohustaks tõhusat hinna leidmist ega läbipaistvaid võrdseid konkurentsitingimusi erinevate kauplemisvahendite puhul, tuleks kohaldada asjakohaseid kauplemiseelse läbipaistvuse nõudeid investeerimisühingute suhtes, kes kauplevad oma arvel finantsinstrumentidega börsiväliselt, kui nad teevad seda kliendi korralduste süsteemse täitja õigustes seoses aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide või muude sarnaste finantsinstrumentidega, millel on olemas likviidne turg, ning võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ja tuletisinstrumentidega, millega kaubeldakse kauplemiskohtades ja millel on olemas likviidne turg.
- (19) Investeerimisühingut, kes täidab kliendi korraldusi investeerimisühingule kuuluva kapitaliga, tuleks käsitada kliendi korralduste süsteemse täitjana, välja arvatud juhul, kui tehinguid tehakse väljaspool kauplemiskohta juhuslikult, juhtumipõhiselt ja ebaregulaarselt. Seega tuleks kliendi korralduste süsteemset täitjat määratleda kui investeerimisühingut, mis tegeleb organiseeritult, sageli, süsteemset ja ulatuslikult oma arvel kliendi korralduste täitmisega väljaspool kauplemiskohta. Käesolevas määruses kliendi korralduste süsteemsele täitjale sätestatud nõudeid tuleks kohaldada investeerimisühingu suhtes ainult seoses iga üksiku finantsinstrumendiga, näiteks ISIN-koodi tasandil, mille puhul ta on kliendi korralduste süsteemne täitja. Selleks et tagada kliendi korralduste süsteemse täitja mõiste objektiivne ja tõhus kohaldamine investeerimisühingute suhtes, tuleks eelnevalt kehtestada kliendi korralduste süsteemse täitmise künnis, mis näitab täpselt ära, mida mõeldakse sageli, süsteemset ja ulatuslikult tegelemise all.
- (20) Kui organiseeritud kauplemissüsteem on mis tahes süsteem või rakendus, kus mitmed kolmandate isikute ostu- ja müügihuvid kohtuvad omavahel ühtses süsteemis, siis kliendi korralduste süsteemsel täitjal ei tohiks olla lubatud kolmandate isikute ostu- ja müügihuvisid kokku viia. Näiteks tuleks nn ühe kauplejaga platvormi, kus kauplejaks on alati ainult üks investeerimisühing, pidada kliendi korralduste süsteemseks täitjaks, kui ta vastab käesoleva määruse nõuetele. Ent nn mitme kauplejaga platvormi, kus mitu kauplejat kaupleb sama finantsinstrumendiga, ei tuleks pidada kliendi korralduste süsteemseks täitjaks.
- (21) Kliendi korralduste süsteemsed täitjad peaksid saama otsustada vastavalt oma äripoliitikale ning objektiivsel ja mittediskrimineerival viisil selle üle, millistele klientidele nad võimaldavad juurdepääsu oma hinnapakkumistele, eristades klientide kategooriaid, samuti peaks neil olema õigus teha vahet klientidel, et võtta arvesse klientidevahelisi erinevusi, näiteks krediidiriski osas. Kliendi korralduste süsteemsed täitjad ei peaks olema kohustatud avaldama kindlaid hinnapakkumisi, täitma klientide korraldusi ega võimaldama juurdepääsu oma hinnapakkumistele,

⁽¹⁾ Komisjoni 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 809/2004, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/71/EÜ, mis puudutab prospektides sisalduvat informatsiooni nagu ka selliste prospektide formaati, andmete esitamist viidetena ja selliste prospektide avaldamist ning reklaamide levitamist (ELT L 149, 30.4.2004, lk 1).

kui tegemist on turu tavamahtu ületavate kapitalitehingutega ja mittekapitalitehingutega, mis ületavad konkreetsele finantsinstrumendile omast mahtu. Pädevad asutused peaksid kontrollima, kas kliendi korralduste süsteemsed täitjad täidavad oma kohustusi, ning neile tuleks teha kättesaadavaks asjakohane teave, et nad saaksid seda teha.

- (22) Käesoleva määruse eesmärk ei ole nõuda kauplemiseelse läbipaistvuse reeglite kohaldamist börsiväliste tehingute suhtes, välja arvatud kliendi korralduste süsteemse täitja korral.
- (23) Turuandmed peaksid olema kasutajatele kergesti ja käepäraselt kättesaadavad võimalikult lahtikirjutatud kujul, võimaldamaks investoritel ja nende vajadusi täitvatel andmeteenuste osutajatel andmelahendusi võimalikult suurel määral kliendi vajadustele vastavalt kohandada. Seepärast tuleks kauplemiseelne ja kauplemisjärgne läbipaistvuslane teave teha üldsusele kättesaadavaks „lahtiharutatud” kujul, et vähendada turuosaliste kulusid andmete ostmisel.
- (24) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 95/46/EÜ⁽¹⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 45/2001⁽²⁾ peaksid olema täielikult kohaldatavad isikuandmete vahetamise, edastamise ja töötlemise suhtes liikmesriikide ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt käesoleva määruse, eriti selle IV jaotise eesmärkidel.
- (25) Arvestades 25. septembri 2009. aasta G20 Pittsburghi tippkohtumise osapoolte vahel saavutatud kokkulepet viia kauplemine standardiseeritud börsiväliste tuletislepingutega üle börsidele või võimaluse korral elektroonilistele kauplemisplatvormidele, tuleks kindlaks määrata ametlik õiguslik menetlus, mis annaks loa finantssektori vastaspoolte ja suurte mittefinantssektori vastaspoolte vaheliseks kauplemiseks kõigi tuletisinstrumentidega, mis on tunnistanud kliirimiskõlblikuks ja mis on piisavalt likviidsed, et nendega oleks võimalik kaubelda mitmesugustes kauplemiskohtades, mille suhtes kohaldatakse võrreldavat reguleerimist ja mis võimaldavad osalistel kaubelda mitme vastaspoolega. Piisava likviidsuse hindamisel tuleks arvestada turu iseärasustega siseriiklikul tasandil, sealhulgas selliste näitajatega nagu turuosaliste arv ja liik konkreetsel turul, ning tehingute parameetritega, nagu tehingute maht ja sagedus sellel turul.

Tuletisinstrumentide tooteliigi turg on likviidne, kui sellel on kaubeldavate toodete arvu silmas pidades palju aktiivseid turuosalisi, kes teevad nende toodetega sageli tehinguid, mis on mahult väiksemad suuremahulistest tehingutest, ning turul valitseb sobiv tasakaal likviidsuse pakkujate ja hankijate vahel. Sellisele turuaktiivsusele peaks olema omane asjaomase tuletisinstrumenti kohta tehtud ostu- ja müügipakkumiste suur arv, mille tulemuseks on tavalise turumahuga tehingu väike ostu- ja müügihindade vahe. Piisava likviidsuse hindamisel tuleks silmas pidada seda, et tuletisinstrumenti likviidsus võib erineda märkimisväärselt sõltuvalt turutingimustest ja selle olemusringist.

- (26) Arvestades ühest küljest 25. septembril 2009. aastal G20 Pittsburghi tippkohtumise osapoolte vahel saavutatud kokkulepet viia standardiseeritud börsiväliste tuletislepingutega kauplemine üle börsidele või võimaluse korral elektroonilistele kauplemisplatvormidele ning teisest küljest mitmesuguste börsiväliste tuletisinstrumentide suhteliselt väiksemat likviidsust, on asjakohane määrata kindlaks sobiv kogum lubatud kauplemiskohti, kus kauplemine võib sellest kokkuleppest lähtuvalt toimuda. Kõigi lubatud kauplemiskohtade suhtes tuleks kohaldada tugevalt ühtlustatud õigusnõudeid, mis hõlmaksid kauplemiskohtade organisatsioonilisi ja tegevuslikke aspekte, huvide konfliktide leevendamise korda, kogu kauplemistegevuse järelevalvet, finantsinstrumentide ja kauplemissüsteemi liikide lõikes piiritletud kauplemiseelset ja kauplemisjärgset läbipaistvust ning võimalust mitmete kolmandate isikute kauplemishuvide kokkuviimiseks. Samas tuleks kauplemiskohtade korraldajatele ette näha võimalus korraldada lähtuvalt sellest kokkuleppest omal äranägemisel tehinguid mitmete kolmandate isikute vahel, et parandada tehingute täitmise ja likviidsuse tingimusi.
- (27) Kohustust sõlmida tehinguid tuletisinstrumentidega, mis kuuluvad tuletisinstrumentide liiki, mille suhtes kohaldatakse reguleeritud turul, mitmepoolses kauplemissüsteemis, organiseeritud kauplemissüsteemis või kolmanda riigi kauplemiskohas kauplemise nõuet, ei peaks kohaldama hindu mittekujundavate kauplemisjärgsete riskivähendusteenuste komponentide suhtes, millega vähendatakse tuletisinstrumentide portfelli, sh olemasolevate börsiväliste tuletisinstrumentide portfelli mitteturupõhiseid riske kooskõlas määrusega (EL) nr 648/2012, muutmata portfelli tururiski. Lisaks ei ole käesoleva määruse eesmärk vältida muude kauplemisjärgsete riskivähendusteenuste kasutamist, kuigi on asjakohane näha ette erisäte väärtpaberiporfelli tihendamise kohta.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

- (28) Nende tuletisinstrumentide suhtes kehtestatud kohustusliku kauplemiskoha nõue peaks võimaldama tõhusat konkurentsi erinevate lubatud kauplemiskohtade vahel. Seetõttu ei tohiks neil kauplemiskohtadel olla võimalik pretendeerida eksklusiivsetele õigustele mis tahes tuletisinstrumentidele, mille suhtes sellist kohustusliku kauplemiskoha nõuet kohaldatakse, mis välistaks teiste kauplemiskohtade võimaluse selliste finantsinstrumentidega kauplemise keskkonda pakkuda. Et tuletisinstrumentidega kauplemise kohtade vaheline konkurents oleks tõhus, on tähtis, et kauplemiskohtadel oleks mittediskrimineeriv ja läbipaistev juurdepääs kesksetele vastaspooltele. Mittediskrimineeriv juurdepääs kesksele vastaspoolele peaks tähendama, et kauplemiskohal on õigus mittediskrimineerivale kohtlemisele selles osas, milliseid tagatise nõudeid tema platvormil kaubeldavate lepingute puhul esitatakse, kuidas toimub majanduslikult samaväärsete lepingute tasaarvestus ning risttagatiste andmine sama keske vastaspoole poolt kliiritud korreleerivate lepingutega, ning mittediskrimineerivatele arveldustasudele.
- (29) Pädevate asutuste õigusi tuleks täiendada selge korraga, mis võimaldaks neil keelata sellise finantsinstrumendi või investeerimishoiuse turundamine, levitamine ja müük või seda piirata, mis tekitab tõsist muret seoses investorite kaitse, finantsturgude või kauba- ja toormeturgude korrakohase toimimise ja usaldusvärsuse või finantsüsteemi kui terviku või mõne selle osa stabiilsusega, ning koos selle korraga tuleks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele või investeerimishoiuste puhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1093/2010⁽¹⁾ asutatud Euroopa Järelevalveasutusele (Euroopa Pangandusjärelevalve) (edaspidi „Euroopa Pangandusjärelevalve”) anda asjakohane koordineerimise ja eriolukordade lahendamise pädevus. Selle pädevuse rakendamiseks pädevate asutuste ja erandjuhtudel Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve või Euroopa Pangandusjärelevalve poolt, olema täidetud mitmed konkreetset tingimused. Kui need tingimused on täidetud, peaks pädeval asutusel või erandjuhtudel Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel või Euroopa Pangandusjärelevalvel olema võimalik kehtestada ettevaatusabinõuna keeld ja piirang enne seda, kui mingit finantsinstrumenti või investeerimishoiust hakatakse turustama, levitama või klientidele müüma.

Nimetatud pädevus ei tähenda, et pädevalt asutuselt, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvelt või Euroopa Pangandusjärelevalvelt nõutaks finantstoodete heakskiitmise või litsentsimise korra kehtestamist või sellise korra kohaldamist ning see ei vabasta investeerimisühinguid kohustusest järgida kõiki käesolevas määruses ja direktiivis 2014/65/EL sätestatud asjakohaseid nõudeid. Toorme- ja kaubaturgude korrakohane toimimine ja usaldusvärsus tuleks lisada kriteeriumide hulka, mille alusel pädevad asutused võivad sekkuda, selleks et oleks võimalik võtta meetmeid võimalike negatiivsete välismõjude vastu, mida finantsturgudel toimuv tegevus võib avaldada toorme- ja kaubaturgudele. See kehtib eelkõige põllumajandustoodete turgude puhul, mille eesmärk on tagada elanikkonna toiduga varustamise kindlus. Nendel juhtudel tuleks meetmed kooskõlastada asjaomaste toorme- ja kaubaturgude pädevate asutustega.

- (30) Pädevad asutused peaksid teavitama Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet kõigist üksikasjadest oma võimalike taotluste kohta positsioonide vähendamiseks seoses tuletislepingutega, mis tahes ühekordsetest piirangutest ning *ex ante* positsioonide piirangutest, et parandada koordineeritust ning lähenemist selles osas, kuidas neid pädevusi rakendatakse. Peamised andmed pädeva asutuse poolt rakendatavate *ex ante* positsioonide piirangute kohta tuleks avaldada Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve veebisaidil.
- (31) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel peaks olema võimalik paluda mis tahes isikult teabe esitamist tema positsiooni kohta seoses tuletislepinguga, paluda selle positsiooni vähendamist ning piirata isikute võimalusi sooritada üksiktehinguid kaubatuletisinstrumentidega. Seejärel peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teavitama pädevaid asutusi tema pakutavatest meetmetest ning need meetmed ühtlasi avalikustama.
- (32) Andmed finantsinstrumentidega tehtud tehingute kohta tuleks esitada pädevatele asutustele, mis võimaldaks neil tuvastada ja uurida võimalikke turukuritarvituse juhtumeid, jälgida turgude õiglast ja korrakohast toimimist ning investeerimisühingute tegevust. Selline järelevalve hõlmab kõiki kauplemiskohas kaubeldavaid finantsinstrumente ja finantsinstrumente, mille aluseks on kauplemiskohas kaubeldav finantsinstrument, või finantsinstrumente, mille aluseks on indeks või kauplemiskohas kaubeldavatest finantsinstrumentidest koosnev korv. Kohustust tuleks kohaldada olenemata sellest, kas nimetatud finantsinstrumentidega tehti kauplemiskohas selliseid tehinguid või mitte. Et vältida investeerimisühingutele tarbetu halduskoormuse panemist, tuleks finantsinstrumendid, mis ei ole tundlikud turukuritarvituste suhtes, jätta aruandluskohustusest välja. Aruannetes tuleks kasutada kooskõlas G20 kohustustega juriidilise isiku tunnust. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaks esitama komisjonile aruande kõnealuse pädevatele asutustele aruandmise toimimise kohta ning komisjon peaks astuma samme selleks, et pakkuda välja muudatusi, kui see on kohane.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

- (33) Kauplemiskoha korraldaja peaks esitama oma pädevale asutusele asjakohased finantsinstrumentide võrdlusandmed. Pädevad asutused edastavad need andmed viivitamata Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, kes peaks need kohe avaldama oma veebisaidil, et Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja pädevad asutused saaksid kasutada, analüüsida ja vahetada tehinguaruandeid.
- (34) Selleks et tehinguaruanded täidaksid turu jälgimise vahendina oma ülesande, peaks nende põhjal olema võimalik tuvastada nii isik, kes võttis vastu investeerimisotsuse, kui ka isikud, kelle ülesanne oli see täide viia. Lisaks läbipaistvuskorrale, mis on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 236/2012, ⁽¹⁾ annab lühikeseks müügi tehingute märkimine pädevatele asutustele lühikeseks müügi tehingute mahu jälgimiseks kasuliku lisateavet. Pädevatel asutustel on vajalik omada täielikku juurdepääsu dokumenteeritud andmetele kõigis korralduse täitmise etappides, alates esmasest otsusest tehingu sooritamiseks kuni selle täitmiseni. Seepärast peaksid investeerimisühingud säilitama dokumente kõigi nende korralduste ja kõigi nende tehingute kohta finantsinstrumentidega ning platvormide korraldajatel nõutakse dokumentide säilitamist kõigi nende süsteemidesse sisestatud korralduste kohta. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaks koordineerima pädevate asutuste vahelist teabevahetust, tagamaks, et neil oleks juurdepääs kõigile nende järelevalve alla kuuluvate finantsinstrumentidega seotud tehingute ja korralduste dokumentidele, kaasa arvatud nendele, mis on sisestatud platvormide kaudu, mida korraldatakse väljaspool nende territooriumi.
- (35) Sama teabe topelt esitamist tuleks vältida. Määruse (EL) nr 648/2012 kohaselt registreeritud või tunnustatud kauplemisteabehoidlale esitatud aruandeid asjakohaste finantsinstrumentide kohta, mis sisaldavad kogu tehinguaruandluseks vajalikku teavet, ei oleks vaja pädevatele asutustele esitada, vaid kauplemisteabehoidla peaks need ise edastama pädevale asutusele. Määrust (EL) nr 648/2012 tuleks seetõttu muuta.
- (36) Teavet vahetades või edastades peaksid pädevad asutused järgima direktiivis 95/46/EÜ sätestatud isikuandmete edastamise eeskirju. Teavet vahetades või edastades peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve järgima määruses (EÜ) nr 45/2001 sätestatud isikuandmete edastamise eeskirju, mis peaksid olema täielikult kohaldatavad isikuandmete töötlemise suhtes käesoleva määruse eesmärkidel.
- (37) Määruses (EL) nr 648/2012 sätestatakse kriteeriumid, mille põhjal otsustatakse, milliste börsiväliste tuletisinstrumentide liikide suhtes tuleks kohaldada kliirimiskohustust. See välistab konkurentsimoonutused, nõudes kauplemiskohtade jaoks mittediskrimineerivat juurdepääsu börsiväliste tuletisinstrumentide kliirimist pakkuvatele kesksetele vastaspooltele ning börsiväliste tuletisinstrumentide kliirimist pakkuvate kesksete vastaspoolte jaoks mittediskrimineerivat juurdepääsu kauplemiskohtade kauplemisteabele. Kuna börsivälised tuletisinstrumentid määratletakse tuletislepingutena, mille täitmine ei toimu reguleeritud turul, on olemas vajadus kehtestada käesoleva määrusega sarnased nõuded reguleeritud turgude suhtes. Reguleeritud turgudel kaubeldavad tuletisinstrumentid tuleks samuti keskselt kliirida.
- (38) Lisaks direktiivi 2004/39/EÜ ja direktiivi 2014/65/EL nõuetele, millega välistatakse, et liikmesriigid piiravad põhjendamatu juurdepääsu kauplemisjärgsele infrastruktuurile, nagu keskne vastaspool ja arveldussüsteemid, on vajalik, et käesoleva määrusega kõrvaldataks mitmesugused muud ärilised takistused, mida on võimalik kasutada konkurentsi välistamiseks finantsinstrumentide kliirimisel. Selleks et vältida mis tahes diskrimineerivat käitumist, peaksid kesksed vastaspoole nõustuma kliirima tehinguid, mis on sooritatud erinevates kauplemiskohtades – sel määral, kui need kauplemiskohad vastavad keskse vastaspoole poolt kehtestatud tegevus- ja tehnilistele nõuetele, sealhulgas riskijuhtimisnõuetele. Keskne vastaspool peaks andma juurdepääsu juhul, kui teatavad regulatiivsete tehniliste standarditega kindlaks määratud juurdepääskriteeriumid on täidetud. Äsja asutatud kesksete vastaspoolte puhul, kes on vabalt võõrandatavate väärtpaberite ja rahaturuinstrumentidega seoses saanud tegevusloa või keda on nendega seoses tunnustatud vähem kui kolm aastat enne käesoleva määruse jõustumist, peaks pädevatel asutustel olema võimalik heaks kiita kuni kahe ja poole aastane üleminekuperiood, enne kui kõnealustele kesksetele vastaspooltele antakse täielik mittediskrimineeriv juurdepääs seoses vabalt võõrandatavate väärtpaberite ja rahaturuinstrumentidega. Kui aga keskne vastaspool otsustab kasutada üleminekukorda, ei tohiks tal olla võimalik üleminekukorra kestuse jooksul kasutada käesolevas määruses sätestatud kauplemiskohale juurdepääsu õigusi. Lisaks ei tohiks kauplemiskohal, kellel on märkimisväärne seos kõnealuse keskse vastaspoolega, olla üleminekukorra kestuse jooksul võimalik kasutada käesolevas määruses sätestatud kauplemiskohale juurdepääsu õigusi.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012. aasta määrus (EL) nr 236/2012 lühikeseks müügi ja krediidiriski vahetustehingute teatavate aspektide kohta (ELT L 86, 24.3.2012, lk 1).

- (39) Määruses (EL) nr 648/2012 sätestatakse kesksete vastaspoolte ja kauplemiskohtade teineteisele mittediskrimineeriva juurdepääsu võimaldamise tingimused börsiväliste tuletisinstrumentidega kauplemise puhul. Määruses (EL) nr 648/2012 on börsivälised tuletisinstrumentid määratletud kui tuletisinstrumentid, millega ei tehta tehinguid reguleeritud turul ega kolmanda riigi turul, mis on tunnustatud samaväärseks reguleeritud turuga vastavalt direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõikele 6. Selleks et vältida lünki või kattuvusi ning tagada koosõla määruse (EL) nr 648/2012 ja käesoleva määruse vahel, kohaldatakse käesolevas määruses sätestatud kesksete vastaspoolte ja kauplemiskohtade teineteisele mittediskrimineeriva juurdepääsu võimaldamise nõudeid reguleeritud turul või sellise kolmanda riigi turul kaubeldavate tuletisinstrumentide, mis on tunnustatud samaväärseks reguleeritud turuga vastavalt direktiivile 2014/65/EL, ja kõigi finantsinstrumentide suhtes, mis ei ole tuletisinstrumentid.
- (40) Kauplemiskohad peaksid olema kohustatud võimaldama juurdepääsu, sealhulgas kauplemise sisendandmetele, läbi paistval ja mittediskrimineerival viisil neile kesksetele vastaspooltele, kes soovivad kliirida vastavas kauplemiskohas tehtud tehinguid. Selle tõttu ei oleks siiski vajalik kasutada koostalitluskokkuleppeid tuletisinstrumentide tehingute kliirimisel ega tekitada likviidsuse killustumist viisil, mis ohustaks turgude sujuvat ja korrakohast toimimist. Kauplemiskoht võib keelduda juurdepääsu andmisest ainult juhul, kui teatavad regulatiivsete tehniliste standarditega kindlaks määratud juurdepääsukriteeriumid ei ole täidetud. Seoses börsil kaubeldavate tuletisinstrumentidega oleks ebaproportsionaalne nõuda väiksematelt kauplemiskohtadelt, eeskätt kesksete vastaspooltega märkimisväärselt seotud kauplemiskohtadelt, kohe vastavust mittediskrimineeriva juurdepääsu nõuetele, kui neil ei ole veel tehnoloogilist suutlikkust võrdsete konkurentsitingimuste kohaldamiseks suuremal osal kauplemisjärgse infrastruktuuri turul. Seetõttu peaks alla vastavat künnist jäävatel kauplemiskohtadel ja ühtlasi nendega seotud kesketel vastaspooltel olema võimalik kasutada erandit kolmekümne kuu pikkuse ajavahemiku jooksul, selle ajavahemiku pikendamise võimalusega, mittediskrimineeriva juurdepääsu nõuete seoses börsil kaubeldavate tuletisinstrumentidega. Kui kauplemiskoht otsustab kasutada erandit, ei peaks tal olema võimalik erandi kasutamise ajal kasutada käesolevas määruses sätestatud keskele vastaspooltele juurdepääsu õigusi.

Lisaks ei tohiks käesolevas määruses sätestatud kauplemiskohale juurdepääsu õigusi erandi kasutamise aja jooksul olla võimalik kasutada kesketel vastaspooltel, kellel on märkimisväärne seos kõnealuse kauplemiskohaga. Määruses (EL) nr 648/2012 sätestatakse, et juhul kui ärilised ja intellektuaalomandi õigused seonduvad tuletislepingutega seotud finantsteenustega, tuleks litsentse anda proportsionaalsete, õiglaste, mõistlike ja mittediskrimineerivate tingimuste kohaselt. Seetõttu tuleks tagada kesksetele vastaspooltele ja muudele kauplemiskohtadele juurdepääs finantsinstrumentide väärtuse kindlaksmääramiseks kasutatavate võrdlusaluste litsentsidele ja võrdlusalustega seotud teabele proportsionaalsel, õiglasel, mõistlikul ja mittediskrimineerival alusel ning mis tahes litsents peaks vastama mõistlikele äritingimustele. Ilma et see piiraks konkurentsieskirjade kohaldamist, peaks juhul kui pärast käesoleva määruse jõustumist töötatakse välja uus võrdlusalus, algama selle litsentseerimise kohustus 30 kuud pärast seda, kui kõnealusele võrdlusalusele viitava finantsinstrumentidega hakati kauplema või kui see lubati kauplemisele. Juurdepääs litsentsidele on keske tähtsusega, et hõlbustada kauplemiskohtade ja kesksete vastaspoolte teineteisele juurdepääsu vastavalt artiklitele 35 ja 36, kuna vastasel korral võiksid litsentsikokkulepped endiselt takistada kauplemiskohtade ja kesksete vastaspoolte teineteisele juurdepääsu, mida nad on taotlenud.

Tõkete ja diskrimineerivate tavade kaotamine on mõeldud selleks, et suurendada konkurentsi finantsinstrumentide kliirimisel ja nendega kauplemisel, et vähendada liidu turgudel investeerimis- ja laenamiskulusid, kõrvaldada ebatõhusus ning edendada innovatsiooni. Komisjon peaks ka edaspidi kauplemisjärgse infrastruktuuri arengut tähelepanelikult jälgima ning vajaduse korral sekkuma, et ennetada konkurentsimoontuste ilmnemist siseturul, eriti kui keeldumine infrastruktuurile või võrdlusalustele juurdepääsu andmisest on vastuolus ELi toimimise lepingu artikliga 101 või 102. Käesoleva määruse kohased litsentseerimise kohustused ei tohiks piirata võrdlusaluste omanike üldist kohustust konkurentsieskirjade ja eelkõige ELi toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 alusel seoses juurdepääsuga võrdlusalustele, mis on hädavajalikud uuele turule sisenemiseks. Pädevate asutuste nõusolek mitte kohaldada juurdepääsuõigusi üleminekuperioodi jooksul ei ole loa andmine ega loa muutmine.

- (41) Kolmandate riikide äriühingute poolt liidus teenuste osutamise suhtes kohaldatakse liikmesriikide õiguskorda ja nõudeid. Liikmesriikide õiguskorrad on väga erinevad ning äriühingul, kes on saanud ühe kohaselt neist tegevusloa, ei ole vabadust osutada teenuseid ega kasutada asutamiseõigust teistes liikmesriikides kui see, kus ta on asutatud. On asjakohane kehtestada selles osas ühtne liidu tasandi õigusraamistik. See kord peaks ühtlustama olemasoleva killustatud õigusraamistiku, tagama liitu sisenevatele kolmandate riikide äriühingutele kindlustunde ja ühetaolise kohtlemise, tagama, et komisjon on kolmandate riikide usaldatavusnõuete ja äritegevuse õigusraamistiku suhtes läbi viinud tegeliku samaväärsuse hindamise, ning andma klientidele, kes ostavad liidus kolmandate riikide äriühingute teenuseid, võrreldaval tasemel kaitse.

Korra kohaldamisel peaksid komisjon ja liikmesriigid seadma esmatahtsale kohale G20 kohustuste ning liidu suurimate kaubanduspartneritega sõlmitud lepingute kohaldamisalasse kuuluvad valdkonnad ja võtma arvesse liidu kesket rolli globaalsetel finantsturgudel ning tagama, et kolmanda riigi nõuete kohaldamine ei takistaks liidu investoreid ega emitente investeerimast kolmandatesse riikidesse ega kolmandatest riikidest kapitali saamast ega takistaks kolmandate riikide investoreid ega emitente liidu turgudele investeerimast, liidu turgudel kapitali kaasamast või muid finantsteenuseid tarbimast, v.a juhul, kui see on vajalik usaldatavusnõuetega seotud objektiivsetest ja tõendatud põhjustest tulenevalt. Hindamiste teostamisel peaks komisjon arvesse võtma Rahvusvahelise Väärtpaberijärelevalve Organisatsiooni (IOSCO) väärtpaberijärelevalve eesmärgi ja põhimõtteid ning tema soovitusi, nagu IOSCO neid muutnud on ja tõlgendab.

Kui tegelikku samaväärsust kindlaks määravat otsust ei ole võimalik teha, reguleeritakse kolmanda riigi äriühingute poolt liidus teenuste osutamine siseriikliku korra alusel. Komisjon peaks algatama samaväärsuse hindamise omal algatusel. Liikmesriikidel peaks olema võimalik teatada oma huvist lasta komisjonil teostada teatava kolmanda riigi või teatavate kolmandate riikide samaväärsuse hindamine, kuid selline teade ei ole komisjoni jaoks samaväärsuse menetluse algatamiseks siduv. Samaväärsuse hindamine peaks olema tulemuspõhine; tuleks hinnata, millises ulatuses saavutatakse asjaomase kolmanda riigi regulatiivse ja järelevalveraamistiku abil sarnased ja piisavad regulatiivsed tulemused ning millises ulatuses on sellel samad eesmärgid nagu liidu õigusaktidel. Nimetatud samaväärsuse hindamiste algatamisel peaks komisjonil olema võimalik seada kolmandate riikide hulgas prioriteetidid, võttes arvesse samaväärsuse kindlakstegemise olulisust liidu investeerimisühingute ja klientide jaoks, järelevalvekokkulepete ja koostöölepingute olemasolu kolmanda riigi ja liikmesriikide vahel, toimiva samaväärse süsteemi olemasolu välismaise õiguskorra kohaselt tegevusloa saanud investeerimisühingute tunnustamiseks ning kolmanda riigi huvi ja tahet samaväärsuse hindamise protsessis osaleda. Komisjon peaks jälgima mis tahes olulisi muutusi kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistikus ning samaväärsust kinnitavad otsused vajaduse korral läbi vaatama.

- (42) Käesoleva määruse kohaldamisel peaks teenuste osutamine ilma filiaalita olema lubatud ainult võrdsetele vastaspooltele ja iseenesest ainult kutselistele klientidele. Sellisel juhul peaks investeerimisühing enda registreerima Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve juures ning tema üle teostatakse järelevalvet kolmandas riigis. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja kolmanda riigi pädevate asutuste vahel peaksid olema sõlmitud nõuetekohased koostöölepinged.
- (43) Käesoleva määruse sätteid, mis reguleerivad kolmandate riikide äriühingute poolt teenuste osutamist või tegevuste teostamist, ei tohiks mõjutada liidus asutatud isikute võimalust saada nende ainuisikulistel algatusel investeerimisteenuseid kolmanda riigi äriühingult ega liidu investeerimisühingute või krediitiasutuste võimalust saada nende ainuisikulistel algatusel investeerimisteenuseid või -tegevusi kolmanda riigi äriühingult ega klientide võimalust saada nende ainuisikulistel algatusel investeerimisteenuseid kolmanda riigi äriühingult sellise krediitiasutuse või investeerimisühingu vahendusel. Kui kolmanda riigi äriühing osutab teenuseid liidus asutatud isiku enda ainuisikulistel algatusel, ei peaks neid teenuseid käsitleda liidu territooriumil osutatavate teenustena. Juhul kui kolmanda riigi äriühing pakub liidus klientidele või potentsiaalsetele klientidele hüvesid või reklaamib või propageerib liidus koos kõrvalteenustega investeerimisteenuseid või -tegevust, ei tohiks seda käsitleda teenusena, mida osutatakse kliendi enda ainuisikulistel algatusel.
- (44) Seoses kolmandate riikide äriühingute tunnustamisega ning kooskõlas WTO asutamislepingust, sealhulgas teenuskaubanduse üldlepingust tulenevate liidu rahvusvaheliste kohustustega tuleks otsused kolmanda riigi õigus- ja järelevalvekorra liidu õigus- ja järelevalveraamistikuga samaväärsuse kohta vastu võtta üksnes juhul, kui asjaomase kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistikuga nähakse ette toimiv samaväärne õigus- ja järelevalveraamistik välismaise õiguskorra kohaselt tegevusloa saanud investeerimisühingute tunnustamiseks kooskõlas muu hulgas G20 poolt 2009. aasta septembris kehtestatud üldiste regulatiivsete eesmärkide ning standarditega suurendada tuletisinstrumentide turgude läbipaistvust, leevendada süsteemset riski ja pakkuda kaitset turukuritarvituste vastu. Sellist süsteemi tuleks käsitleda samaväärsena, kui see tagab, et õigusraamistiku kohaldamise tulemus on sisult sarnane liidu nõuetele, ning seda tuleks käsitleda toimivana, kui nimetatud õigusnorme kohaldataks järjekindlalt.
- (45) Lubatud heitkoguste väärtpaberite järelturgudel hetketehingute tegemisel on esinenud mitmesuguseid petturlikke tegevusi, mis võivad õhnestada usaldust Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/87/EÜ⁽¹⁾ loodud heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) vastu, mistõttu rakendatakse meetmeid lubatud heitkoguste väärtpaberite registreerimise süsteemi tõhustamiseks ja lubatud heitkoguste väärtpaberitega kauplemise konto avamise tingimuste

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

karmistamiseks. Selleks et tugevdada nende turgude usaldusväarsust ja kindlustada nende tõhus toimimine, sealhulgas tagada kauplemistegevuse igakülgne järelevalve, on asjakohane täiendada direktiivi 2003/87/EÜ alusel rakendatud meetmeid, võttes lubatud heitkoguste väärtpaberid tervikuna reguleerimisalasse, mis on hõlmatud käesoleva määruse ja direktiiviga 2014/65/EL ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 596/2014 ⁽¹⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2014/57/EL, ⁽²⁾ liigitades need finantsinstrumentideks.

- (46) Komisjonil peaks olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte. Eelkõige tuleks delegeeritud õigusaktid võtta vastu seoses käesoleva määruse teatavate sätete kohaldamisala laiendamise ja kolmandate riikide keskpankadele, mõistetega seotud konkreetsete üksikasjadega, turuandmete kättesaadavusega seotud konkreetsete kuludega seotud sätetega, hinnapakkumiste kättesaadavusega, mahtudega, mille juures investimisühing sõlmib tehingud mõne teise kliendiga, kellele hinnapakkumine on tehtud kättesaadavaks, portfelli tihendamise ja selle kindlakstegemise, kas esineb märkimisväärne probleem seoses investorite kaitsega või oht investorite kaitsele, finants- või toormeturgude korrakohase toimimise ja usaldusväarsusega või sellega, et liidu finantsüsteemi kui terviku või mõne selle osa stabiilsus on aluseks meetmete rakendamisele Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, Euroopa Pangandusjärelevalve või pädevate asutuste poolt, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve positsioonide juhtimise pädevusega, ning käesoleva määruse artikli 35 lõike 5 kohase ülemineku perioodi pikendamisega teatavaks ajaks ja teatavaks ajaks börsil kaubeldavate tuletisinstrumentide käesoleva määruse teatavate sätete kohaldamisalast väljaarvamiseks. Eriti oluline on, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning nõuetekohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (47) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamise volitused seoses samaväärsust kinnitava otsuse vastuvõtmisega kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistiku kohta, selleks et kolmanda riigi äriühingud saaksid osutada teenuseid, või kauplemiskohti reguleeriva kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistiku kohta eesmärgiga teha kindlaks, kas kauplemiskoht on kõlblik selliste tuletisinstrumentidega kauplemiseks, mille suhtes kohaldatakse kohustusliku kauplemiskoha nõuet, ning seoses kolmandate riikide kesksete vastaspoolte ja kauplemiskohtade juurdepääsuga liidus asutatud kauplemiskohtadele ja kesksetele vastaspooltele. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 ⁽³⁾.
- (48) Kuna käesoleva määruse eesmärgid, nimelt kehtestada seoses finantsinstrumentidega ühtsed nõuded kauplemise andmete avalikustamise, pädevatele asutustele tehingutest aruandmise, tuletisinstrumentide ja aktsiatega organiseeritud kauplemiskohtades kauplemise, kesksetele vastaspooltele, kauplemiskohtadele ja võrdlusalustele mittediskrimineeriva juurdepääsu, toodetesse sekkumise õiguste ja positsioonide juhtimise ja positsioonidele piirangute seadmise õiguste ning kolmanda riigi äriühingute poolt investeerimiseenuste või -tegevuse pakkumise kohta, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, sest ehkki riiklikel pädevatel asutustel on parem positsioon turu muutuste jälgimiseks, on kauplemise läbipaistvuse, tehinguaruandluse, tuletisinstrumentidega kauplemise ning toodetele ja tegevustele seatud keeldudega seonduvate probleemide üldmõju ikkagi võimalik terviklikult mõista ainult kogu liidu tasandil, küll aga saab neid ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikult kaugemale.
- (49) Mitte ükski pädeva asutuse või Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt nende ülesannete täitmisel võetud meede ei peaks otseselt ega kaudselt diskrimineerima ühtegi liikmesriiki või liikmesriikide rühma mis tahes valuutas investeerimiseenuste ja -tegevuste sooritamise kohana. Mitte ükski Euroopa Pangandusjärelevalve poolt käesoleva määruse alusel tema ülesannete täitmisel võetud meede ei peaks otseselt ega kaudselt diskrimineerima ühtegi liikmesriiki või liikmesriikide rühma.
- (50) Finantsteenuste tehnilised standardid peaksid tagama hoiustajate, investorite ja tarbijate adekvaatse kaitse kogu liidu ulatuses. Poliitilisi valikuid mittekätkevate regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu väljatöötamise ülesanne oleks tõhus ja asjakohane usaldada Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele kui suurt erialast asjatundlikkust evivale ametile, kes esitaks need seejärel komisjonile.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 596/2014, mis käsitleb turukuritarvitusi (turukuritarvituse määrus) ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/6/EÜ ja komisjoni direktiiv 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/57/EL siseteabe alusel kauplemise, siseteabe õigusvastase avaldamise ja turuga manipuleerimise korral kohaldatavate kriminaalkaristuste kohta (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 179).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamise volituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (51) Komisjon peaks võtma vastu Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles käsitletakse kauplemise läbipaistvuse täpseid tingimusi seoses raha-, valuuta- ja finantsstabiilsuspoliitika toimingute ning teatud tehingu liikidega, mis on olulised käesoleva määruse raames; täpseid tingimusi, mille korral on võimalik anda vabastusi kauplemiseelse läbipaistvuse nõuete täitmisest; kauplemisjärgse teabe avaldamise edasilükkamise korda; kohustust avaldada kauplemiseelsed ja -järgsed andmed eraldi; kriteeriume kauplemiseelse läbipaistvuse kohustuste kohaldamiseks kliendi korralduste süsteemsete täitjate suhtes; kauplemisjärgse teabe avaldamist investeerimisühingute poolt; läbipaistvuse ja muude nõuete kindlaksmääramise eesmärgil teabe esitamise andmenõuete sisu ja sagedust; tehinguid, mis ei mõjuta hinna leidmise protsessi; säilitatavaid korralduste andmeid; tehinguaruannete sisu ja erinõudeid; finantsinstrumentide võrdlusandmete sisu ja erinõudeid; lepingute liike, millel on liidus otsene, oluline ja prognoositav mõju; juhtumeid, mille puhul on vajalik kohaldada tuletisinstrumentide suhtes kohustusliku kauplemiskoha nõuet; süsteemidele ja protseduuridele esitatavaid nõudeid tagada, et kliiritavate tuletisinstrumentidega tehtud tehingud esitatakse kliirimisele ja võetakse kliirimiseks vastu; kaudse kliirimiskorra liikide täpsustamist; selliste tuletisinstrumentide kindlaksmääramist, mille suhtes kohaldatakse kohustust kaubelda ainult organiseeritud kauplemiskohas; mittediskrimineerivat juurdepääsu keskele vastaspoolele, mittediskrimineerivat juurdepääsu kauplemiskohale, mittediskrimineerivat juurdepääsu võrdlusalustele ja nende litsentseerimise kohustust ning teavet, mille enda registreerimist taotlev kolmanda riigi äriühing peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele koos oma taotlusega esitada. Komisjon peaks võtma need regulatiivsed tehnilised standardid delegeeritud õigusaktidega vastu kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 ning määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.
- (52) Direktiivi 2014/65/EL artiklis 95 nähakse ette ajutine erand teatavatele C jao punkti 6 kohastele energiaalastele tuletislepingutele. Seetõttu tuleb võtta seda arvesse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostatavates tehnilistes standardites, milles täpsustatakse kliirimiskohustust vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artikli 5 lõike 2 punktile b, ja mitte kehtestada kliirimiskohustust tuletislepingutele, mille suhtes kohaldataks seejärel ajutist erandit C jao punkti 6 kohastele energiaalastele tuletislepingutele.
- (53) Käesoleva määruse nõuete kohaldamine tuleks edasi lükata, et ühitada nende kohaldamine uuesti sõnastatud direktiivi eelmisest versioonist üle kantud eeskirjade kohaldamisega ning kehtestada kõik olulised rakendusmeetmed. Seejärel tuleks kogu regulatiivset paketti kohaldada ühest ja samast ajahetkest. Üksnes rakendusmeetmete ettevalmistamise volituste kohaldamist ei tohiks edasi lükata, et nende rakendusmeetmete koostamiseks ja vastuvõtmiseks vajalikud menetlused võiksid alata niipea kui võimalik.
- (54) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ning järgitakse põhimõtteid, mida on tunnustatud eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, eriti õigust isikuandmete kaitsele (artikkel 8), ettevõtlusvabadust (artikkel 16), õigust tarbijakaitsele (artikkel 38), õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele (artikkel 47) ning õigust mitte saada süüdi mõistetud ja karistatud sama süüteo eest rohkem kui üks kord (artikkel 50), ja seda tuleb kohaldada kooskõlas nende õiguste ja põhimõtetega.
- (55) Euroopa andmekaitseinspektoriga on konsulteeritud vastavalt määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 28 lõikele 2 ning ta on esitanud oma arvamuse 10. veebruaril 2012. aastal ⁽¹⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

REGULEERIMISESE, KOHALDAMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse ühtsed nõuded järgneva kohta:

a) kauplemisandmete avalikustamine;

b) tehingutest teavitamine pädevatele asutustele;

⁽¹⁾ ELT C 147, 25.5.2012, lk 1.

- c) kauplemine tuletisinstrumentidega organiseeritud kauplemiskohtades;
- d) mittediskrimineeriv juurdepääs kliirimisele ja mittediskrimineeriv juurdepääs kauplemisele võrdlusalustega;
- e) pädevate asutuste, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ning Euroopa Pangandusjärelevalve õigused finantstoodetes sekkuda ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve õigused seoses positsioonide haldamise kontrollimisega ja positsioonidele piirangute seadmisega;
- f) investeerimisteenuste pakkumine või -tegevusega tegelemine kolmandate riikide äriühingute poolt, mille suhtes komisjon on teinud kohaldatava samaväärsust kinnitava otsuse, filiaali kaudu või ilma.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse direktiivi 2014/65/EL kohaselt tegevusloa saanud investeerimisühingute suhtes ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL⁽¹⁾ kohaselt tegevusloa saanud krediidasutuste suhtes, kui nad osutavad investeerimisteenusid ja/või tegelevad investeerimistegevusega, ning turukorraldajate, sh nende poolt korraldatavate kauplemiskohtade suhtes.

3. Käesoleva määruse V jaotist kohaldatakse samuti kõigi finantssektori vastaspoolte suhtes, nagu on määratletud määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punktis 8, ning finantssektoriväliste vastaspoolte suhtes, kellele laieneb nimetatud määruse artikli 10 lõike 1 punkt b.

4. Käesoleva määruse VI jaotist kohaldatakse samuti kesksete vastaspoolte suhtes ning isikute suhtes, kes evivad omandiõigusi võrdlusalustele.

5. Käesoleva määruse VIII jaotist kohaldatakse kolmandate riikide äriühingute suhtes, kes pakuvad liidu piires investeerimisteenusid või tegelevad investeerimistegevusega filiaali kaudu või ilma pärast seda, kui komisjon on nende suhtes teinud kohaldatava samaväärsust kinnitava otsuse.

6. Artikleid 8, 10, 18 ja 21 ei kohaldata reguleeritud turgude, turukorraldajate ja investeerimisühingute suhtes tehingu puhul, mille vastaspool on Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) liige ning see tehing on tehtud, viimaks ellu raha-, valuuta- ja finantsstabiilsuspoliitikat, milleks kõnealune EKPSi liige on seaduslikult volitatud ning kui kõnealune liige on oma vastaspoolt eelnevalt teavitanud, et tehingu suhtes tehakse erand.

7. Lõiget 6 ei kohaldata tehingu suhtes, mille on teinud EKPSi liige oma investeerimistegevuse käigus.

8. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab tihedas koostöös EKPSiga välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, millega täpsustatakse iga EKPSi liikme raha-, valuuta- ja finantsstabiilsuspoliitika toimingud ja muud avalikes huvides teostatavad ülesanded ning tehingute liigid, mille suhtes kohaldatakse lõikeid 6 ja 7.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

9. Komisjonile antakse õigus võtta artikli 50 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, et laiendada lõike 6 kohaldamisala muudele keskpankadele.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/36/EL, mis käsitleb krediidasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

Selleks esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule 1. juuniks 2015 aruande, milles hinnatakse kolmandate riikide keskpankade, mis käesoleva lõike kohaldamisel hõlmab Rahvusvahelist Arvelduste Panka, tehingute kohtlemist. Aruanne sisaldab nende seadusest tulenevate ülesannete ja nende liidusiseste kauplemismahtude analüüsi. Aruandes

- a) määratakse kindlaks asjaomastes kolmandates riikides kohaldatavad sätted seoses keskpanga tehingute, sh EKPSi liikmete poolt nendes kolmandates riikides sooritatud tehingute kohustusliku avalikustamisega, ning
- b) hinnatakse liidus kohustusliku avalikustamise nõuete võimalikku mõju kolmanda riigi keskpanga tehingutele.

Kui aruandes jõutakse järeldusele, et lõikes 6 esitatud erand on vajalik tehingute puhul, mille vastaspooleks on raha- ja valuutapoliitikat ning finantsstabiilsuse tagamise meetmeid teostav kolmanda riigi keskpank, sätestab komisjon, et kõnealust erandit kohaldatakse ka nimetatud kolmanda riigi keskpanga suhtes.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „investeeringühing” – investeeringühing, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 1.
- 2) „investeeringuteenused ja -tegevus” – investeeringuteenused ja -tegevus, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 2;
- 3) „kõrvalteenus” – kõrvalteenus, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 3;
- 4) „korralduste täitmine kliendi nimel” – korralduste täitmine kliendi nimel, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 5;
- 5) „kauplemine oma arvel” – kauplemine oma arvel, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 6;
- 6) „turutegija” – turutegija, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 7;
- 7) „klient” – klient, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 9;
- 8) „kutseline klient” – kutseline klient, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 10;
- 9) „finantsinstrument” – finantsinstrument, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 15;
- 10) „turukorraldaja” – turukorraldaja, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 18;
- 11) „mitmepoolne süsteem” – mitmepoolne süsteem, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 19;
- 12) „kliendi korralduste süsteemne täitja” – kliendi korralduste süsteemne täitja, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 20;

- 13) „reguleeritud turg” – reguleeritud turg, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 21;
- 14) „mitmepoolne kauplemissüsteem” – mitmepoolne kauplemissüsteem, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 22;
- 15) „organiseeritud kauplemissüsteem” – organiseeritud kauplemissüsteem, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 23;
- 16) „kauplemiskoht” – kauplemiskoht, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 24;
- 17) „likviidne turg”
- a) artiklite 9, 11 ja 18 kohaldamise eesmärgil finantsinstrumendi või finantsinstrumentide liigi turg, kus on pidevalt ostjaid ja müüjaid, kes on valmis tegema tehinguid, ning mida hinnatakse järgmiste kriteeriumide põhjal ja võttes arvesse konkreetse finantsinstrumendi turu struktuuri või finantsinstrumentide konkreetse liigi turu struktuuri:
- i) tehingute keskmine sagedus ja maht erinevate turutingimuste juures, võttes arvesse finantsinstrumentide liiki kuuluvate finantstoodete olemust ja olelusringi;
- ii) turuosaliste arv ja liik, sealhulgas turuosaliste ja kaubeldud finantsinstrumentide suhtarv asjaomase finantstoote puhul;
- iii) keskmised hinnavahed, kui need on kättesaadavad;
- b) artiklite 4, 5 ja 14 kohaldamise eesmärgil finantsinstrumendi turg, kus kõnealuse finantsinstrumendiga kaubeldakse igapäevaselt ning mida hinnatakse järgmiste kriteeriumide põhjal:
- i) vabalt kaubeldavad finantsinstrumendid;
- ii) kõnealuste finantsinstrumentidega päevas keskmiselt tehtavate tehingute arv;
- iii) kõnealuste finantsinstrumentidega tehtavate tehingute keskmine päevakäive.
- 18) „pädev asutus” – pädev asutus, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 26;
- 19) „krediidiasutus” – krediidiasutus, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 ⁽¹⁾ artikli 4 lõike 1 punktis 1;
- 20) „filiaal” – filiaal, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 30;
- 21) „märkimisväärne seos” – märkimisväärne seos, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 35;
- 22) „juhtorgan” – juhtorgan, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 36;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

- 23) „investeermishoius” – investeermishoius, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 43;
- 24) „vabalt võõrandatav väärtpaber” – vabalt võõrandatav väärtpaber, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 44;
- 25) „hoidmistunnistus” – hoidmistunnistus, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 45;
- 26) „börsil kaubeldav fond” – börsil kaubeldav fond, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 46;
- 27) „sertifikaat” – väärtpaber, mis on kapitaliturul kaubeldav ning millest tuleneva nõude rahuldamisjärk juhul, kui emitent investeeringu tagasi maksab, eelneb aktsiatest tuleneva nõude rahuldamisjärgule, kuid järgneb tagatiseta võlainstrumentidest ja muudest sarnastest instrumentidest tuleneva nõude rahuldamisjärgule;
- 28) „struktureeritud finantstoode” – väärtpaber, mis on loodud sellise krediidiriski väärtpaberistamiseks ja ülekandmiseks, mis seostub finantsvarade kogumiga, mis annab väärtpaberi omanikule õiguse saada regulaarselt alusvaraga seotud rahavoost sõltuvaid makseid;
- 29) „tuletisinstrument” – direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 44 alapunktis c määratletud ja selle I lisa C jao punktides 4 - 10 osutatud finantsinstrumendid;
- 30) „kauba tuletisinstrument” – direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 44 alapunktis c määratletud finantsinstrument, mis on seotud selle I lisa C jao punktis 10 või direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punktides 5, 6, 7 ja 10 osutatud kauba või alusvaraga;
- 31) „keskne vastaspool” – keskne vastaspool määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punkti 1 tähenduses;
- 32) „börsil kaubeldav tuletisinstrument” – tuletisinstrument, millega kaubeldakse reguleeritud turul või kolmanda riigi turul, mis on tunnustatud samaväärseks reguleeritud turuga vastavalt käesoleva määruse artiklile 28, ega kuulu seega määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punktis 7 määratletud börsivälise tuletisinstrumenti mõiste alla;
- 33) „kauplemishuvi teade” – kauplemissüsteemis ühelt liikmelt või osaliselt teisele seoses olemasoleva kauplemishuviga saadetud sõnum, mis sisaldab kogu vajalikku teavet tehingu sõlmimiseks;
- 34) „tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja” – tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 52;
- 35) „kauplemiskoondteabe pakkuja” – kauplemiskoondteabe pakkuja, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 53;
- 36) „tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja” – tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 54;
- 37) „päritoluliikmesriik” – päritoluliikmesriik, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 55;
- 38) „vastuvõttev liikmesriik” – vastuvõttev liikmesriik, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 56;

- 39) „võrdlusalus” – mis tahes avalikkusele kättesaadavaks tehtud või avaldatud määr, indeks või arv, mis määratakse perioodiliselt või regulaarselt kindlaks teatava valemiga rakendamise teel või ühe või mitme alusvara väärtuse või hindade alusel, sealhulgas hinnanguliste hindade, tegelike või hinnanguliste intressimäärade, muude väärtuste või ülevaadete alusel, ning mille järgi määratakse kindlaks finantsinstrumendi alusel väljamaksmisele kuuluv summa või finantsinstrumendi väärtus;
- 40) „koostalitluskokkulepe” – koostalitluskokkulepe, nagu on määratletud määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punktis 12;
- 41) „kolmanda riigi finantseerimisasutus” – üksus, mille peakorter asub kolmandas riigis ning mis omab selle kolmanda riigi õigusaktidele vastavat tegevusluba või litsentsi tegelemiseks mis tahes teenuste või tegevustega, mis on loetletud direktiivis 2013/36/EL, direktiivis 2014/65/EL, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2009/138/EÜ, ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2009/65/EÜ, ⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2003/41/EÜ ⁽³⁾ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2011/61/EL ⁽⁴⁾;
- 42) „kolmanda riigi äriühing” – kolmanda riigi äriühing, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 57;
- 43) „energia hulгимүүгитооде” – energia hulгимүүгитооде, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1227/2011 ⁽⁵⁾ artikli 2 lõikes 4;
- 44) „põllumajandussaaduste tuletisinstrument” – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 ⁽⁶⁾ artiklis 1, I lisa I–XX osas ja XXIV osa 1. jaos loetletud toodetega seotud tuletislepingud;
- 45) „likviidsuse killustumine” – üks järgmistest olukordadest:
- a) kauplemiskohas osalejatel ei ole võimalik sõlmida tehinguid selle kauplemiskoha ühe või enama teise osalejaga, kuna puudub kliirimiskord, millele kõikidel osalejatel on juurdepääs; või
 - b) kliirivad liikmed või nende kliendid oleksid sunnitud hoidma oma positsioone seoses finantsinstrumendiga rohkem kui ühes keskses vastaspooles, mis piiraks finantsriskide tasaarvestamise võimalust;
- 46) „avalik võlakohustus” – avalik võlakohustus, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 61;
- 47) „portfelli tihendamine” – riskivähendusteenus, milles kaks või rohkem vastaspoolt lõpetavad täielikult või osaliselt osa tuletisinstrumente või kõik tuletisinstrumentid, mille kõnealused vastaspooled on andnud portfelli tihendamise protsessi, ja asendavad lõpetatud tuletisinstrumentid muude tuletisinstrumentidega, mille kogunimiväärtus on väiksem kui lõpetatud tuletisinstrumentide kogunimiväärtus.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtapaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. juuni 2003. aasta direktiiv 2003/41/EÜ tööandjapensioni kogumisasutuste tegevuse ja järelevalve kohta (ELT L 235, 23.9.2003, lk 10).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT L 174, 1.7.2011, lk 1).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrus (EL) nr 1227/2011 energia hulгимүүгитuru terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta (ELT L 326, 8.12.2011, lk 1).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671).

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 50 vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada teatavaid lõikes 1 sätestatud mõistete tehnilisi elemente, et kohendada neid turu arengusuundumusi silmas pidades.

II JAOTIS

KAUPLEMISKOHTADE LÄBIPAISTVUS

1. PEATÜKK

Kapitaliinstrumentide läbipaistvus

Artikkel 3

Kauplemiskohtade suhtes kohaldatavad kauplemiseelse läbipaistvuse nõuded aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentide osas

1. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud avalikustavad oma süsteemide kaudu teatavaks tehtavad kauplemiskohas kaubeldavate aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentide jooksvad ostu- ja müügipakkumiste hinnad ning nende hindadega kauplemisvalmiduse tõsiduse. Seda nõuet kohaldatakse samuti kauplemishuvi teate suhtes. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud teevad selle teabe üldsusele tavalisel kauplemisajal pidevalt kättesaadavaks.

2. Lõikes 1 osutatud läbipaistvuse nõuded peavad olema piiritletud eri liiki kauplemissüsteemide kohta, sealhulgas tellimusraamatupõhise ja noteeringupõhise kauplemissüsteemi, hübriidkauplemissüsteemi ja perioodioksjonipõhise kauplemissüsteemi kohta.

3. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud tagavad investeerimisühingutele, kes on vastavalt artiklile 14 kohustatud avalikustama oma aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentide hinnapakumised, juurdepääsu oma süsteemidele, mida nad kasutavad lõikes 1 osutatud teabe avalikustamiseks, tehes seda mõistlikel äritingimustel ja kedagi diskrimineerimata.

Artikkel 4

Kapitaliinstrumentidega seotud vabastused

1. Pädevad asutused saavad vabastada kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud artikli 3 lõikes 1 osutatud teabe avaldamise kohustusest:

a) süsteemide puhul, milles ühildatakse korraldusi, tuginedes sellisele kauplemise metoodikale, mille kohaselt artikli 3 lõikes 1 viidatud finantsinstrumendi hind tuletatakse kauplemiskoha alusel, kus selle finantsinstrumendiga esimesena kaubelda lubati, või likviidsuse mõttes kõige asjakohasema turu järgi, kui kõnealune võrdlushind on avaldatud paljudes kohtades ja turuosalised peavad seda usaldusväärseks võrdlushinnaks. Sellise kohustusest vabastamise jätkuva kasutamise suhtes kehtivad artiklis 5 sätestatud tingimused;

b) süsteemide puhul, milles vormistatakse määratud vastaspoolega tehinguid,

i) mida tehakse tellimusraamatus kajastatud mahuga kaalutud jooksva ostu- ja müügihinna vahemikus või seda süsteemi korraldavas kauplemiskohas tegutsevate turutegijate poolt kuvatavate noteeringute vahemikus vastavalt artiklis 5 sätestatud tingimustele;

ii) mida tehakse mittelikviidsete aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide või muude sarnaste finantsinstrumentidega, mis ei kuulu likviidsuse turu mõiste alla ning mis tehakse sobiva võrdlushinna protsendimäära piires, kusjuures protsendimäära ja võrdlushinna määrab eelnevalt süsteemi korraldaja, või

iii) mille suhtes kohaldatakse muid tingimusi kui kõnealuse finantsinstrumendi kehtiv turuhind;

c) turu tavamahuga võrreldes suuremahuliste korralduste puhul;

d) kauplemiskoha korralduste haldamise süsteemis hoitavate ja turule laskmist ootavate korralduste puhul.

2. Lõike 1 punktis a viidatud võrdlushind määratakse, võttes aluseks järgmise:

- a) jooksvate ostu- ja müügipakkumiste hindade keskmine kauplemisskohas, kus see finantsinstrument esimest korda kauplemisele võeti, või likviidsuse mõttes kõige asjakohasemal turul või
- b) kui punktis a osutatud hind ei ole kättesaadav, siis asjaomase kauplemise ajavahemiku avamis- või sulgemishind.

Korraldustes viidatakse punktis b osutatud hinnale ainult väljaspool asjaomase kauplemise ajavahemiku pideva kauplemise etappi.

3. Kui kauplemisskohad korraldavad süsteeme, milles vormistatakse määratud vastaspoolega tehingud vastavalt lõike 1 punkti b alapunktile i, siis

- a) tehakse need tehingud vastavalt kauplemisskoha eeskirjadele;
- b) tagab kauplemisskoht korra, süsteemid ja protseduurid, et hoida ära ja teha kindlaks turukuritarvitus või turukuritarvituse katse seoses selliste määratud vastaspoolega tehingutega vastavalt määruse (EL) nr 596/2014 artiklile 16;
- c) kauplemisskoht peab kehtestama süsteemid, et selgitada välja kõik katsed kasutada kohustustest vabastamist ära käesoleva määruse või direktiivi 2014/65/EL muude nõuete täitmisest kõrvale hoidmiseks, neid süsteeme rakendama ja kohaldama ning teatama sellistest katsetest pädevale ametiasutusele.

Kui pädev asutus vabastab kauplemisskoha kohustusest vastavalt lõike 1 punkti b alapunktidele i või iii, kontrollib see pädev asutus, kuidas kauplemisskoht kohustusest vabastamist kasutab, et tagada kinnipidamine kohustusest vabastamise kasutamise tingimustest.

4. Enne kohustusest vabastamist vastavalt lõikele 1 teavitavad pädevad asutused Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet ja teisi pädevaid asutusi iga vabastuse andmise kavatsusest ning lisavad selgituse selle toimimise kohta, sealhulgas üksikasjad lõike 1 punktis a viidatud võrdlushinna määranud kauplemisskoha kohta. Kohustusest vabastamise kavatsuse teade tuleb esitada vähemalt neli kuud enne vabastuse kavandatud jõustumist. Kahe kuu jooksul pärast teate kättesaamist esitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vastavale pädevale asutusele mittesiduva arvamuse, hinnates iga vabastuse vastavust lõikes 1 sätestatud ning vastavalt lõikele 6 vastu võetud regulatiivsetes tehnilistes standardites kindlaks määratud nõuetele. Juhul kui see pädev asutus annab vabastuse ning mõne teise liikmesriigi pädev asutus sellega ei nõustu, võib see pädev asutus pöörduda selles küsimuses uuesti Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poole, kes võib tegutseda talle kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 19 antud õigustelega. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jälgib vabastuste kohaldamist ning esitab komisjonile kord aastas aruande selle kohta, kuidas neid tegelikkuses kohaldatakse.

5. Pädev asutus võib omal algatusel või muu pädeva asutuse nõudmisel lõike 1 alusel antud vabastuse tagasi võtta, nagu on täpsustatud lõikes 6, kui ta täheldab, et vabastust on kasutatud algeesmärgist erineval viisil, või kui ta on seisukohal, et vabastust on kasutatud käesolevas artiklis sätestatud nõuetest kõrvale hoidmiseks.

Pädevad asutused teavitavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet ja teisi pädevaid asutusi sellisest tühistamisest, põhjendades igakülselt oma otsust.

6. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada järgmist:

- a) ostu- ja müügipakkumiste hinnavaheemik või määratud turutegija hinnapakkumised ja kauplemishuvi tõsidus nende hindade juures, mis tuleb vastavalt artikli 3 lõikele 1 iga asjaomase finantsinstrumentide liigi kohta avalikustada, võttes arvesse artikli 3 lõikes 2 osutatud vajalikku piiritlemist eri liiki kauplemissüsteemide kohta;

- b) finantsinstrumendi likviidsuse seisukohalt kõige asjakohasem turg vastavalt lõike 1 punktile a;
- c) määratud vastaspoolega tehingu spetsiifilised omadused seoses eri viisidega, kuidas kauplemiskoha liige või osaleja saab sellise tehingu teha;
- d) määratud vastaspoolega tehingud, mis ei mõjuta hindade kujunemist ning mis on kohustustest vabastatud vastavalt lõike 1 punkti b alapunktile iii;
- e) nende suuremahuliste korralduste maht ning selliste kauplemiskoha korralduste haldamise süsteemis hoitavate ja turule laskmist ootavate korralduste liik ja minimaalne maht, mille suhtes võidakse iga asjaomase finantsinstrumentide liigi puhul kohaldada lõike 1 kohaselt vabastust kauplemiseelse avaldamise kohustusest.

Euroopa Väärtpaberiturujärevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

7. Pädevate asutuste poolt enne 3. jaanuari 2017 vastavalt direktiivi 2004/39/EÜ artikli 29 lõikele 2 ja artikli 44 lõikele 2 ning määruse (EÜ) nr 1287/2006 artiklitele 18, 19 ja 20 antud kohustustest vabastamised vaatab Euroopa Väärtpaberiturujärevalve läbi hiljemalt 3. jaanuariks 2019. Euroopa Väärtpaberiturujärevalve esitab asjaomasele pädevale asutusele arvamuse, hinnates selles iga vabastuse jätkuvat vastavust käesoleva määruse ja käesoleval määruusel põhineva mis tahes delegeeritud õigusakti ja regulatiivse tehnilise standardi nõuetele.

Artikkel 5

Mahu ülempiiri reguleerimise kord

1. Tagamaks, et artikli 4 lõike 1 punktis a ja artikli 4 lõike 1 punkti b alapunktis i sätestatud kohustustest vabastamine ei kahjusta asjatult hindade kujunemist, piiratakse kauplemist nende vabastuste alusel järgmiselt:

- a) nende vabastuste alusel kauplemiskohas finantsinstrumendiga toimuva kauplemise protsendimäär ülempiir on 4 % kõikides liidu kauplemiskohtades viimase 12 kuu jooksul kõnealuse finantsinstrumendiga toimunud kauplemise kogumahust;
- b) nende vabastuste alusel kogu liidus finantsinstrumendiga toimuva kauplemise mahu ülempiir on 8 % kõikides liidu kauplemiskohtades viimase 12 kuu jooksul kõnealuse finantsinstrumendiga toimunud kauplemise kogumahust.

Kõnealust mahu ülempiiri ei kohaldata selliste määratud vastaspoolega tehingute suhtes, mida tehakse aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide või muude sarnaste finantsinstrumentidega, millel puudub artikli 2 lõike 1 punkti 17 alapunktis b kindlaks määratud likviidne turg, ning mida tehakse sobiva võrdlushinna protsendimäär piires, nagu on osutatud artikli 4 lõike 1 punkti b alapunktis ii, ega selliste määratud vastaspoolega tehingute suhtes, mille puhul kehtivad muud tingimused kui kõnealuse finantsinstrumendi kehtiv turuhind, nagu on osutatud artikli 4 lõike 1 punkti b alapunktis iii.

2. Juhul kui nende vabastuste alusel kauplemiskohas finantsinstrumendiga toimuva kauplemise protsendimäär ületab lõike 1 punktis a viidatud ülempiiri, peatab pädev asutus, kes kõnealusele kauplemiskohale need vabastused andis, kahe tööpäeva jooksul kuueks kuuks kõnealuses kauplemiskohas vastava finantsinstrumendi puhul nende vabastuste kasutamise, tuginedes Euroopa Väärtpaberiturujärevalve poolt avaldatud andmetele, millele viidatakse lõikes 4.

3. Juhul kui nende vabastuste alusel kõikides liidu kauplemiskohtades finantsinstrumendiga teostatava kauplemise protsendimäär ületab lõike 1 punktis b viidatud ülempiiri, peatavad kõik pädevad asutused kahe tööpäeva jooksul kuueks kuuks nende vabastuste kasutamise kogu liidus.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab viie tööpäeva jooksul pärast iga kalendrikuu lõppu liidus iga finantsinstrumendiga viimase 12 kuu jooksul toimunud kauplemise kogumahu, kõnealuste vabastuste alusel kogu liidus ja igas kauplemiskohas finantsinstrumendiga viimase 12 kuu jooksul toimunud kauplemise protsendimäära ning nende protsendimäärade tuletamiseks kasutatava meetodika.

5. Juhul kui lõikes 4 osutatud aruandes selgitatakse välja kauplemiskoht, kus vabastuse alusel toimuva kauplemise maht mis tahes finantsinstrumendiga on ületanud eelnenud 12 kuu kauplemisandmete põhjal 3,75 % kogu liidus selle finantsinstrumendiga toimunud kauplemise kogumahust, avaldab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve viie tööpäeva jooksul pärast lõikes 4 osutatud aruande avaldamise kalendrikuu 15. päeva täiendava aruande. Aruanne sisaldab lõikes 4 täpsustatud teavet seoses finantsinstrumentidega, mille puhul osutatud piirmäär 3,75 % on ületatud.

6. Juhul kui lõikes 4 osutatud aruandes selgitatakse välja, et nende vabastuste alusel kogu liidus mis tahes finantsinstrumendiga teostatud kauplemise maht on ületanud eelnenud 12kuu kauplemisandmete põhjal 7,75 % selle finantsinstrumendiga kogu liidus teostatud kauplemise mahust, avaldab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve viie tööpäeva jooksul pärast lõikes 4 osutatud aruande avaldamise kalendrikuu 15. päeva täiendava aruande. Aruanne sisaldab lõikes 4 täpsustatud teavet seoses finantsinstrumentidega, mille puhul on osutatud piirmäär 7,75 % ületatud.

7. Selleks et tagada usaldusväärne alus nende vabastuste alusel toimuva kauplemise jälgimiseks ja selle kindlaks tegemiseks, kas lõikes 1 viidatud ülempiirid on ületatud, peavad kauplemiskohtade korraldajatel olema süsteemid ja protseduurid, mis:

a) võimaldavad tuvastada kõik tema kauplemiskohas nende vabastuste alusel toimunud tehingud ning

b) tagavad, et mingil juhul ei ületata nende vabastuste alusel lubatud kauplemise protsendimäära, millele osutatakse lõike 1 punktis a.

8. Ajavahemik, mil Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve hakkab kauplemisandmeid avaldama ja mille kohta jälgitakse nende vabastuste alusel finantsinstrumendiga toimunud kauplemist, algab 3. jaanuaril 2016. Piiramata artikli 4 lõike 5 kohaldamist, on pädevatel asutustel alates käesoleva määruse kohaldamise kuupäevast ja seejärel iga kuu õigus nende vabastuste kasutamine peatada.

9. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse meetod, sealhulgas tehingute märgistamine, mille abil Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võrdleb, arvutab ja avaldab lõikes 4 toodud tehinguandmeid, et tagada iga finantsinstrumendiga kauplemise kogumahu ning kogu liidus ja kauplemiskohtade lõikes neid vabastusi kasutava kauplemise protsendimäära täpne mõõtmine.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 6

Kauplemiskohtade suhtes kohaldatavad kauplemisjärgse läbipaistvuse nõuded aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentide osas

1. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud avalikustavad selles kauplemiskohas kaubeldavate aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentide hinnad ja mahud ning nendega tehtud tehingute ajad. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud teevad kõigi selliste tehingute üksikasjad avalikuks sedavõrd reaalajas, kui see on tehniliselt võimalik.

2. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud tagavad investeerimisühingutele, kes on vastavalt artiklile 20 kohustatud avalikustama oma aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentidega tehtud tehingute üksikasjad, juurdepääsu oma süsteemidele, mida nad kasutavad käesoleva artikli lõike 1 kohaseks teabe avalikustamiseks, tehes seda mõistlikel äritingimustel ja kedagi diskrimineerimata.

Artikkel 7

Avalikustamisega viivitamise lubamine

1. Pädevad asutused võivad anda kauplemiskohta korraldavatele turukorraldajatele ja investeerimisühingutele loa tehingute üksikasjade avalikustamisega viivitamiseks sõltuvalt tehingute liigist või mahust.

Eelkõige võivad pädevad asutused anda loa avalikustamisega viivitamiseks tehingute puhul, mis on vastava aktsia, hoidmistunnistuse, börsil kaubeldava fondi, sertifikaadi või muu sarnase finantsinstrumendi või vastava aktsia, hoidmistunnistuse, börsil kaubeldava fondi, sertifikaadi või muu sarnase finantsinstrumendi liigi tavalise turumahuga võrreldes suuremahulised.

Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud taotlevad kauplemisteabe avalikustamisega viivitamise kavandatud korra jaoks eelnevalt pädeva asutuse luba ning avalikustavad selle korra ühemõtteliselt turuosalistele ja avalikkusele. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jälgib kauplemisteabe avalikustamisega viivitamise korra rakendamist ning esitab komisjonile kord aastas aruande selle kohta, kuidas sellist korda tegelikkuses rakendatakse.

Juhul kui pädev asutus annab loa avalikustamisega viivitamiseks ning mõne teise liikmesriigi pädev asutus sellega ei nõustu või ei nõustu antud loa tegeliku kohaldamisega, võib see pädev asutus pöörduda selles küsimuses uuesti Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poole, kes võib tegutseda kooskõlas talle määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 19 antud õigustega.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse järgnevat selliselt, et võimaldada direktiivi 2014/65/EL artikli 64 kohaselt nõutava teabe avaldamist:

- a) tehingute üksikasjad, mille investeerimisühingud, sealhulgas kliendi korralduste süsteemsed täitjad ning turukorraldajad ja investeerimisühingud, kes korraldavad kauplemiskohta, avalikustavad vastavalt artikli 6 lõikele 1 iga asjaomase finantsinstrumentide liigi osas, sealhulgas artikli 6 lõike 1 ja artikli 20 kohaselt avalikustatavate tehingute eri liikide näitajad, tehes vahet näitajatel, mille määravad peamiselt finantsinstrumentide väärtusega seotud tegurid, ning näitajatel, mis on määratud muude teguritega;
- b) tähtaeg, mis loetakse olevat kooskõlas reaalajale võimalikult lähedasel ajal avalikustamise kohustustega, k.a siis, kui kauplemine toimub väljaspool tavapärasest kauplemisaega;
- c) tingimused, mille alusel võib anda investeerimisühingutele, sealhulgas kliendi korralduste süsteemsetele täitjatele, turukorraldajatele ja investeerimisühingutele, kes korraldavad kauplemiskohta, loa tehingute üksikasjade avalikustamisega viivitamiseks iga asjaomase finantsinstrumentide liigi osas vastavalt käesoleva artikli lõikele 1 ja artikli 20 lõikele 1;
- d) kriteeriumid, millest tuleb lähtuda otsustamisel, milliste tehingute puhul on avalikustamisega viivitamine iga asjaomase finantsinstrumentide liigi puhul lubatud, olenevalt kõnealuste aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide või muude sarnaste finantsinstrumentide mahust või liigist, samuti likviidsusprofiilist.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

2. PEATÜKK

Mittekapitaliväärtpaberite läbipaistvus

Artikkel 8

Kauplemiskohtade suhtes kohaldatavad kauplemiseelse läbipaistvuse nõuded võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentide osas

1. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud avalikustavad oma süsteemide kaudu teatavaks tehtavate kauplemiskohas kaubeldavate võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentide jooksvad ostu- ja müügipakkumiste hinnad ning nende hindadega kauplemisvalmiduse tõsiduse. Seda nõuet kohaldatakse samuti kauplemishuvi teate suhtes. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud teevad selle teabe üldsusele tavalisel kauplemisajal pidevalt kättesaadavaks. Avaldamiskohustust ei kohaldata selliste tehingute suhtes, mida mittefinantssektori vastaspool teeb tuletisinstrumentidega ja mida saab objektiivselt pidada selliseid riske vähendavateks, mis on otseselt seotud selle mittefinantssektori vastaspoole või selle kontserni äritegevusega või äritegevuse rahastamisega.

2. Lõikes 1 osutatud läbipaistvuse nõuded peavad olema piiritletud eri liiki kauplemissüsteemide kohta, sealhulgas tellimusraamatupõhise ja noteeringupõhise kauplemissüsteemi, hübriidkauplemissüsteemi, perioodioksjonipõhise kauplemissüsteemi ja hääлкаuplemissüsteemi kohta.

3. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud tagavad investeerimisühingutele, kes on vastavalt artiklile 18 kohustatud avalikustama oma võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentide hinnapakkumised, juurdepääsu oma süsteemidele, mida nad kasutavad lõike 1 kohaseks teabe avalikustamiseks, tehes seda mõistlikel äritingimustel ja kedagi diskrimineerimata.

4. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud avalikustavad juhul, kui antakse artikli 9 lõike 1 punkti b kohane kohustustest vabastamine, vähemalt indikatiivsed kauplemiseelsed ostu- ja müügipakkumiste hinnad, mis on sarnased nende süsteemide kaudu teatavaks tehtavate kauplemiskohas kaubeldavate võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ja tuletisinstrumentide hindadega, mille korral on olemas kauplemisvalmidus. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud teevad selle teabe avalikkusele tavalisel kauplemisajal pidevalt kättesaadavaks sobivate elektrooniliste vahendite abil. Sellise korraga tagatakse, et teavet antakse mõistlikel äritingimustel ja kedagi diskrimineerimata.

Artikkel 9

Vabastused mittekapitaliväärtpaberitele

1. Pädevad asutused võivad anda kauplemiskohta korraldavatele turukorraldajatele ja investeerimisühingutele artikli 8 lõikes 1 osutatud teabe avaldamise kohustusest vabastuse:

- a) turu tavamahuga võrreldes suuremahuliste korralduste ja kauplemiskoha korralduste haldamise süsteemis hoitavate ja turule laskmist ootavate korralduste puhul;
- b) hinnapäringu- ja hääлкаuplemissüsteemis tehtud kauplemishuvi teadete korral, mis ületavad finantsinstrumendile omast mahtu ja mis tekitaksid likviidsuse pakkujatele tarbetu riski ning milles võetakse arvesse seda, kas asjakohased turuosalisel on jae- või hulgiinvestorid;
- c) tuletisinstrumentide puhul, mille suhtes ei kohaldata artiklis 28 osutatud kauplemiskohustust, ning muude finantsinstrumentide puhul, millel ei ole likviidsust.

2. Enne kohustusest vabastamist vastavalt lõikele 1 teavitavad pädevad asutused Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet ja teisi pädevaid asutusi iga üksiku vabastuse andmise kavatsusest ning lisavad selgituse nende toimimise kohta. Kohustusest vabastamise andmise kavatsuse teade tuleb esitada vähemalt neli kuud enne vabastuse kavandatud jõustumist. Kahe kuu jooksul pärast teate kättesaamist esitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vastavale pädevale asutusele arvamuse, hinnates vabastuse vastavust lõikes 1 sätestatud ning vastavalt lõikele 5 vastu võetud regulatiivsetes tehnilistes standardites täpsustatud nõuetele. Juhul kui see pädev asutus annab vabastuse ning mõne teise liikmesriigi pädev asutus sellega ei nõustu, võib see pädev asutus pöörduda selles küsimuses uuesti Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poole, kes võib tegutseda talle kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 19 antud õigustele. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jälgib vabastuste kohaldamist ning esitab komisjonile kord aastas aruande selle kohta, kuidas neid tegelikkuses kohaldatakse.

3. Pädevad asutused võivad kas omal algatusel või muude pädevate asutuste taotluse korral lõike 1 alusel antud vabastuse tühistada, kui nad täheldavad, et vabastust kasutatakse algselt eesmärgist kõrvale kalduval viisil, või kui nad leiavad, et vabastust kasutatakse käesolevas artiklis sätestatud nõuetest kõrvale hoidmiseks.

Pädevad asutused teavitavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet ja teisi pädevaid asutusi sellisest tühistamisest viivitamatult ja enne selle jõustumist, põhjendades igakülgselt oma otsust.

4. Pädev asutus, kelle vastutusvaldkonda kuulub järelevalve ühe või mitme kauplemiskoha üle, kus kaubeldakse võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite või tuletisinstrumentide liigiga, võib juhul, kui kõnealuse finantsinstrumendi liigi likviidsus langeb alla konkreetse künnise, ajutiselt peatada artiklis 8 osutatud kohustuste täitmise. Konkreetne künnis määratakse kindlaks objektiivsete kriteeriumide alusel, mis on omased asjaomase finantsinstrumendi turule. Teave sellise kohustuste ajutise peatamise kohta avaldatakse asjaomase pädeva asutuse veebisaidil.

Ajutise peatamise esialgne kehtivusperiood ei ületa kolme kuud alates selle avaldamiskuupäevast asjaomase pädeva asutuse veebisaidil. Peatamist võib pikendada edasiste maksimaalselt kolmekuuliste perioodide kaupa, kui ajutise peatamise põhjuseks olevad asjaolud püsivad. Juhul kui ajutist peatamist selle kolmekuulise tähtaja möödudes ei pikendata, lõppeb see automaatselt.

Enne artiklis 8 osutatud kohustuste peatamist või ajutise peatamise pikendamist käesoleva lõike alusel teavitab asjaomane pädev asutus Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet oma kavatsusest ja esitab selgituse. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab pädevale asutusele võimalikult kiiresti arvamuse selle kohta, kas ta peab peatamist või ajutise peatamise pikendamist vastavalt esimesele ja teisele lõigule põhjendatuks.

5. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada järgmist:

- a) parameetrid ja meetodid, mida kasutatakse finantsinstrumendiga seoses lõikes 4 osutatud likviidsuskünnise arvutamiseks. Liikmesriikide jaoks mõeldud parameetrid ja meetodid künnise arvutamiseks kehtestatakse selliselt, et künnise ületamine tähendab asjaomase finantsinstrumendi osas märkimisväärset likviidsuse langust kõigis liidu kauplemiskohades artikli 2 lõike 1 punkti 17 kohaste kriteeriumide alusel;
- b) ostu- ja müügipakkumiste hindade või hinnapakkumiste vahemik ning kauplemishuvi tõsidus nende hindade juures või indikatiivsed kauplemiseelsed ostu- ja müügipakkumiste hinnad, mis on sarnased hindadega, mille korral on olemas kauplemishuvi, mis tuleb vastavalt artikli 8 lõigetele 1 ja 4 iga asjaomase finantsinstrumendi liigi kohta avalikustada, võttes arvesse artikli 8 lõikes 2 viidatud vajalikku piiritlemist eri liiki kauplemissüsteemide kohta;
- c) nende suuremahuliste korralduste maht ning selliste kauplemiskoha korralduste haldamise süsteemis hoitavate ja turule laskmist ootavate korralduste liik ja minimaalne maht, mille suhtes võidakse iga asjaomase finantsinstrumendi liigi puhul kohaldada lõike 1 kohaselt vabastust kauplemiseelse avaldamise kohustusest;
- d) lõike 1 punktis b osutatud finantsinstrumendile omane maht ning nende hinnapäringu- ja hääлкаuplemissüsteemide määratlus, mille korral võidakse kohaldada lõike 1 kohaselt vabastust kauplemiseelse avaldamise kohustusest.

Kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve määrab vastavalt lõike 1 punktile b kindlaks finantsinstrumendile omase mahu, mis tekitaks likviidsuse pakkujatele tarbetu riski ja mille puhul võetakse arvesse seda, kas asjakohased turuosalisel on jae- või hulgiinvestorid, arvestab ta järgmistega:

- i) kas likviidsuse pakkujad saavad selliste mahtude juures oma riske hajutada;
- ii) kas finantsinstrumendi või finantsinstrumendi liigi turg koosneb osaliselt jaeinvestoritest ning nende investorite tehtud tehingute keskmine väärtus;

- e) finantsinstrumendid või finantsinstrumentide liigid, millel ei ole likviidset turgu, kus võidakse kohaldada lõike 1 kohaselt vabastust kauplemiseelse avaldamise kohustusest.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 10

Kauplemiskohtade suhtes kohaldatavad kauplemisjärgse läbipaistvuse nõuded võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentide osas

1. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud avalikustavad kauplemiskohas kaubeldavate võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ja tuletisinstrumentide hinnad ja mahud ning nendega tehtud tehingute ajad. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud teevad kõigi selliste tehingute üksikasjad avalikuks sedavõrd reaalajas, kui see on tehniliselt võimalik.
2. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud tagavad investeerimisühingutele, kes on vastavalt artiklile 21 kohustatud avalikustama oma võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentidega sooritatud tehingute üksikasjad, juurdepääsu oma süsteemidele, mida nad kasutavad lõike 1 kohase teabe avalikustamiseks, tehes seda mõistlikel äritingimustel ja kedagi diskrimineerimata.

Artikkel 11

Avalikustamisega viivitamise lubamine

1. Pädevad asutused võivad anda kauplemiskohta korraldavatele turukorraldajatele ja investeerimisühingutele loa tehingute üksikasjade avalikustamisega viivitamiseks sõltuvalt tehingu mahust või liigist.

Eelkõige võivad pädevad asutused anda loa avalikustamisega viivitamiseks seoses tehingutega,

- a) mis on kauplemiskohas kaubeldavate võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentide tavalise turumahuga võrreldes või kauplemiskohas kaubeldavate võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentide liigi tavalise turumahuga võrreldes suuremahulised või
- b) mis on seotud kauplemiskohas kaubeldavate võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite või tuletisinstrumentidega või selliste kauplemiskohas kaubeldavate võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite või tuletisinstrumentide liikidega, millel puudub likviidne turg;
- c) mis ületavad kauplemiskohas kaubeldavatele võlakirjadele, struktureeritud finantstoodetele, lubatud heitkoguste väärtpaberitele või tuletisinstrumentidele või selliste kauplemiskohas kaubeldavate võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite või tuletisinstrumentide liikidele omast mahtu ja mis tekitaks likviidsuse pakkujatele tarbetu riski ning mille puhul võetakse arvesse seda, kas asjakohased turuosalised on jae- või hulgiinvestorid.

Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud taotleavad kauplemisteabe avalikustamisega viivitamise kavandatud korra jaoks eelnevalt pädeva asutuse loa ning avalikustavad selle korra selgelt turuosalistele ja üldsusele. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jälgib kauplemisteabe avalikustamisega viivitamise korra rakendamist ning esitab komisjonile kord aastas aruande selle kohta, kuidas sellist korda tegelikkuses kasutatakse.

2. Pädev asutus, kelle vastutada on järelevalve ühe või mitme kauplemiskoha üle, kus kaubeldakse võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite või tuletisinstrumentide liigiga, võib juhul, kui kõnealuse finantsinstrumendi liigi likviidsus langeb alla artikli 9 lõike 5 punktis a osutatud meetodi alusel kindlaks määratud

künnise, ajutiselt peatada artiklis 10 osutatud kohustuste täitmise. See künnis määratakse kindlaks objektiivsete kriteeriumide alusel, mis on omased asjaomase finantsinstrumendi turule. Teave sellise kohustuste ajutise peatamise kohta avaldatakse asjaomase pädeva asutuse veebisaidil.

Esialgse peatamise kestus ei ületa kolme kuud alates selle avaldamiskuupäevast asjaomase pädeva asutuse veebisaidil. Peatamist võib pikendada edasiste maksimaalselt kolmekuuliste perioodide kaupa, kui esialgse peatamise põhjuseks olevad asjaolud püsivad. Juhul kui esialgset peatamist selle kolmekuulise tähtaja möödudes ei pikendata, lõpeb see automaatselt.

Enne artiklis 10 viidatud kohustuste peatamist või esialgse peatamise pikendamist teavitab asjaomane pädev asutus Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet oma kavatsusest ja esitab selgituse. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab pädevale asutusele võimalikult kiiresti arvamuse selle kohta, kas ta peab peatamist või esialgse peatamise pikendamist vastavalt esimesele ja teisele lõigule põhjendatuks.

3. Pädevad asutused võivad koos avalikustamisega viivitamise lubamisega:

- a) nõuda viivitamise ajal väheste üksikasjade avalikustamist tehingu kohta või kokkuvõtlikul kujul üksikasjade avalikustamist mitme tehingu kohta või nende kahe kombinatsiooni;
- b) lubada üksikute tehingute mahu avalikustamata jätmisega viivitamist pikendatud ajavahemiku jooksul;
- c) seoses mittekapitaliväärtpaberitega, mis ei ole avalikud võlakohustused, lubada mitme tehingu avaldamist kokkuvõtlikul kujul viivitamise pikendatud ajavahemiku jooksul;
- d) seoses avalike võlakohustustega lubada mitme tehingu avaldamist kokkuvõtlikul kujul määramata ajaks.

Avalike võlakohustustega seoses võidakse punkte b ja d kasutada kas eraldi või järjestikku, kusjuures pärast mahu avalikustamata jätmise pikendatud ajavahemiku möödumist võidakse mahtusid avalikustada kokkuvõtlikul kujul.

Kõikide muude finantsinstrumentidega seoses avalikustatakse viivitusaja möödumisel tehingute avalikustamata jäänud üksikasjad ja individuaalselt kõik tehingute üksikasjad.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et võimaldada direktiivi 2014/65/EL artikli 64 kohaselt nõutava teabe avalikustamist, ning täpsustab selles:

- a) tehingute üksikasjad, mille investeerimisühingud, sealhulgas kliendi korralduste süsteemsed täitjad ning turukorraldajad ja investeerimisühingud, kes korraldavad kauplemiskohta, avalikustavad vastavalt artikli 10 lõikele 1 iga asjaomase finantsinstrumentide liigi osas, sealhulgas artikli 10 lõike 1 ja artikli 21 lõike 1 alusel avaldatavate tehingute eri liikide näitajad, tehes vahet näitajatel, mille määravad peamiselt finantsinstrumentide väärtusega seotud tegurid, ning näitajatel, mille määravad muud tegurid;
- b) tähtaeg, mida peetakse kooskõlas olevaks kohustusega avaldada reaaljale võimalikult lähedasel ajal, k.a siis, kui kauplemine toimub väljaspool tavapärasest kauplemisaega;
- c) tingimused, mille alusel võib anda investeerimisühingutele, sealhulgas kliendi korralduste süsteemsetele täitjatele, turukorraldajatele ja investeerimisühingutele, kes korraldavad kauplemiskohta, loa tehingute üksikasjade avalikustamisega viivitamiseks iga asjaomase finantsinstrumentide liigi osas vastavalt käesoleva artikli lõikele 1 ja artikli 21 lõikele 4;

- d) kriteeriumid, millest tuleb lähtuda sellise tehingu mahu või liigi kindlaks määramisel, mille puhul on vastavalt lõikele 3 lubatud avalikustamisega viivitamine ja tehingu vähete üksikasjade avalikustamine või mitme tehingu üksikasjade avalikustamine kokkuvõtlikul kujul või tehingu mahu mitteavaldamine, eriti seoses pikendatud viivitamise ajavahemiku lubamisega teatavate finantsinstrumentide puhul olenevalt nende likviidsusest.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

3. PEATÜKK

Kohustus pakkuda kauplemisandmeid eraldi ja mõistlikul ärilisel alusel

Artikkel 12

Kohustus teha kauplemiseelsed ja -järgsed andmed kättesaadavaks eraldi

1. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud teevad artiklite 3, 4 ja 6 kuni 11 kohaselt avaldatava teabe üldsusele kättesaadavaks, avaldades kauplemiseelse ja -järgse läbipaistvuse andmed eraldi.
2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, täpsustades kauplemiseelse ja -järgse läbipaistvuse andmete avaldamise, sealhulgas lõike 1 kohaselt üldsusele kättesaadavaks tehtavate andmete lahtikirjutatuse astme.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 13

Kohustus teha kauplemiseelsed ja -järgsed andmed kättesaadavaks mõistlikul ärilisel alusel

1. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud teevad artiklite 3, 4 ja 6 kuni 11 kohaselt avaldatud teabe üldsusele kättesaadavaks mõistlikul ärilisel alusel ning tagavad mittediskrimineeriva juurdepääsu sellele teabele. Kõnealune teave tehakse tasuta kättesaadavaks 15 minutit pärast avaldamist.
2. Komisjon võtab vastavalt artiklile 50 vastu delegeeritud õigusaktid, täpsustades, mida kujutab endast mõistlik äriline alus teabe avaldamiseks, nagu on osutatud lõikes 1.

III JAOTIS

BÖRSIVÄLISE KAUPLEMISEGA TEGELEVATE KLIENDI KORRALDUSTE SÜSTEEMSETE TÄITJATE JA INVESTEERIMISÜHINGUTE TEGEVUSE LÄBIPAISTVUS

Artikkel 14

Kliendi korralduste süsteemsete täitjate kohustus avaldada siduvad hinnapakumised aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentide kohta

1. Investeerimisühingud avalikustavad siduvad hinnapakumised kauplemiskohas kaubeldavate aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentide kohta, mille osas nad on kliendi korralduste süsteemsed täitjad ja millel on likviidne turg.

Juhul kui esimeses lõigus osutatud finantsinstrumentidel puudub likviidne turg, avalikustavad kliendi korralduste süsteemsed täitjad hinnapakumised oma klientidele nende taotluse korral.

2. Käesolevat artiklit ning artikleid 15, 16 ja 17 kohaldatakse kliendi korralduste süsteemsete täitjate suhtes kuni turu tavamahuni küündivate tehingute korral. Käesoleva artikli ning artikleid 15, 16 ja 17 ei kohaldata kliendi korralduste süsteemsete täitjate suhtes turu tavamahtu ületavate tehingute korral.

3. Kliendi korralduste süsteemset täitjad võivad määrata mahu või mahud, millega puhul nad esitavad hinnapakumise. Pakkumise minimaalne suurus peab olema vähemalt 10 % kauplemiskohas kaubeldava aktsia, hoidmistunnistuse, börsil kaubeldava fondi, sertifikaadi või muu sarnase finantsinstrumendi turu tavamahust. Iga konkreetse aktsia, hoidmistunnistuse, börsil kaubeldava fondi, sertifikaadi või muu sarnase kauplemiskohas kaubeldava finantsinstrumendi hinnapakumine peab sisaldama siduvat ostu- ja müügihinda või hindu mahu või mahtude kohta, mis võivad küündida vastava aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide või muude sarnaste finantsinstrumentide liigi, kuhu finantsinstrument kuulub, turu tavamahuni. Hind või hinnad peavad peegeldama turul valitsevaid tingimusi seoses kõnealuse aktsia, hoidmistunnistuse, börsil kaubeldava fondi, sertifikaadi või muu sarnase finantsinstrumendiga.

4. Aktsiad, hoidmistunnistused, börsil kaubeldavad fondid, sertifikaadid ja muud sarnased finantsinstrumendid rühmitatakse liikidesse vastavalt kõnealuse finantsinstrumendi turul täidetud tellimuste aritmeetilisele keskmisele väärtusele. Iga aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentide liigi turu tavamaht on maht, mis väljendab iga konkreetse finantsinstrumentide liigi turul täidetud tellimuste aritmeetilist keskmist väärtust.

5. Iga aktsia, hoidmistunnistuse, börsil kaubeldava fondi, sertifikaadi või muu sarnase finantsinstrumendi turg koosneb kõigist liidus täidetud korraldustest seoses selle finantsinstrumendiga, välja arvatud turu tavamahuga võrreldes suuremahulised tellimused.

6. Iga aktsia, hoidmistunnistuse, börsil kaubeldava fondi, sertifikaadi või muu sarnase finantsinstrumendi likviidsuse seisukohast kõige kohasema turu pädev asutus, nagu on määratletud artiklis 26, määrab vähemalt kord aastas vastavalt kõnealuse finantsinstrumendi turul täidetud korralduste aritmeetilisele keskmisele väärtusele finantsinstrumentide liigi, kuhu see finantsinstrument kuulub. See teave avalikustatakse kõigile turuosalistele ja edastatakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, kes avaldab selle oma veebisaidil.

7. Et tagada aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide või muude sarnaste finantsinstrumentide tõhus hindamine ja maksimeerida investeerimisühingute võimalust saada oma klientidele parim tehing, töötab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et veelgi täpsustada korda, mis on seotud siduva hinnapakumise avaldamisega, nagu on osutatud lõikes 1, et teha kindlaks, kas hinnad kajastavad valitsevaid turutingimusi, nagu on osutatud lõikes 3, ja turu tavamahuga, nagu on osutatud lõigetes 2 ja 4.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 15

Kliendi korralduste täitmine

1. Kliendi korralduste süsteemset täitjad avalikustavad oma hinnapakumisi tavalisel kauplemisajal regulaarselt ja pidevalt. Nad võivad oma hinnapakumisi igal ajal ajakohastada. Neil on lubatud erandlike turutingimuste korral oma hinnapakumisi tühistada.

Liikmesriigid nõuavad, et kliendi korralduste süsteemse täitja määratlusele vastavad äriühingud teavitaksid oma pädevat asutust. Kõnealune teade edastatakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab kõigi liidu kliendi korralduste süsteemsete täitjate nimekirja.

Hinnapakkumised avalikustatakse sellisel viisil, et need oleksid teistele turuosalistele mõistlikul ärilisel alusel kergesti kättesaadavad.

2. Järgides direktiivi 2014/65/EL artikli 27 sätteid, täidavad kliendi korralduste süsteemsed täitjad neile nende klientidelt laekunud korraldusi seoses aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentidega, mille osas nad on kliendi korralduste süsteemsed täitjad, korralduse vastuvõtmise ajal pakutud hindadega.

Samas võivad nad põhjendatud juhtudel täita neid korraldusi ka parema hinnaga, tingimusel et see hind mahub turutingimustele lähedasse avalikustatud vahemikku.

3. Kliendi korralduste süsteemsed täitjad võivad täita oma kutselistelt klientidelt laekunud korraldusi hindadega, mis erinevad täitja pakutud hindadest, ilma et neil tuleks täita lõikes 2 sätestatud nõudeid, tehingute korral, mille puhul täitmine mitme väärtpaberiga on osa ühest tehingust, või korralduste puhul, mille suhtes kohaldatakse muid tingimusi kui kehtivat turuhinda.

4. Juhul kui kliendi korralduste süsteemne täitja, kes avaldab üksnes ühe hinnapakkumise või kelle suurim hinnapakkumine on turu tavamahust väiksem, saab kliendilt korralduse, mis on täitja hinnapakkumise mahust suurem, kuid turu tavamahust väiksem, võib ta otsustada täita selle osa korraldusest, mis ületab tema hinnapakkumise mahtu, tingimusel et see täidetakse pakkumise hinnaga, välja arvatud juhul, kui lõigete 2 ja 3 tingimustel on seda lubatud teha teisiti. Kui kliendi korralduste süsteemne täitja teeb erineva mahuga hinnapakkumisi ja saab nende suuruste vahele jääva korralduse, mille ta otsustab täita, täidab ta korralduse vastavalt direktiivi 2014/65/EL artiklile 28 ühe tehtud pakkumise hinnaga, välja arvatud juhul, kui käesoleva artikli lõigete 2 ja 3 tingimustel on seda lubatud teha teisiti.

5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 50 vastu delegeeritud õigusakte, milles selgitatakse, mis on mõistlik äriline alus hinnapakkumiste avalikustamiseks, nagu on osutatud lõikes 1.

Artikkel 16

Pädevate asutuste kohustused

Pädevad asutused kontrollivad, kas:

- a) investeerimisühingud ajakohastavad korrapäraselt artikli 14 alusel avaldatud ostu- ja/või müügihindu ning hoiavad hindu, mis peegeldavad turul valitsevaid tingimusi;
- b) investeerimisühingud järgivad artikli 15 lõikes 2 sätestatud hindade parendamise tingimusi.

Artikkel 17

Juurdepäas hinnapakkumistele

1. Kliendi korralduste süsteemsel täitjal on õigus otsustada vastavalt oma äripoliitikale, kuid objektiivsel ja mittediskrimineerival viisil, selle üle, millistele klientidele ta võimaldab juurdepääsu oma hinnapakkumistele. Selleks peavad olema olemas selged standardid, millest hinnapakkumistele juurdepääsu võimaldamisel lähtutakse. Kliendi korralduste süsteemsed täitjad võivad keelduda klientidega ärisuhete loomisest või need katkestada ärielistel kaalutlustel, nagu näiteks kliendi krediivõime, vastaspoole risk või tehingu lõplik arveldamine.

2. Selleks et piirata sama kliendi mitme tehingu riski, on kliendi korralduste süsteemsetel täitjatel õigus piirata mittediskrimineerival viisil sama kliendi tehingute arvu, mis nad otsustavad avaldatud tingimustel sõlmida. Nad võivad piirata mittediskrimineerival viisil ja kooskõlas direktiivi 2014/65/EL artikliga 28 eri klientide samaaegsete tehingute arvu, tingimusel et see on lubatud üksnes juhul, kui klientide taotletavate korralduste arv ja/või maht ületab tunduvalt normi.

3. Selleks et tagada aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finants-instrumentide väärtuse tõhus hindamine ning luua investeerimisühingutele parimad võimalused nende klientide jaoks parima tehingu saavutamiseks, võtab komisjon vastavalt artiklile 50 vastu delegeeritud õigusaktid, et täpsustada:

- a) kriteeriumid, mille alusel määratakse kindlaks, kas hinnapakkumisi on avalikustatud regulaarselt ja pidevalt ning kas need on kergesti kättesaadavad, nagu on osutatud artikli 15 lõikes 1, ning kanalid, mille kaudu investeerimisühingud võivad täita oma hinnapakkumiste avalikustamise kohustust, mille hulka kuuluvad järgmised võimalused:
 - i) kõnealuse finantsinstrumendi kauplemisele võtnud reguleeritud turu süsteemide kaudu;
 - ii) tunnustatud kauplemiseabearuandluse avalikustaja kaudu;
 - iii) oma süsteemide kaudu;
- b) kriteeriumid, mille alusel täpsustatakse tehingud, mille puhul mitme väärtpaberiga seotud täitmine on osa ühest tehingust, ning korraldused, mille suhtes kohaldatakse muid tingimusi kui kehtivat turuhinda, nagu on osutatud artikli 15 lõikes 3;
- c) kriteeriumid, mille alusel määratakse kindlaks, mida võib lugeda erandlikeks turutingimusteks, mis võimaldavad hinnapakkumiste tühistamist, ning hinnapakkumiste ajakohastamise tingimused, nagu osutatud artikli 15 lõikes 1;
- d) kriteeriumid, mille alusel määratakse kindlaks, millal klientide taotletavate korralduste arv või maht ületab tunduvalt normi, nagu on osutatud lõikes 2.
- e) kriteeriumid, mille alusel määratakse kindlaks, millal jäävad hinnad turutingimustele lähedasse avalikustatud vahemikku, nagu on osutatud artikli 15 lõikes 2.

Artikkel 18

Kliendi korralduste süsteemsete täitjate kohustus avalikustada siduvad hinnapakkumised võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentide kohta

1. Investeerimisühingud avalikustavad siduvad hinnapakkumised nende kauplemiskohas kaubeldavate võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentide kohta, mille suhtes nad on kliendi korralduste süsteemset täitjad ning millel on likviidne turg, juhul kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) kliendi korralduste süsteemse täitja klient küsib selle kohta hinnapakkumist;
- b) nad nõustuvad hinnapakkumise esitama.

2. Kauplemiskohas kaubeldavate struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentide puhul, millel puudub likviidne turg, avaldavad kliendi korralduste süsteemset täitjad hinnapakkumised oma klientidele taotluse korral, juhul kui nad nõustuvad hinnapakkumise esitama. Kohustusest võidakse vabastada, kui artikli 9 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud.

3. Kliendi korralduste süsteemset täitjad võivad oma hinnapakkumisi igal ajal ajakohastada. Nad võivad erandlike turutingimuste korral oma hinnapakkumised tühistada.

4. Liikmesriigid nõuavad, et kliendi korralduste süsteemse täitja määratlusele vastavad äriühingud teavitaksid oma pädevat asutust. Kõnealune teade edastatakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab kõigi liidu kliendi korralduste süsteemsete täitjate nimekirja.

5. Kliendi korralduste süsteemsed täitjad teevad löike 1 kohaselt avaldatud siduvad hinnapakumised kättesaadavaks oma teistele klientidele. Sellele vaatamata on neil õigus otsustada vastavalt oma äripoliitikale, kuid objektiivsel ja mitte-diskrimineerival viisil, selle üle, millistele klientidele nad võimaldavad juurdepääsu oma hinnapakumistele. Selleks peavad kliendi korralduste süsteemsetel täitjatel olema selged standardid, millest hinnapakumistele juurdepääsu võimaldamisel lähtutakse. Kliendi korralduste süsteemsed täitjad võivad keelduda klientidega ärisuhete loomisest või need katkestada ärilistel kaalutlustel, näiteks kliendi krediitvõime, vastaspoole riski või tehingu lõpliku arveldamise tõttu.

6. Kliendi korralduste süsteemsed täitjad sõlmivad avaldatud tingimustel tehinguid teiste klientidega, kellele on hinnapakumine tehtud kättesaadavaks vastavalt lõikele 5, juhul kui pakutud maht on võrdne kooskõlas artikli 9 lõike 5 punktiga d kindlaks määratud finantsinstrumentidele omase mahuga või sellest väiksem.

Kliendi korralduste süsteemsed täitjad ei pea täitma lõike 1 kohast siduva hinnapakumise avaldamise kohustust finantsinstrumentide puhul, mis jäävad allapoole likviidsuskünnist, mis on kindlaks määratud kooskõlas artikli 9 lõikega 4.

7. Kliendi korralduste süsteemsetel täitjatel on õigus kehtestada tehingute arvule, mis nad esitatud hinnapakumise alusel klientidega sõlmivad, mittediskrimineerivad ja läbipaistvad piirangud.

8. Lõigete 1 ja 5 alusel avaldatud hinnapakumised ja need hinnapakumised, mille maht on võrdne lõikes 6 osutatud mahuga või sellest väiksem, avalikustatakse sellisel viisil, et need oleksid teiste turuosaliste jaoks mõistlikul ärilisel alusel kergesti juurdepääsetavad.

9. Hinnapakumine või hinnapakumised peavad olema sellised, et nendega oleks tagatud, et kliendi korralduste süsteemne täitja järgib vajaduse korral direktiivi 2014/65/EL artikli 27 kohaseid kohustusi, ning et need kajastaksid valitsevaid turutingimusi hindade osas, millega samade või sarnaste finantsinstrumentidega sõlmitakse tehinguid kauplemiskohas.

Samas võivad nad põhjendatud juhtudel täita korraldusi ka parema hinnaga, tingimusel et hind mahub turutingimustele lähedasse avalikustatud vahemikku.

10. Käesolevat artiklit ei kohaldata kliendi korralduste süsteemsete täitjate suhtes selliste tehingute korral, mille maht ületab finantsinstrumentidele omase mahu, mis on kindlaks määratud kooskõlas artikli 9 lõike 5 punktiga d.

Artikkel 19

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve seire

1. Pädevad asutused ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jälgivad artikli 18 kohaldamist, vaadeldes mahte, mille kohta tehakse hinnapakumised kättesaadavaks investeerimisühingu klientidele ning seoses ühingu muu kauplemistegevusega teistele turuosalistele, ning määra, kuivõrd need hinnapakumised kajastavad valitsevaid turutingimusi tehingute osas, mis sõlmitakse kauplemiskohas samade või sarnaste finantsinstrumentidega. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab hiljemalt 3. jaanuariks 2019 komisjonile artikli 18 kohaldamise kohta aruande. Juhul kui esineb märkimisväärset määral niisugust hinnapakumis- ja kauplemistegevust, mis ületab õige pisut artikli 18 lõikes 6 osutatud künnise või ei ühildu valitsevate turutingimustega, esitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve oma aruande komisjonile enne seda kuupäeva.

2. Komisjon võtab delegeeritud õigusaktidega kooskõlas artikliga 50 vastu meetmed, et täpsustada artikli 18 lõikes 6 osutatud mahud, mille juures investeerimisühing sõlmib tehingud mõne teise kliendiga, kellele hinnapakumine on tehtud kättesaadavaks. Finantsinstrumentidele omane maht määratakse kindlaks kooskõlas artikli 9 lõike 5 punktis d esitatud kriteeriumidega.

3. Komisjon võtab vastavalt artiklile 50 vastu delegeeritud õigusaktid, täpsustades, millised on mõistlik äriine alus hinnapakumiste avalikustamiseks, nagu osutatud artikli 18 lõikes 8.

*Artikkel 20***Aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentidega seonduva kauplemisjärgse teabe avaldamine investeerimisühingute, sealhulgas kliendi korralduste süsteemsete täitjate poolt**

1. Investeerimisühingud, kes sõlmivad oma arvel või klientide nimel tehinguid kauplemiskohas kaubeldavate aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentidega, avalikustavad nende tehingute mahud ja hinnad ning sõlmimise ajad. Kõnealune teave avalikustatakse tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja kaudu.

2. Vastavalt käesoleva artikli lõikele 1 avalikustatav teave ja selle avalikustamise tähtajad peavad vastama artikli 6 kohaselt vastu võetud nõuetele, sealhulgas artikli 7 lõike 2 punkti a kohaselt vastu võetud regulatiivsetele tehnilistele standarditele. Juhul kui artikli 7 alusel vastu võetud meetmed näevad teatavate kauplemiskohas kaubeldavate aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentide tehingute kategooriate puhul ette avalikustamisega viivitamise, kohaldatakse seda võimalust nende tehingute suhtes ka siis, kui need toimuvad väljaspool kauplemiskohtasid.

3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada järgmist:

- a) käesoleva artikli alusel avalikustatavate eri liiki tehingute näitajad, tehes vahet näitajatel, mille määravad eelkõige finantsinstrumendi väärtuse määramisega seotud tegurid, ning näitajatel, mille määravad muud tegurid;
- b) lõikes 1 sätestatud kohustuse kohaldamine tehingutele, mis on seotud nende finantsinstrumentide kasutamisega tagatisena, laenuks või muul otstarbel, mille puhul finantsinstrumentide vahetamine on kindlaks määratud muude tegurite kui finantsinstrumendi jooksva turuväärtusega;
- c) tehingu pool, kes peab tehingu lõike 1 kohaselt avalikustama, kui mõlemad tehingu pooled on investeerimisühingud.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

*Artikkel 21***Võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentidega seonduva kauplemisjärgse teabe avaldamine investeerimisühingute, sealhulgas kliendi korralduste süsteemsete täitjate poolt**

1. Investeerimisühingud, kes sõlmivad omal arvel või kliendi nimel tehinguid kauplemiskohas kaubeldavate võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentidega, avalikustavad nende tehingute mahud ja hinnad ning sõlmimise ajad. Kõnealune teave avalikustatakse tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja kaudu.

2. Iga üksik tehing avalikustatakse üks kord ühe tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja kaudu.

3. Vastavalt lõikele 1 avalikustatav teave ja selle avalikustamise tähtajad peavad vastama artikli 10 kohaselt vastu võetud nõuetele, sealhulgas artikli 11 lõike 4 punktide a ja b kohaselt vastu võetud regulatiivsetele tehnilistele standarditele.

4. Pädevad asutused võivad anda investeerimisühingutele loa tehingute üksikasjade avalikustamisega viivitamiseks või nõuda väheste üksikasjade avalikustamist tehingu kohta või kokkuvõtlikul kujul üksikasjade avalikustamist mitme tehingu kohta või nende kahe kombinatsiooniga viivitamise ajavahemiku jooksul või lubada üksikute tehingute mahu mitteavaldamist pikendatud viivitamise ajavahemiku jooksul või mitteomakapitali finantsinstrumentide puhul, mis ei ole avalikud

võlakohustused, lubada mitme tehingu avaldamist kokkuvõtlikul kujul pikendatud viivitamise ajavahemiku jooksul või avalike võlakohustuste puhul lubada mitme tehingu avaldamist kokkuvõtlikul kujul määramata ajaks ning ajutiselt peatada lõikes 1 viidatud kohustuste täitmise samadel tingimustel, nagu on sätestatud artiklis 11.

Juhul kui artikli 11 alusel vastu võetud meetmed näevad teatavate kauplemiskohas kaubeldavate võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ja tuletisinstrumentide tehingute kategooriate puhul ette tehingute üksikasjade avalikustamisega viivitamise ja väheste üksikasjade avalikustamise või kokkuvõtlikul kujul üksikasjade avalikustamise või nende kahe kombinatsiooni või tehingute mahu avalikustamata jätmise, kohaldatakse seda võimalust nende tehingute suhtes ka siis, kui need toimuvad väljaspool kauplemiskohtasid.

5. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et võimaldada direktiivi 2014/65/EL artikli 64 kohaselt nõutava teabe avalikustamist, milles täpsustab:

- a) käesoleva artikli alusel avalikustatavate eri liiki tehingute näitajad, tehes vahet näitajatel, mille määravad eelkõige finantsinstrumendi väärtuse määramisega seotud tegurid, ning näitajatel, mille määravad muud tegurid;
- b) lõikes 1 sätestatud kohustuse kohaldamine tehingutele, mis on seotud nende finantsinstrumentide kasutamisega tagatisena, laenuks või muul otstarbel, mille puhul finantsinstrumentidega kauplemise määravad muud tegurid kui finantsinstrumendi turuväärtus jooksevhinnas;
- c) tehingu pool, kes peab tehingu lõike 1 kohaselt avalikustama, kui mõlemad tehingu pooled on investimisühingud.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 22

Teabe esitamine läbipaistvuse ja muude nõuete kindlaksmääramise eesmärgil

1. Selleks et teha arvutused kauplemiseelse ja kauplemisjärgse läbipaistvuse nõuete ja kohustusliku kauplemiskoha korra kindlaksmääramiseks, mis nähakse finantsinstrumentide suhtes ette artiklitega 3–11, 14–21 ja artikliga 32, ning et määrata kindlaks, kas investimisühing on kliendi korralduste süsteemne täitja, võivad pädevad asutused nõuda teavet järgmistelt:

- a) kauplemiskohad,
- b) tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad ning
- c) kauplemiskoondteabe pakkujad.

2. Kauplemiskohad, tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad ja kauplemiskoondteabe pakkujad säilitavad vajalikud andmed piisava ajavahemiku jooksul.

3. Pädevad asutused edastavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele teabe, mida Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vajab artikli 5 lõigetes 4, 5 ja 6 osutatud aruannete koostamiseks.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse andmenõuete sisu ja sagedus, samuti aeg, mille jooksul kauplemiskohad, tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad ja kauplemiskoondteabe pakkujad peavad lõike 1 kohaselt vastama sellistele nõuetele, ning nende vastuste vormingud, samuti see, millised andmed tuleb talletada, ja vähim aeg, mille jooksul kauplemiskohad, tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad ja kauplemiskoondteabe pakkujad säilitavad andmed, et olla võimelised vastama sellistele andmenõuetele kooskõlas lõikega 2.

Euroopa Väärtpaberiturujärevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu käesolevas lõikes osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 23

Investeeringisühingute suhtes kohaldatav kohustusliku kauplemiskoha nõue

1. Investeeringisühing tagab, et tehingud, mille ta sooritab aktsiatega, mis on võetud kauplemisele reguleeritud turgudel või millega kaubeldakse kauplemiskohas, toimuvad reguleeritud turul, mitmepoolses kauplemissüsteemis või kliendi korralduste süsteemse täitja kaudu või vajaduse korral kolmanda riigi kauplemiskohas, mis on tunnustatud vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõike 4 punktile a samaväärseks, välja arvatud juhul, kui nende tunnused hõlmavad järgmist:

a) tehingud on mittesüsteemaatilised, ühekordsed, ebakorrapärased ja harvad; või

b) tehinguid tehakse kõlblike ja/või professionaalsete vastaspoolte vahel ning need ei mõjuta hinna leidmise protsessi.

2. Investeeringisühing, mis korraldab sisemist sobitamissüsteemi, milles täidetakse aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentidega seoses kliendi korraldusi mitmepoolselt, peab tagama, et talle on antud direktiivi 2014/65/EL alusel luba tegutseda mitmepoolse kauplemissüsteemina ning et ta vastab kõigile asjakohastele sätetele, mis puudutavad selliste lubade andmist.

3. Euroopa Väärtpaberiturujärevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse nende aktsiatehingute konkreetsete tunnused, mis ei mõjuta hinna leidmise protsessi vastavalt lõikes 1 osundatule, võttes arvesse näiteks järgmisi juhtumeid:

a) määramata likviidsuse tehingud või

b) kui selliste finantsinstrumentidega kauplemise määravad muud tegurid kui finantsinstrumendi turuväärtus jooksevhindades.

Euroopa Väärtpaberiturujärevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

IV JAOTIS

TEHINGUARUANDLUS

Artikkel 24

Kohustus säilitada turgude usaldusväarsus

Ilma et see piiraks ülesannete jaotust seoses direktiivi (EL) nr 596/2014 kehtestamisega, jälgivad pädevad asutused Euroopa Väärtpaberiturujärevalve koordineerimisel ning kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 31 investeerimisühingute tegevust, tagamaks, et nad käituvad ausalt, õiglaselt ja professionaalselt ning turu usaldusväarsust edendaval viisil.

*Artikkel 25***Dokumentide säilitamise kohustus**

1. Investeeringisühingud säilitavad asjakohased andmed kõigi nende poolt omal arvel või kliendi nimel finantsinstrumentidega seoses täidetud korralduste ja teostatud tehingute kohta pädevale asutusele kättesaadavana viie aasta jooksul. Klientide nimel sooritatud tehingute puhul peavad need andmed sisaldama kogu teavet ja üksikasju, mis on vajalikud kliendi tuvastamiseks, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/60/EÜ⁽¹⁾ alusel nõutavat teavet. Euroopa Väärtpaberiturujärevalve võib paluda juurdepääsu sellele teabele kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 35 sätestatud menetlusega ja tingimustel.

2. Kauplemiskoha korraldaja säilitab asjakohased andmed kõigi nende süsteemide kaudu teatavaks tehtavate finantsinstrumentide korralduste kohta pädevale asutusele kättesaadavana vähemalt viie aasta jooksul. Need andmed peavad sisaldama asjakohaseid andmeid, mis puudutavad korralduste tunnuseid, sealhulgas neid, mis seovad korralduse sooritatud tehinguga, mis tuleneb sellest korraldusest ja mille üksikasjadest tuleb teatada vastavalt artikli 26 lõigetele 1 ja 3. Euroopa Väärtpaberiturujärevalve soodustab ja koordineerib pädevate asutuste juurdepääsu teabele vastavalt käesolevale lõikele.

3. Euroopa Väärtpaberiturujärevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada asjakohaste korraldusandmete üksikasjad, mis tuleb säilitada vastavalt käesoleva artikli lõikele 2 ja millele ei ole osutatud artiklis 26.

Regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud käsitlevad korralduse teinud liikme või osaleja identifitseerimisnumbrit, korralduse identifitseerimisnumbrit, korralduse edastamise kuupäeva ja kellaaega, korralduse tunnuseid, sealhulgas korralduse liiki, vajaduse korral hinnapiirangut, kehtivusaega, korraldusega seotud erijuhiseid, korralduse muutmist, tühistamist, osalise või täieliku täitmise ning vahendaja või oma arvel kliendikorralduste täitja üksikasju.

Euroopa Väärtpaberiturujärevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

*Artikkel 26***Tehingutest teatamise kohustus**

1. Finantsinstrumentidega tehinguid sooritavad investeeringisühingud edastavad nende tehingute täielikud ja täpsed üksikasjad pädevale asutusele nii kiiresti kui võimalik, kuid hiljemalt järgmise tööpäeva lõpuks.

Pädevad asutused kehtestavad kooskõlas direktiivi 2014/65/EL artikliga 85 vajaliku korra tagamaks, et selle teabe saaks ka kõnealuste finantsinstrumentide likviidsuse seisukohast kõige kohasema turu pädev asutus.

Pädevad asutused teevad taotluse korral Euroopa Väärtpaberiturujärevalvele kättesaadavaks kogu käesoleva artikli kohaselt teatatud teabe.

2. Lõikes 1 esitatud kohustust kohaldatakse järgneva suhtes:

a) finantsinstrumendid, mis on kauplemisele võetud või millega kaubeldakse kauplemiskohas või mille suhtes on taotletud kauplemisele võtmist;

b) finantsinstrumendid, mille aluseks on kauplemiskohas kaubeldav finantsinstrument, ning

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2005. aasta direktiiv 2005/60/EÜ rahandussüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta (ELT L 309, 25.11.2005, lk 15).

c) finantsinstrumendid, mille aluseks on indeks või kauplemiskohas kaubeldavatest finantsinstrumentidest koosnev korv.

Kohustust kohaldatakse punktides a kuni c osutatud finantsinstrumentidega tehtavate tehingute suhtes, olenemata sellest, kas need tehingud tehakse kauplemiskohas või väljaspool kauplemiskohta.

3. Aruanded peavad sisaldama eelkõige ostetud või müüdüd finantsinstrumentide nimetusi ja arvu, tehingute kogust, nende tegemise kuupäevi ja kellaaegu, tehingute hindu, klientide, kelle nimel investeerimisühing tehingud tegi, identifitseerimisandmeid, investeerimisühingus investeerimisotsuse vastuvõtmise ja tehingu sooritamise eest vastutavate isikute ja arvutialgoritmide identifitseerimisandmeid, kohaldatava vabastuse, mille alusel tehing tehti, identifitseerimisandmeid, asjaomaste investeerimisühingute identifitseerimisandmeid ning määruse (EL) nr 236/2012 artiklite 12, 13 ja 17 kohaldamisalasse kuuluvate mis tahes aktsiate ja avalike võlakohustuste lühikeseks müügi identifitseerimisandmeid, nagu on määratletud kõnealuse määruse artikli 2 lõike 1 punktis b. Väljaspool kauplemiskohta tehtud tehingute puhul peavad aruanded sisaldama andmeid tehingute liikide tuvastamiseks kooskõlas artikli 20 lõike 3 punkti a ja artikli 21 lõike 5 punkti a kohaselt vastu võetud meetmetega. Kaubatuletsinstrumentide puhul näidatakse aruannetes seda, kas tehinguga vähendatakse riski objektiivselt mõõdetaval moel vastavalt direktiivi 2014/65/EL artiklile 57.

4. Korraldusi edastavad investeerimisühingud peavad edastataval korraldusel ära näitama kõik lõigetes 1 ja 3 osutatud üksikasjad. Selle asemel et märkida korralduse edastamisel korraldusele eespool nimetatud üksikasjad, võib investeerimisühing teatada edastatud korraldusest pärast selle täitmist kui tehingust lõikes 1 sätestatud nõuete kohaselt. Sellisel juhul märgib investeerimisühing oma tehinguaruandes, et ta on seotud edastatud korraldusega.

5. Kauplemiskoha korraldaja edastab andmed oma platvormil kaubeldavate finantsinstrumentidega teostatud tehingute kohta, mis on sooritatud tema süsteemide kaudu investeerimisühingu poolt, kelle suhtes käesolevat määrust kooskõlas lõigetega 1 ja 3 ei kohaldata.

6. Klientide identifitseerimisandmete esitamisel vastavalt lõigetele 3 ja 4 kasutab investeerimisühing juriidilistest isikutest klientide tuvastamiseks loodud juriidilise isiku tunnust.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve annab kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 16 hiljemalt 3. jaanuariks 2016 välja suunised, millega tagatakse see, et juriidilise isiku tunnuste kohaldamine liidus on kooskõlas rahvusvaheliste standarditega, eelkõige finantsstabiilsuse nõukogu kehtestatud standarditega.

7. Aruanded esitab vastavalt lõigetele 1, 3 ja 9 pädevale asutusele kas investeerimisühing ise, tema nimel tegutsev tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja või kauplemiskoht, mille süsteemi kaudu tehing teostati.

Investeerimisühingud vastutavad pädevale asutusele esitatavate aruannete täielikkuse, täpsuse ja õigeaegse esitamise eest.

Erandina sellest vastutusest, kui investeerimisühing teatab nende tehingute üksikasjadest tema nimel tegutseva tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja või kauplemiskoha kaudu, ei vastuta investeerimisühing tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja või kauplemiskohaga seotud aruannete täielikkuse, täpsuse ja õigeaegse esitamise nõude täitmata jätmise eest. Sellistel juhtudel ja tulenevalt direktiivi 2014/65/EL artikli 66 lõikest 4 vastutavad selle eest tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja või kauplemiskoht.

Investeerimisühingud peavad siiski võtma mõistlikke meetmeid, et kontrollida nende nimel esitatud tehinguaruannete täielikkust, täpsust ja õigeaegsust.

Päritoluliikmesriik nõuab, et investeerimisühingu nimel aruandeid esitav kauplemiskoht kehtestaks usaldusväärsed turvasüsteemid, mis tagaksid teabedastusvahendite turvalisuse ja ehtsuse tõendamise, minimeeriks andmetega seonduva korrupsiooni ja andmetele loata juurdepääsu ohtu ning hoiaksid ära teabe lekkimise, säilitades igal ajal andmete konfidentsiaalsuse. Päritoluliikmesriik nõuab, et kauplemiskoht tagaks piisavad ressursid ja varusüsteemid, mis võimaldavad osutada teenuseid igal ajal.

Pädev asutus võib tehinguteabe kõrvutamise või aruandlussüsteemi, sealhulgas kooskõlas määruse (EL) nr 648/2012 VI jaotisega registreeritud või tunnustatud kauplemisteabehoidla, kiita heaks kui tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja, kes võib edastada tehinguaruandeid pädevale asutusele vastavalt lõigetele 1, 3 ja 9.

Juhul kui tehingutest on vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artiklile 9 teatud kauplemisteabehoidlale, mis on kiidetud heaks kui tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja, ning kui need aruanded sisaldavad lõigetes 1, 3 ja 9 nõutavaid üksikasju ja kui need edastatakse pädevale asutusele kauplemisteabehoidla poolt lõikes 1 sätestatud tähtjaks, loetakse lõikes 1 sätestatud investeerimisühingu kohustus täidetuks.

Kui tehinguaruanded sisaldavad vigu või väljajätmissi, parandavad tehingust teatavad tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja, investeerimisühing või kauplemiskoht teabe ning esitavad pädevale asutusele parandatud aruande.

8. Kui käesolevas artiklis sätestatud aruanded edastatakse kooskõlas direktiivi 2014/65/EL artikli 35 lõikega 8 vastu võtva liikmesriigi pädevale asutusele, edastab nimetatud pädev asutus selle teabe investeerimisühingu päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele, välja arvatud juhul, kui päritoluliikmesriigi pädevad asutused otsustavad, et nad ei soovi seda teavet saada.

9. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustab:

- a) lõigete 1 ja 3 kohaselt esitatava teabe andmestandardid ja -formaadid, sealhulgas finantstehingutest teatamise meetodid ja süsteemid ning vastavate aruannete vormi ja sisu;
- b) lõikes 1 osutatud kohase turu kindlaksmääramise kriteeriumid;
- c) ostetavate või müüdivate finantsinstrumentide andmed, tehingute koguse, nende tegemise kuupäevad ja kellaajad, tehingute hinnad, teabe ja üksikasjad kliendi tuvastamiseks, klientide, kelle nimel investeerimisühing tehingud tegi, identifitseerimisandmed, investeerimisühingus investeerimisotsuse vastuvõtmise ja tehingu sooritamise eest vastutavate isikute ja arvutialgoritmide identifitseerimisandmed, kohaldatava erandliku vabastuse, mille alusel tehing tehti, identifitseerimisandmed, asjaomaste investeerimisühingute identifitseerimisandmed, tehingu sooritamise viis, andmeväljad, mis on vajalikud tehinguaruannete töötlemiseks ja analüüsimiseks vastavalt lõikele 3, ning
- d) aktsiate ja avalike võlakohustuste lühikeseks müügi identifitseerimisandmed, nagu on osutatud lõikes 3;
- e) asjakohased finantsinstrumentide liigid, millest tuleb teatada vastavalt lõikele 2;
- f) tingimused, mille kohaselt liikmesriigid töötavad lõike 6 kohaselt välja juriidilise isiku tunnused, eraldavad need ja haldavad neid, ning tingimused, mille alusel investeerimisühingud neid juriidilise isiku tunnuseid kasutavad, selleks et lõike 1 kohaselt nõutavates tehinguaruannetes vastavalt lõigetele 3, 4 ja 5 klientide identifitseerimisandmed esitada;
- g) tehingutest teatamise kohustuse kohaldamine investeerimisühingu filiaalidele;
- h) mis on tehing ja tehingu tegemine käesoleva artikli kohaldamise eesmärgil;

i) millal loetakse korraldus investeerimisühingu poolt edastatuks lõikes 4 sätestatud eesmärgil.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

10. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab hiljemalt 3. jaanuariks 2019 komisjonile käesoleva artikli toimimise kohta aruande, sealhulgas selle kohta, milline on olnud koostoime määrusest (EL) nr 648/2012 tulenevate asjaomaste aruandluskohustustega, ja selle kohta, kas pädevatele asutustele laekuvate ja nende vahel vahetatavate tehinguaruannete sisu ja vorm võimaldavad investeerimisühingute tegevust kooskõlas käesoleva määruse artikliga 24 igakülgselt jälgida. Komisjon võib astuda samme selle nimel, et pakkuda välja muudatusi, sealhulgas sätestades tehingud, mille kohta tuleb teave edastada pädevate asutuste asemel ainult Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt määratud ühtsele süsteemile. Komisjon edastab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Artikkel 27

Kohustus esitada finantsinstrumentide võrdlusandmed

1. Artiklis 26 osutatud tehinguaruandluse eesmärgil esitavad kauplemiskohad, kus kaubeldakse finantsinstrumentidega, mis on võetud kauplemisele reguleeritud turgudel või millega kaubeldakse mitmepoolses kauplemissüsteemis või organiseeritud kauplemissüsteemis, pädevatele asutustele identifitseerimist võimaldavad võrdlusandmed.

Muude selles süsteemis kaubeldavate artikli 26 lõike 2 kohaldamisalasse jäävate finantsinstrumentide kohta esitab iga kliendi korralduste süsteemne täitja oma pädevale asutusele nende finantsinstrumentidega seotud võrdlusandmed.

Identifitseerimist võimaldavad võrdlusandmed peavad olema pädevale asutusele elektroonilisel kujul ja standardformaadis esitamiseks valmis enne, kui algab kauplemine selle finantsinstrumendiga, mille kohta andmed esitatakse. Finantsinstrumendi võrdlusandmeid ajakohastatakse, kui finantsinstrumendi andmed muutuvad. Pädevad asutused edastavad need andmed viivitamata Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, kes avaldab need kohe oma veebisaidil. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teeb need võrdlusandmed pädevatele asutustele kättesaadavaks.

2. Et pädevatel asutustel oleks võimalik vastavalt artiklile 26 jälgida, kas investeerimisühingud käituvad ausalt, õiglaselt ja professionaalselt ning turu usaldusväärsust edendaval viisil, kehtestavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja pädevad asutused vajaliku korra, millega tagatakse, et

a) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja pädevatele asutustele esitatakse lõikes 1 osutatud finantsinstrumentide võrdlusandmed;

b) esitatud andmete kvaliteet on artiklis 26 osutatud aruandluskohustuse täitmiseks sobiv;

c) pädevate asutuste vahel toimub lõike 1 kohaselt saadud finantsinstrumentide võrdlusandmete tõhus vahetus.

3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada:

a) kooskõlas lõikega 1 finantsinstrumentide võrdlusandmete standardid ja vormid, sh meetodid ja korra esialgsete ja ajakohastatud andmete esitamiseks pädevatele asutustele ja nende edastamiseks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele lõike 1 kohaselt ning selliste andmete vormi ja sisu;

b) tehnilised meetmed, mis on vajalikud seoses Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja pädevate asutuste kehtestatava korraga vastavalt lõikele 2.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

V JAOTIS

TULETISINSTRUMENTID

Artikkel 28

Kohustus kaubelda reguleeritud turgudel, mitmepoolsetes kauplemissüsteemides või organiseeritud kauplemissüsteemides

1. Finantssektori vastaspoolde, nagu on määratletud määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punktis 8, ja finantssektori-välised vastaspoolde, kes vastavad selle määruse artikli 10 lõike 1 punktis b sätestatud tingimustele, sõlmivad selliste finantssektori vastaspooltega või muude selliste finantssektoriväliste vastaspooltega, kes vastavad määruse (EL) nr 648/2012 artikli 10 lõike 1 punktis b sätestatud tingimustele, tehinguid, mis ei ole kontsernisisesed tehingud, nagu on määratletud selle määruse artiklis 3, ega selle määruse artikli 89 üleminekusätetega kaetud tehingud, tuletisinstrumentidega, mis kuuluvad tuletisinstrumentide liiki, mille suhtes kohaldatakse artiklis 32 sätestatud menetluse kohast kohustusliku kauplemisskohta nõuet ja mis on loetletud artiklis 32 osutatud registris, ainult:

a) reguleeritud turgudel;

b) mitmepoolsetes kauplemissüsteemides;

c) organiseeritud kauplemissüsteemides või

d) kolmandate riikide kauplemisskohtades, tingimusel et komisjon on võtnud vastu lõike 4 kohase otsuse, ning tingimusel, et vastav kolmas riik tagab samaväärse mõjusa süsteemi selliste kauplemisskohtade tunnustamiseks, mis on saanud direktiivi 2014/65/EL kohaselt loa lubada kauplemisele tuletisinstrumente või kaubelda tuletisinstrumentidega, mille suhtes kohaldatakse selles kolmandas riigis mitteeksklusiivsel alusel kohustusliku kauplemisskohta nõuet.

2. Kohustusliku kauplemisskohta nõuet kohaldatakse ka lõikes 1 osutatud vastaspoolde suhtes, kes teevad tehinguid tuletisinstrumentidega, mis kuuluvad tuletisinstrumentide liiki, mille suhtes kohaldatakse kohustusliku kauplemisskohta nõuet kauplemisskohta nõuet kolmanda riigi finantseerimisasutustega või muude kolmanda riigi üksustega, mille suhtes kohaldatakse kliirimiskohustust, kui nad oleksid asutatud liidus. Kohustusliku kauplemisskohta nõuet kohaldatakse ka kolmandate riikide üksuste suhtes, mille suhtes kohaldatakse kliirimiskohustust, kui nad oleksid asutatud liidus, kes teevad tehinguid tuletisinstrumentidega, mis kuuluvad tuletisinstrumentide liiki, mille suhtes kohaldatakse kohustusliku kauplemisskohta nõuet, tingimusel et lepingul on liidus otsene, oluline ja prognoositav mõju, või kui see nõue on vajalik või asjakohane, vältimaks käesoleva määruse mis tahes sättest kõrvalehoidumist.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teeb pidevat seiret tegevuse üle, mis on seotud tuletisinstrumentidega, mille suhtes lõikes 1 märgitud kohustusliku kauplemisskohta nõuet ei kohaldata, et teha kindlaks juhud, kus teatav lepingute liik võib põhjustada süsteemset riski, ja et hoida ära õigusnormide erinevuse ärakasutamist seoses sellega, et teatavate tuletisinstrumentidega tehtavate tehingute suhtes kohaldatakse kohustusliku kauplemisskohta nõuet ja teatavate puhul mitte.

3. Tuletisinstrumente, mille suhtes kohaldatakse lõike 1 kohaselt kohustusliku kauplemisskohta nõuet, võib võtta kauplemisskohta nõuet reguleeritud turul ja nendega võib kaubelda mis tahes lõikes 1 osutatud kauplemisskohtas mitteeksklusiivsel ja mittediskrimineerival alusel.

4. Komisjon võib võtta vastavalt artikli 51 lõikes 2 sätestatud kontrollimenetlusele vastu otsuseid, milles sedastab, et kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistik tagab, et selles kolmandas riigis tegevusloa saanud kauplemisskoht vastab õiguslikult siduvatele nõuetele, mis on samaväärsed käesolevast määrusest, direktiivist 2014/65/EL ja määrusest (EL) nr 596/2014 tulenevate nõuetele, mis kehtivad käesoleva artikli lõike 1 punktides a, b või c osutatud kauplemisskohtade suhtes, ning mille järgimise osas rakendatakse selles kolmandas riigis tõhusat järelevalvet ja õigusnormide täitmist.

Nende otsuste ainus eesmärk on määrata kindlaks, kas kauplemiskoht on kõlblik selliste tuletisinstrumentidega kauplemiseks, mille suhtes kohaldatakse kohustusliku kauplemiskoha nõuet.

Kolmanda riigi õiguslikku ja järelevalveraamistikku käsitatakse samaväärset mõju omavana, kui see raamistik vastab kõigile järgmistele tingimustele:

- a) kolmanda riigi kauplemiskohad võivad tegutseda ainult sel juhul, kui nad on saanud selleks tegevusloa ning nende suhtes kohaldatakse pidevalt tõhusat järelevalvet ja haldussundi õigusnormide täitmise tagamiseks;
- b) kauplemiskohtadel on olemas selged ja läbipaistvad finantsinstrumentide kauplemisele lubamise eeskirjad, mis tähendab, et finantsinstrumentidega on võimalik kaubelda õiglaselt, korralikult ja tõhusalt ning need on vabalt kaubeldavad;
- c) finantsinstrumentide emitentide suhtes kohaldatakse teabe korrapärase ja jooksva esitamise nõudeid, mis tagavad kõrgetasemelise investorite kaitse;
- d) see tagab turu läbipaistvuse ja usaldusväärsuse eeskirjade abil, mis käsitlevad turukuritarvitusi siseteabe alusel kauplemise ja turuga manipuleerimise näol;

Komisjon võib võtta käesoleva lõike alusel vastu otsuse kauplemiskohtade teatud kategooria või kategooriate kohta. Sellisel juhul hõlmab lõike 1 punkt d kolmanda riigi kauplemiskohta ainult juhul, kui see kuulub komisjoni otsusega hõlmatud kategooriasse.

5. Käesoleva artikli ühetaolise kohaldamise tagamiseks koostab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustakse lõikes 2 nimetatud lepingute liigid, millel on liidus otsene, oluline ja prognoositav mõju, ning juhtumid, mille puhul on vajalik või asjakohane kohaldada kohustusliku kauplemiskoha nõuet, et välistada käesoleva määruse mis tahes sättest kõrvalehoidumist.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Võimaluse ja vajaduse korral on selles lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid samad, mis määruse (EL) nr 648/2012 artikli 4 lõike 4 kohaselt vastu võetud standardid.

Artikkel 29

Reguleeritud turgudel kaubeldavate tuletisinstrumentide kliirimiskohustus ja kliirimiseks vastuvõtmise ajastus

1. Reguleeritud turu korraldaja tagab, et kõik sellel reguleeritud turul sõlmitud tehingud tuletisinstrumentidega kliiriks keskne vastaspool.

2. Kesksel vastaspooltel, kauplemiskohtadel ja investeerimisühingutel, kes tegutsevad vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 lõikele 14 kliirivate liikmetena, on seoses kliiritavate tuletisinstrumentidega tõhusad süsteemid, protseduurid ja kord, millega tagatakse, et kliiritavate tuletisinstrumentidega tehtud tehingud esitatakse kliirimisele ja võetakse kliirimiseks vastu nii kiiresti, kui on tehnoloogiliselt teostatav, kasutades automatiseeritud süsteeme.

Käesolevas lõikes tähistatakse mõistega „kliiritavad tuletisinstrumendid“:

- a) kõiki tuletisinstrumente, mis kuuluvad kliirimisele vastavalt käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud kliirimiskohustusele või vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 4 sätestatud kliirimiskohustusele,

b) kõiki tuletisinstrumente, mille asjaomased pooled võtavad muudel juhtudel kliirimiseks vastu.

3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse käesolevas artiklis sätestatud süsteemide, protseduuride ja korra miinimumnõuded (sealhulgas kliirimiseks vastuvõtmise ajapiirangud), võttes arvesse operatsiooni- või muude riskide asjakohase ohjamise vajadust.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel on kestav volitus arendada edasisi regulatiivseid tehnilisi standardeid, et kehtivaid standardeid ajakohastada, kui ta leiab, et seda on valdkonna standardite arengu tõttu vaja.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab esimeses lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses ja teises lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

Artikkel 30

Kaudne kliirimiskord

1. Kaudne kliirimiskord seoses börsil kaubeldavate tuletisinstrumentidega on lubatud juhul, kui kõnealuse korraga ei suurendata vastaspoole riski ja tagatakse, et vastaspoole vara ja positsioonid saavad kasu kaitsest, millel on samaväärne mõju kui määruse (EL) nr 648/2012 artiklites 39 ja 48 osundatul.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse kaudse kliirimiskorra liigid, kui kaudne kliirimiskord on kehtestatud, mis vastavad lõikes 1 osutatud tingimustele, tagades kooskõla börsiväliseid tuletisinstrumente käsitlevate sätetega komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 149/2013⁽¹⁾ II peatükis.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu käesolevas lõikes osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 31

Portfellide tihendamine

1. Portfellide tihendamise teenuse pakkumisel ei kohaldata investeerimisühingute ja turukorraldajate suhtes direktiivi 2014/65/EL artikli 27 kohast parima täitmise kohustust, käesoleva määruse artiklite 8, 10, 18 ja 21 kohast läbipaistvuse kohustust ning direktiivi 2014/65/EL artikli 1 lõike 6 kohast kohustust. Portfelli tihendamise teenuse komponendiks olevate tuletisinstrumentide kehtetuks tunnistamise või väljavahetamise suhtes ei kohaldata käesoleva määruse artiklit 28.

2. Portfellide tihendamise teenust pakkuvad investeerimisühingud ja turukorraldajad avalikustavad kauplemisteabearuandluse avalikustaja kaudu portfelli tihendamise protsessi lisatud tehingute mahud ja nende sõlmimise aja artiklis 10 osutatud tähtaegadest kinni pidades.

3. Portfellide tihendamise teenust pakkuvad investeerimisühingud ja turukorraldajad säilitavad täielikud ja täpsed andmed kõigi portfelli tihendamise teenuste kohta, mille nad on korraldanud või milles nad osalevad. Need andmed tehakse taotluse korral asjakohasele pädevale asutusele või Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele kohe kättesaadavaks.

⁽¹⁾ Komisjoni 19. detsembri 2012. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 149/2013, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad kaudset kliirimiskorda, kliirimiskohustust, avalikku registrit, juurdepääsu kauplemiskohale, finantssektoriväliseid vastaspooli ja nende börsivälise tuletislingute riskimaandamismeetodeid, mida ei kliirita keske vastaspoolega (ELT L 52, 23.2.2013, lk 11).

4. Komisjon võib võtta vastavalt artiklile 50 delegeeritud õigusaktidega vastu meetmed, täpsustades
 - a) portfelli tihendamise teenuse elemendid,
 - b) lõike 2 kohaselt avalikustamisele kuuluva teabe,

selliselt, et kasutada võimalikult ulatuslikult ära mis tahes kehtivad dokumentide säilitamise, aruandluse ja avaldamise nõudeid.

Artikkel 32

Kohustusliku kauplemisskoha nõude menetlus

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada järgmist:
 - a) millise tuletisinstrumentide liigiga, mille suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 648/2012 artikli 5 lõigete 2 ja 4 kohast kliirimiskohustust, või mis tahes nende tuletisinstrumentide alamhulgaga võib kaubelda ainult käesoleva määruse artikli 28 lõikes 1 loetletud kauplemisskohtades;
 - b) kohustusliku kauplemisskoha nõude jõustumise kuupäev või kuupäevad, sealhulgas selle võimalik järkjärguline kohaldamine ning vastaspoolte kategooriad, kelle suhtes kohustust kohaldatakse, juhul kui selline järkjärguline kohaldamine ja asjaomased vastaspoolte kategooriad on sätestatud määruse (EL) 648/2012 artikli 5 lõike 2 punkti b kohaselt regulatiivsete tehniliste standarditega.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile kuue kuu jooksul pärast määruse (EL) nr 648/2012 artikli 5 lõike 2 kohaste regulatiivsete tehniliste standardite vastuvõtmist komisjoni poolt.

Enne regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu esitamist komisjonile vastuvõtmiseks konsulteerib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avalikkusega ning vajaduse korral võib ta konsulteerida kolmandate riikide pädevate asutustega.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

2. Kohustusliku kauplemisskoha nõue jõustub sel juhul, kui:
 - a) lõike 1 punkti a kohane tuletisinstrumentide liik või selle asjakohane alamhulk peab olema lubatud kauplemisele või sellega kaubeldakse vähemalt ühes artikli 28 lõikes 1 osutatud kauplemisskohtas ning
 - b) selles tuletisinstrumentide liigis või selle asjakohases alamhulgas peab kolmandatel pooltel olema piisavalt ostu- ja müügihuvi, et seda tuletisinstrumentide liiki saaks pidada piisavalt likviidses, et sellega kaubelda ainult artikli 28 lõikes 1 osutatud kauplemisskohtades.
3. Lõikes 1 osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu koostamisel käsitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tuletisinstrumentide liiki või selle asjakohast alamhulka piisavalt likviidsena järgmiste kriteeriumide alusel:
 - a) tehingute keskmine sagedus ja maht erinevate turutingimuste juures, võttes arvesse tuletisinstrumentide liiki kuuluvate toodete olemust ja olelusringi;
 - b) aktiivsete turuosaliste arv ja liik, sealhulgas turuosaliste suhtarv asjaomase toote turul kaubeldud toodete ja lepingutega võrreldes;

c) keskmised hinnavad.

Nende regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu ettevalmistamisel võtab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve arvesse eeldatavat mõju, mida see kohustusliku kauplemiskoha nõue võib avaldada tuletisinstrumentide liigi või selle asjakohase alamhulga likviidsusele ja finantssektorivälisest üksustest lõppkasutajate äritegevusele.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teeb kindlaks, kas tuletisinstrumentide liik või selle asjakohane alamhulk on ainult teatavast piirist väiksemate tehingute korral piisavalt likviidne.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teeb omal algatusel, lähtuvalt lõikes 2 sätestatud kriteeriumidest ning pärast üldsusega konsulteerimist kindlaks tuletisinstrumentide liigid või üksikud tuletislepingud, mille suhtes tuleks kohaldada artikli 28 lõikes 1 nimetatud kauplemiskohtades kauplemise nõuet, kuid mille kohta pole ükski keskne vastaspool saanud veel määruse (EL) nr 648/2012 artikli 14 või 15 kohast tegevusluba või mis ei ole võetud kauplemisele või millega ei kaubelda artikli 28 lõikes 1 nimetatud kauplemiskohas, ning teavitab neist liikidest või lepingutest komisjoni.

Pärast esimeses lõigus osutatud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teate saamist võib komisjon avaldada kutse ettepanekute koostamiseks nende tuletisinstrumentidega kauplemise kohta artikli 28 lõikes 1 nimetatud kauplemiskohtades.

5. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab komisjonile vastavalt lõikele 1 regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, millega muudetakse, peatatakse või tühistatakse olemasolevad regulatiivsed tehnilised standardid iga kord, kui on ilmnenud olulisi muutusi lõikes 2 sätestatud kriteeriumides. Enne eelnõu esitamist võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vajaduse korral konsulteerida kolmandate riikide pädevate asutustega.

Käesolevas lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite vastuvõtmise õigus on antud komisjonile kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

6. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse lõike 2 punktis b nimetatud kriteeriumid.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 33

Dubleerivate või vastandlike eeskirjade vältimise kord

1. Komisjon, keda abistab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, jälgib artiklites 28 ja 29 sätestatud põhimõtete rahvusvahelist kohaldamist, eelkõige turuosalistele kehtestatavate võimalike dubleerivate või vastandlike nõuete osas ja koostab Euroopa Parlamendile ja nõukogule selle kohta vähemalt kord aastas aruande ning pakub välja võimalikke meetmeid.

2. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, milles kinnitatakse, et asjaomase kolmanda riigi õigus-, järelevalve- ja õigusnormide täitmise tagamise kord

a) on samaväärne artiklitest 28 ja 29 tulenevate nõuetega;

b) tagab ametisaladuse kaitse tasemel, mis on samaväärne käesolevas määruses sätestatuga;

c) leiab tõhusat kohaldamist ja rakendamist õiglasel ja moonutusi mittetekitaval viisil ning tagab seega selles kolmandas riigis tõhusa järelevalve ja õigusnormide täitmise.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 51 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Lõikes 2 osutatud samaväärsust kinnitav rakendusakt tähendab seda, et artiklites 28 ja 29 esitatud kohustus loetakse käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluva tehingu sõlmivate vastaspoolte poolt täidetuks, juhul kui vähemalt üks vastaspooltest on asutatud selles kolmandas riigis ja vastaspoolled järgivad selle kolmanda riigi õigus-, järelevalve- ja õigusaktide täitmise tagamise korda.

4. Komisjon jälgib koostöös ESMaga seda, kas kolmandad riigid, kelle kohta on samaväärsust kinnitav rakendusakt vastu võetud, rakendavad artiklites 28 ja 29 sätestatud nõuetega samaväärseid nõudeid tõhusalt, ning annab sellest vähemalt kord aastas Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru.

Kui aruandest ilmneb, et kolmanda riigi ametiasutused rakendavad samaväärseid nõudeid suurel määral puudulikult või ebajärjekindlalt, võib komisjon 30 kalendripäeva jooksul pärast aruande esitamist asjaomase kolmanda riigi õigusraamistikule antud samaväärsustunnustuse tagasi võtta. Samaväärsust kinnitava rakendusakti tagasivõtmise korral kohaldatakse vastaspoolte tehingute suhtes uuesti automaatselt kõiki käesoleva määruse artiklites 28 ja 29 sätestatud nõudeid.

Artikkel 34

Kohustusliku kauplemiskoha nõudega seotud tuletisinstrumentide register

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab ja peab oma veebisaidil registrit, milles määratakse ammendavalt ja ühemõtteliselt kindlaks tuletisinstrumentid, millega võib kaubelda ainult artikli 28 lõikes 1 loetletud kauplemiskohtades, kauplemiskohad, kus need on kauplemisele võetud või kus nendega kaubeldakse, ning kohustusliku kauplemiskoha nõude jõustumise kuupäev.

VI JAOTIS

MITTEDIKRIINEERIV JUURDEPÄÄS FINANTSINSTRUMENTIDE KLIIRIMISELE

Artikkel 35

Mittediskrimineeriv juurdepääs kesksele vastaspoolele

1. Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 648/2012 artikli 7 kohaldamist, nõustub keskne vastaspool kliirima finantsinstrumente kedagi diskrimineerimata ning läbipaistval viisil, sealhulgas seoses tagatisnõuete ja tasudega, mis on seotud juurdepääsuga, sõltumata kauplemiskohast, kus tehing tehti. Eelkõige tagatakse sellega kauplemiskoha õigus mittediskrimineerivale kohtlemisele asjaomases kauplemiskohas kaubeldavate lepingute puhul osas, mis puudutab:

- a) tagatisele esitatavaid nõudeid ja majanduslikult samaväärsete lepingute tasaarvestust, kui selliste lepingute lisamine kesksele vastaspoolele tegevuse lõpetamisel toimuva tasaarvestuse ja muude tasaarvestuse korra hulka kohaldatava maksejõuetusõiguse alusel ei seaks ohtu selliste menetluste sujuvat ja korrektset toimimist, kehtivust või maksmapanekut, ning
- b) määruse (EL) nr 648/2012 artikli 41 kohase riskimudeli raames risttagatiste andmine sama kesksele vastaspoolele poolt kliiritud korreleerivate lepingutega.

Keskne vastaspool võib nõuda, et kauplemiskoht vastaks kesksele vastaspoolele poolt kehtestatud tegevus- ja tehniliste standarditele, sealhulgas riskijuhtimisnõuetele. Käesolevas lõikes esitatud nõuet ei kohaldata tuletislepingute suhtes, mille suhtes juba kohaldatakse määruse (EL) nr 648/2012 artikli 7 kohast juurdepääsukohustust.

Käesolev artikkel ei ole kesksele vastaspoolele suhtes siduv, kui tal on märkimisväärne seos kauplemiskohaga, mis on esitanud artikli 36 lõike 5 kohase teate.

2. Kauplemiskoht esitab kesksele vastaspoolele juurdepääsu saamise ametliku taotluse kesksele vastaspoolele, selle asjaomasele pädevale asutusele ja kauplemiskoha pädevale asutusele. Taotluses täpsustatakse, millist liiki finantsinstrumentidele juurdepääsu taotletakse.

3. Keskne vastaspool annab kauplemiskohale kirjaliku vastuse kolme kuu jooksul vabalt võõrandatavate väärtpaberite ja rahaturuinstrumentide puhul ning kuue kuu jooksul börsil kaubeldavate tuletisinstrumentide puhul, võimaldades talle juurdepääsu, tingimusel et pädev asutus on vastavalt lõikele 4 andnud loa juurdepääsuks, või keeldudes juurdepääsu andmisest. Keskne vastaspool võib juurdepääsutaotluse rahuldamisest keelduda ainult lõike 6 punktis a sätestatud tingimustel. Juhul kui keskne vastaspool keeldub juurdepääsu võimaldamisest, peab ta esitama oma vastuses selle kohta ammendavad põhjendused ning teavitama sellest otsusest kirjalikult oma pädevat asutust. Kui kauplemiskoht ei ole asutatud keskse vastaspoolega samas liikmesriigis, esitab keskne vastaspool sellise teabe ja need põhjendused ka kauplemiskoha pädevale asutusele. Keskne vastaspool teeb juurdepääsu võimalikuks kolme kuu jooksul pärast juurdepääsutaotlusele positiivse vastuse andmist.

4. Keske vastaspoole või kauplemiskoha pädev asutus võimaldab kauplemiskohale juurdepääsu kesksele vastaspoolele ainult juhul, kui juurdepääs:

- a) ei nõua koostalitluskokkulepet tuletisinstrumentide puhul, mis ei ole börsivälised tuletisinstrumentid vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 esimese lõigu punktile 7, või
- b) ei ohusta turgude sujuvat ja nõuetekohast toimimist, eelkõige likviidsuse killustumise tõttu, või ei mõjuta negatiivselt süsteemset riski.

Esimese lõigu punktis a esitatud tingimus ei takista juurdepääsu võimaldamist, juhul kui lõikes 2 osutatud taotlus eeldab koostalitlusvõimet ning kauplemiskoht ja kõik kesksed vastaspoole, kes on esildatud koostalitluskokkuleppe osalised, on selle kokkuleppega nõus ning riskid, mis avalduvad turgu valitsevale kesksele vastaspoolele kesksete vastaspoole vaheliste positsioonide tõttu, on kollateraliseeritud kolmanda osapoole tasandil.

Juhul kui vajadus koostalitluskokkuleppe järele on põhjus või osa põhjustest, miks taotlus tagasi lükati, nõustab kauplemiskoht kesksel vastaspoolt ja teavitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet, millistel muudel kesksedel vastaspooltel on juurdepääs kauplemiskohale, ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab selle teabe, mille alusel võivad investeerimisühingud otsustada kasutada oma õigusi seoses nende kesksete vastaspooltega vastavalt direktiivi 2014/65/EL artiklile 37, et hõlbustada alternatiivseid juurdepääsukokkuleppeid.

Juhul kui pädev asutus keeldub juurdepääsu võimaldamast, väljastab ta oma otsuse kahe kuu jooksul pärast lõikes 2 osutatud taotluse saamist, esitades teisele pädevale asutusele, kesksele vastaspoolele ja kauplemiskohale selle kohta ammendavad põhjendused, sealhulgas tõendid, millele otsus tugineb.

5. Keskne vastaspool, kes on äsja asutatud ja kellele on antud määruse (EL) nr 648/2012 artikli 17 kohaselt tegevusluba kliirimiseks keskse vastaspoolena määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 esimese lõigu punkti 1 määratluses või kes on tunnustatud määruse (EL) nr 648/2012 artikli 25 alusel või kellele on antud tegevusluba varem kehtinud riikliku tegevuslubade andmise korra alusel perioodiks, mis on 2. juulil 2014 lühem kui kolm aastat, võib seoses vabalt võõrandatavate väärtpaberite ja rahaturuinstrumentidega taotleda enne 3. jaanuari 2017 oma pädevalt asutuselt luba kasutada üleminekukorda. Pädev asutus võib otsustada, et käesolevat artiklit ei kohaldata keskse vastaspoole suhtes seoses vabalt võõrandatavate väärtpaberite ja rahaturuinstrumentidega üleminekuperioodil kuni 3. juulini 2019.

Sellise üleminekuperioodi heakskiitmisel ei saa keskne vastaspool kasutada artikli 36 või käesoleva artikli kohaseid juurdepääsuõigusi seoses vabalt võõrandatavate väärtpaberite ja rahaturuinstrumentidega selle üleminekukorra kestel. Pädev asutus teatab keskse vastaspoole pädevate asutuste kolleegiumi liikmetele ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, kui üleminekuperiood heaks kiidetakse. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab kõikide talle laekunud teadete loetelu.

Kui kesksel vastaspoolel, kellele on antud käesoleva lõike kohaselt luba kasutada üleminekukorda, on märkimisväärne seos ühe või rohkema kauplemiskohaga, ei saa need kauplemiskohad kasutada artikli 36 või käesoleva artikli kohaseid juurdepääsuõigusi seoses vabalt võõrandatavate väärtpaberite ja rahaturuinstrumentidega selle üleminekukorra kestel.

Keskne vastaspool, kellele on antud tegevusluba kolme aasta jooksul enne jõustumist, kuid kes on moodustatud ühine või ülevõtmise teel, milles osales vähemalt üks keskne vastaspool, kellele on antud tegevusluba enne seda perioodi, ei või taotleda käesoleva lõike kohaselt luba üleminekukorra kasutamiseks.

6. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada järgmist:
- a) konkreetset tingimused, mille korral keskne vastaspool võib juurdepääsu võimaldamisest keelduda, sealhulgas tehingute eeldatav maht, kasutajate arv ja liik, operatsiooniriski ja keerukuse juhtimise kord või muud märkimisväärsed ebakohaseid riske tekitavad tegurid;
 - b) tingimused, mille korral keskne vastaspool võimaldab juurdepääsu, sealhulgas väljatöötamise etapis finantsinstrumentide kohta esitatud teabe konfidentsiaalsus, mittediskrimineeriv ja läbipaistev kliirimistasude määramine, tagatise nõuded ning korralduslikud nõuded seoses tagatise andmisega;
 - c) tingimused, mille korral seataks juurdepääsu andmisega ohtu turgude sujuv ja korrakohane toimimine või mõjutatakse negatiivselt süsteemset riski;
 - d) lõike 5 kohase teate esitamise kord;
 - e) mittediskrimineeriva kohtlemise tingimused selles osas, milliseid tagatise nõudeid selles kauplemiskohas kaubeldavate lepingute puhul esitatakse, kuidas toimub majanduslikult samaväärsete lepingute tasaarvestus ning risttagatiste andmine sama keskse vastaspoole poolt kliiritud korreleerivate lepingutega.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 36

Mittediskrimineeriv juurdepääs kauplemiskohale

1. Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 648/2012 artikli 8 kohaldamist, edastab kauplemiskoht kauplemisteavet, kedagi diskrimineerimata ning läbipaistvalt, sealhulgas juurdepääsutasude osas, taotluse alusel mis tahes kesksele vastaspoolele, kes on saanud tegevusloa või on tunnustatud määruse (EL) nr 648/2012 alusel ning kes soovib kliirida selles kauplemiskohas sõlmitud finantsinstrumentide tehinguid. Kõnealust nõuet ei kohaldata tuletislepingute suhtes, mille suhtes juba kohaldatakse määruse (EL) nr 648/2012 artikli 8 kohast juurdepääsukohustust.

Käesolev artikkel ei ole kauplemiskoha suhtes siduv, kui tal on märkimisväärne seos keskse vastaspoolega, mis on esitanud teate üleminekukorra kasutamise kohta artikli 35 lõike 5 kohaselt.

2. Keskne vastaspool esitab kauplemiskohale juurdepääsu saamise ametliku taotluse kauplemiskohale, selle asjakohasele pädevale asutusele ja keskse vastaspoole pädevale asutusele.

3. Kauplemiskoht annab kesksele vastaspoolele kirjaliku vastuse kolme kuu jooksul vabalt võõrandatavate väärtpaberite ja rahaturuinstrumentide puhul ning kuue kuu jooksul börsil kaubeldavate tuletisinstrumentide puhul, võimaldades talle juurdepääsu, tingimusel et asjaomane pädev asutus on vastavalt lõikele 4 andnud loa juurdepääsuks, või keeldudes juurdepääsu andmisest. Kauplemiskoht võib juurdepääsu võimaldamisest keelduda ainult lõike 6 punktis a sätestatud tingimustel. Juhul kui juurdepääsu võimaldamisest keeldutakse, esitab kauplemiskoht oma vastuses selle kohta ammen-davad põhjendused ning teavitab sellest otsusest kirjalikult oma pädevat asutust. Kui keskne vastaspool ei ole asutatud kauplemiskohaga samas liikmesriigis, esitab kauplemiskoht sellise teabe ja need põhjendused ka keskse vastaspoole pädevale asutusele. Kauplemiskoht teeb juurdepääsu võimalikuks kolme kuu jooksul pärast juurdepääsutaotlusele positiivse vastuse andmist.

4. Kauplemiskoha või keskse vastaspoole pädev asutus võimaldab kesksele vastaspoolele juurdepääsu kauplemiskohale ainult juhul, kui juurdepääs:

- a) ei nõua koostalitluskokkulepet tuletisinstrumentide puhul, mis ei ole börsivälised tuletisinstrumendid vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 esimese lõigu punktile 7, või
- b) ei ohusta turgude sujuvat ja korrakohast toimimist, eelkõige likviidsuse killustumise tõttu ning kui kauplemiskoht on loonud piisavad mehhanismid sellise killustumise ärahoidmiseks, või ei mõjuta negatiivselt süsteemset riski.

Esimese lõigu punktis a esitatud tingimus ei takista juurdepääsu võimaldamist, juhul kui lõikes 2 osutatud taotlus eeldab koostalitlusvõimet ning kauplemiskoht ja kõik kesksed vastaspooled, kes on pakutava koostalitluskokkuleppe osalised, on selle kokkuleppega nõus ning riskid, mis avalduvad turgu valitsevale kesksele vastaspoolele keskste vastaspoolte vaheliste positsioonide tõttu, on kollateraliseeritud kolmanda osapoole tasandil.

Juhul kui vajadus koostalitluskokkuleppe järele on põhjus või osa põhjusest, miks taotlus tagasi lükati, nõustab kauplemiskoht kesket vastaspoolt ja teavitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet, millistel muudel kesksedel vastaspooltel on juurdepääs kauplemiskohale, ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab selle teabe, mille alusel võivad investeerimisühingud otsustada kasutada oma õigusi seoses nende keskste vastaspooltega vastavalt direktiivi 2014/65/EL artiklile 37, et hõlbustada alternatiivseid juurdepääsukokkuleppeid.

Juhul kui pädev asutus keeldub juurdepääsu võimaldamast, väljastab ta oma otsuse kahe kuu jooksul pärast lõikes 2 osutatud taotluse saamist, esitades teisele pädevale asutusele, kauplemiskohale ja kesksele vastaspoolele selle kohta ammendavad põhjendused, sealhulgas tõendid, millele otsus tugineb.

5. Kauplemiskoht, mis jääb käesoleva määruse kohaldamise algusele eelneval kalendriaastal börsil kaubeldavate tuletisinstrumentide osas allapoole asjaomast künnist, võib enne käesoleva määruse kohaldamist teatada Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja oma pädevale asutusele, et ta ei soovi, et käesolev artikkel oleks tema suhtes kõnealuse künnise piiresse jäävate börsil kaubeldavate tuletisinstrumentide puhul siduv kolmekümne kuu jooksul alates käesoleva määruse kohaldamisest. Kauplemiskoht, mis jääb allapoole asjaomast künnist igal selle kolmekümnekuulise perioodi aastal või ka pärast seda, võib perioodi lõpus teatada Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja oma pädevale asutusele, et ta soovib, et käesolev artikkel ei oleks jätkuvalt tema suhtes siduv järgmise kolmekümne kuu jooksul. Kui kauplemiskoht on sellise teate esitanud, ei saa ta kasutada artikli 35 või käesoleva artikli kohaseid juurdepääsuõigusi asjaomase künnise piiresse jäävate börsil kaubeldavate tuletisinstrumentide puhul kohaldamisest loobumise perioodi jooksul. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab kõikide talle laekunud teadete loetelu.

Asjaomane künnis kohaldamisest loobumiseks on kauplemise aastane nimiväärtus 1 triljon eurot. Nimiväärtuse arvestamisel võetakse arvesse üksnes tehingute ühte poolt ja see hõlmab kõiki börsil kaubeldavate tuletisinstrumentidega kauplemiskoha reeglite kohaselt tehtud tehinguid.

Kui kauplemiskoht on osa märkimisväärse seosega kontsernist, arvutatakse künnis kontserni kõigi liidus asuvate kauplemiskohtade kauplemise aastase nimiväärtusena.

Kui käesoleva lõike kohaselt teate esitanud kauplemiskohal on märkimisväärne seos ühe või rohkema keskse vastaspoollega, ei saa need kesksed vastaspooled kasutada artikli 35 või käesoleva artikli kohaseid juurdepääsuõigusi asjaomase künnise piiresse jäävate börsil kaubeldavate tuletisinstrumentide puhul kohaldamisest loobumise perioodi jooksul.

6. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada järgmist:

- a) konkreetset tingimused, mille korral kauplemiskoht võib juurdepääsu võimaldamisest keelduda, sealhulgas tingimused, mis põhinevad tehingute eeldataval mahul, kasutajate arvul, operatsiooniriski ja keerukuse juhtimise korral või muudel märkimisväärsetel ebakohaselt riskide tekitavatel teguritel;

- b) tingimused, mille korral juurdepääs võimaldatakse, sealhulgas väljatöötamise etapis finantsinstrumentide kohta esitatud teabe konfidentsiaalsus ning mittediskrimineeriv ja läbipaistev juurdepääsutasude määramine;
- c) tingimused, mille korral juurdepääsu andmisega seatakse ohtu turgude sujuv ja korrakohane toimimine või mõjutatakse negatiivselt süsteemset riski;
- d) lõike 5 kohase teate esitamise kord, sealhulgas nimiväärtuse arutamise edasine täpsustamine ja meetod, mille kohaselt Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib kontrollida mahtude arutamist ja kiita heaks käesoleva artikli kohaldamisest loobumise.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 37

Mittediskrimineeriv juurdepääs võrdlusalustele ja nende litsentseerimise kohustus

1. Juhul kui finantsinstrumendi väärtus arvutatakse võrdlusaluse alusel, tagab võrdlusaluse suhtes omandiõigust omav isik, et kesksetele vastaspooltele ja kauplemiskohtadele oleks võimaldatud kauplemise ja kliirimise eesmärgil mittediskrimineeriv juurdepääs:

- a) kliirimise ja kauplemise eesmärgil olulistele hindade ja andmete sisendandmetele ning teabele selle võrdlusaluse koosseisu, meetodika ja hinna määramise kohta ning
- b) litsentsidele.

Teabele juurdepääsu õigust sisaldav litsents antakse õiglasel, mõistlikul ja mittediskrimineerival alusel kolme kuu jooksul pärast keske vastaspoole või kauplemiskoha poolt taotluse esitamist.

Juurdepääs antakse mõistliku turuhinnaga, võttes arvesse hinda, millega võimaldatakse juurdepääs võrdlusalusele või litsentseeritakse intellektuaalomandiõigusi samadel tingimustel mõnele teisele keskele vastaspoolele, kauplemiskohale või mis tahes seotud isikule kliirimise ja kauplemise eesmärgil. Kesksetelt vastaspooltelt, kauplemiskohtadelt või mis tahes seotud isikult võib küsida erinevat hinda üksnes objektiivselt põhjendatud juhul, mis on seotud mõistliku ärilise alusega, näiteks nõutava kasutuse koguse, kasutusala või valdkonnaga.

2. Kui pärast 3. jaanuari 2017 töötatakse välja uus võrdlusalus, algab selle litsentseerimise kohustus hiljemalt 30 kuud pärast seda, kui kõnealusele võrdlusalusele viitava finantsinstrumendiga hakati kaupleva või kui see võeti kauplemisele. Kui uue võrdlusaluse suhtes omandiõigust omaval isikul on senise võrdlusaluse omandiõigus, sätestab see isik, et võrreldes senise võrdlusalusega vastab uus võrdlusalus järgmistele kumulatiivsetele kriteeriumidele:

- a) uus võrdlusalus ei ole ainult senise võrdlusaluse koopiat või selle mugandus ning uue võrdlusaluse meetodika, sealhulgas indeksi aluseks olevad andmed erinevad sisuliselt mis tahes seni eksisteerinud võrdlusalusest ning
- b) uus võrdlusalus ei asenda mõnda seni eksisteerinud võrdlusalust.

Käesolev lõige ei piira konkurentsieeskirjade ning eelkõige ELi toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 kohaldamist.

3. Ükski keskne vastaspool, kauplemiskoht ega seotud isik ei tohi sõlmida ühegi võrdlusaluse pakkujaga kokkulepet, mille tulemusena:

- a) takistatakse mis tahes muu keske vastaspoole või kauplemiskoha juurdepääsu lõikes 1 viidatud teabele või õigustele, või
- b) takistatakse mis tahes muu keske vastaspoole või kauplemiskoha juurdepääsu lõikes 1 viidatud litsentsile.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, määrates kindlaks alljärgneva:

- a) lõike 1 punkti a alusel üksnes keskele vastaspoolele või kauplemiskohale litsentsi kaudu kättesaadavaks tehtav teave;
- b) muud tingimused, mille alusel juurdepääs antakse, sealhulgas esitatava teabe konfidentsiaalsus;
- c) standardid, mille alusel saab tõendada, et võrdlusalus on uus kooskõlas lõike 2 punktidega a ja b.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastu kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 38

Juurdepääs kolmandate riikide kesksete vastaspoolte ja kauplemiskohtade jaoks

1. Kolmandas riigis asutatud kauplemiskoht võib taotleda juurdepääsu liidus asutatud keskele vastaspoolele ainult juhul, kui komisjon on võtnud selle kolmanda riigi kohta kooskõlas artikli 28 lõikega 4 vastu otsuse. Kolmandas riigis asutatud keskne vastaspool võib taotleda juurdepääsu liidus tegutsevale kauplemiskohale juhul, kui see keskne vastaspool on tunnustatud vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artiklile 25. Kolmandates riikides asutatud kesksed vastaspoole ja kauplemiskohad tohivad kasutada artiklite 35 ja 36 kohaseid juurdepääsuõigusi üksnes juhul, kui komisjon on lõike 3 kohaselt võtnud vastu otsuse, mille kohaselt asjaomase kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistik tagab mõjusa samaväärse süsteemi välisriigi korra kohaselt loa saanud kesksetele vastaspooltele ja kauplemiskohtadele juurdepääsu võimaldamiseks selles kolmandas riigis asutatud kesksetele vastaspooltele ja kauplemiskohtadele.

2. Kolmandates riikides asutatud kesksed vastaspoole ja kauplemiskohad tohivad taotleda artikli 37 kohast litsentsi ja juurdepääsuõigusi üksnes juhul, kui komisjon on käesoleva artikli lõike 3 kohaselt võtnud vastu otsuse, mille kohaselt asjaomase kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistik tagab mõjusa samaväärse süsteemi, mille raames välisriigi jurisdiktsioonis loa saanud kesksetele vastaspooltele ja kauplemiskohtadele võimaldatakse juurdepääs õiglasel, mõistlikul ja mittediskrimineerival alusel järgmisele:

- a) kliirimise ja kauplemise eesmärgil olulistele hindade ja andmete sisendandmetele ning teabele võrdlusaluste koosseisu, meetoodika ja hinna määramise kohta ning
- b) litsentsidele

asjaomases kolmandas riigis asutatud isikute poolt, kes evivad omandiõigusi võrdlusalustele.

3. Komisjon võib artiklis 51 osutatud kontrollimenetluses võtta vastu otsuseid, millega määratakse kindlaks, et kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistik tagab, et kõnealuses kolmandas riigis loa saanud kauplemiskohad ja kesksed vastaspoolde täidavad õiguslikult siduvaid nõudeid, mis on samaväärsed käesoleva artikli lõikes 2 osutatud nõuetega ning mille üle teostatakse tõhusat järelevalvet ning mille täitmine on kõnealuses kolmandas riigis tagatud.

Kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistikku käsitatakse samaväärsena, kui see raamistik vastab kõigile järgmistele tingimustele:

- a) kolmanda riigi kauplemiskohad võivad tegutseda ainult sel juhul, kui nad on saanud selleks tegevusloa ning nende suhtes kohaldatakse pidevalt tõhusat järelevalvet ja haldussundi õigusnormide täitmise tagamiseks;
- b) see tagab samaväärsse süsteemi välisriigi korra kohaselt loa saanud kesksetele vastaspooltele ja kauplemiskohtadele juurdepääsu võimaldamiseks selles kolmandas riigis asutatud kesksetele vastaspooltele ja kauplemiskohtadele;
- c) asjaomase kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistik tagab mõjusa samaväärsse süsteemi, mille raames välisriigi jurisdiktsioonis loa saanud kesksetele vastaspooltele ja kauplemiskohtadele võimaldatakse juurdepääs õiglasel, mõistlikul ja mittediskrimineerival alusel järgmisele:
 - i) kliirimise ja kauplemise eesmärgil olulistele hindade ja andmete sisendandmetele ning teabele võrdlusaluste koosseisu, meetodika ja hinna määramise kohta ning
 - ii) litsentsidele

asjaomases kolmandas riigis asutatud isikute poolt, kes evivad omandiõigusi võrdlusalustele.

VII JAOTIS

FINANTSTOODETESSE SEKKUMISE JA POSITSIOONIDE JÄRELEVALVE MEETMED

1. PEATÜKK

Finantstoodete seire ja finantstoodetesesse sekkumine

Artikkel 39

Turuseire

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jälgib vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 9 lõikele 2 liidus turustatavate, levitatavate või müüdavate finantsinstrumentide turgu.
2. Euroopa Pangandusjärelevalve jälgib vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 9 lõikele 2 liidus turustatavate, levitatavate või müüdavate investeerimishoiuste turgu.
3. Pädevad asutused jälgivad selliste finantsinstrumentide ja investeerimishoiuste turgu, mida turustatakse, levitatakse või müüakse asjaomases liikmesriigis või asjaomasest liikmesriigist.

Artikkel 40

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ajutise sekkumise volitused

1. Kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 9 lõikega 5 võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, kui lõigetes 2 ja 3 sätestatud tingimused on täidetud, keelata või piirata liidus ajutiselt:
 - a) teatavate finantsinstrumentide või teatud konkreetsete omadustega finantsinstrumentide turundamist, levitamist või müüki või

b) teatud liiki finantsteenust või -tegevust.

Sellist keeldu või piirangut võidakse kohaldada ning nende osas võidakse kohaldada erandeid Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt kindlaks määratud asjaoludel.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teeb lõike 1 kohase otsuse ainult juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) väljapakutud meetmega käsitletakse märkimisväärset probleemi seoses investorite kaitsega või ohtu finants- või toorme- ja kaubaturgude korra kohasele toimimisele ja usaldusväärssusele või liidu finantsüsteemi kui terviku või selle osa stabiilsusele;
- b) vastava finantsinstrumendi või tegevuse suhtes kohaldatavad liidu õiguse regulatiivsed nõuded ei maanda seda ohtu;
- c) pädev asutus või pädevad asutused ei ole rakendanud selle ohu kõrvaldamiseks meetmeid või meetmed, mida on rakendatud, ei maanda seda ohtu piisavalt.

Kui esimeses lõigus sätestatud tingimused on täidetud, võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ettevaatusabinõuna kehtestada lõikes 1 osutatud keelu või piirangu enne seda, kui mingit finantsinstrumenti hakatakse klientidele turustama, levitama või müüma.

3. Käesolevale artiklile vastavalt meetme võtmisel tagab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, et meede:

- a) ei avalda finantsturgude tõhususele või investoritele kahjustavat mõju, mis on võrreldes meetme kasulikkusega ebaproportsionaalne;
- b) ei põhjusta õigusliku arbitraaži riski ja
- c) on võetud pärast konsulteerimist ametiasutustega, kes vastutavad põllumajandustoodete turgude järelevalve, halduse ja reguleerimise eest määruse (EÜ) 1234/2007 alusel, juhul kui meede on seotud põllumajandustoorde tuletisinstrumentidega.

Juhul kui pädev asutus või pädevad asutused on võtnud meetme vastavalt artiklile 42, võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võtta mis tahes lõikes 1 nimetatud meetme, ilma et ta peaks esitama oma arvamuse, nagu sätestatud artiklis 43.

4. Enne kui ta otsustab rakendada käesoleva artikli kohast meetet, teavitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve pädevaid asutusi tema poolt väljapakutavast meetmest.

5. Otsuse korral rakendada käesoleva artikli kohast meetet avaldab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve oma veebisaidil sellekohase teate. Teates esitatakse keelu või piirangu üksikasjad ning määratakse kindlaks ajavahemik pärast selle teate avaldamist, mille möödumisel meetmed jõustuvad. Keeldu või piirangut kohaldatakse ainult tegevuste suhtes, mis toimuvad pärast meetmete jõustumist.

6. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vaatab vastavalt lõikele 1 kohaldatud keelu või piirangu mõju läbi asjakohaste ajavahemike tagant, kuid vähemalt kord kolme kuu jooksul. Keeld või piirang aegub, kui seda nimetatud kolmekuulise tähtaja möödudes ei pikendata.

7. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt kooskõlas käesoleva artikliga võetud meede on ülimuslik mis tahes varasema, pädeva asutuse poolt võetud meetme üle.

8. Komisjon võtab artikli 50 kohaselt vastu delegeeritud õigusaktid, milles täpsustatakse kriteeriumid ja tegurid, millega Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peab arvestama, kui ta teeb kindlaks, kas esineb löike 2 punktis a osutatud märkimisväärne probleem seoses investorite kaitsega või oht finants- või toorme- ja kaubaturgude korra kohasele toimimisele või usaldusväärsele või liidu finantssüsteemi kui terviku või selle osa stabiilsusele.

Need kriteeriumid ja tegurid hõlmavad järgmist:

- a) finantsinstrumendi keerukuse aste ja selle suhe kliendi liigiga, kellele instrumenti turundatakse ja müüakse;
- b) finantsinstrumentide emissiooni maht või nimiväärtus;
- c) finantsinstrumendi, -tegevuse või -tava uuenduslikkus;
- d) finantsinstrumendi või -tava pakutav finantsvõimendus.

Artikkel 41

Euroopa Pangandusjärelevalve ajutise sekkumise volitused

1. Kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 9 lõikega 5 võib Euroopa Pangandusjärelevalve, kui lõigetes 2 ja 3 sätestatud tingimused on täidetud, keelata või piirata liidus ajutiselt:

- a) teatavate investeerimishoiuste või teatud konkreetsete omadustega investeerimishoiuste turundamist, levitamist või müüki või
- b) teatud liiki finantstegevust või -tava.

Sellist keeldu või piirangut või nendest erandi tegemist võidakse kohaldada Euroopa Pangandusjärelevalve poolt täpsustatud asjaoludel.

2. Euroopa Pangandusjärelevalve teeb löike 1 kohase otsuse ainult juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) väljapakutud meetmega käsitletakse märkimisväärset probleemi seoses investorite kaitsega või ohtu finantsturgude korra kohasele toimimisele ja usaldusväärsele või liidu finantssüsteemi kui terviku või selle osa stabiilsusele;
- b) vastava investeerimishoiuse või tegevuse suhtes kohaldatavad liidu õiguse regulatiivsed nõuded ei maanda seda ohtu;
- c) pädev asutus või pädevad asutused ei ole rakendanud selle ohu kõrvaldamiseks meetmeid või meetmed, mida on rakendatud, ei maanda seda ohtu piisavalt.

Kui esimeses lõigus sätestatud tingimused on täidetud, võib Euroopa Pangandusjärelevalve ettevaatusabinõuna kehtestada lõikes 1 osutatud keelu või piirangu enne seda, kui mingit investeerimishoiust hakatakse klientidele turundama, levitama või müüma.

3. Käesolevale artiklile vastavalt meetme võtmisel tagab Euroopa Pangandusjärelevalve, et meede:

- a) ei avalda finantsturgude tõhususele või investoritele kahjustavat mõju, mis on võrreldes meetme kasulikkusega ebaproportsionaalne; ning

b) ei põhjusta õigusliku arbitraaži riski.

Juhul kui pädev asutus või pädevad asutused on võtnud meetme vastavalt artiklile 42, võib Euroopa Pangandusjärelevalve võtta mis tahes lõikes 1 nimetatud meetme, ilma et ta peaks esitama oma arvamuse, nagu sätestatud artiklis 43.

4. Enne kui ta otsustab rakendada käesoleva artikli kohast meetet, teavitab Euroopa Pangandusjärelevalve pädevaid asutusi tema poolt väljapakutavast meetmest.

5. Otsuse korral rakendada käesoleva artikli kohast meetet avaldab Euroopa Pangandusjärelevalve oma veebisaidil sellekohase teate. Teates esitatakse keelu või piirangu üksikasjad ning määratakse kindlaks ajavahemik pärast selle teate avaldamist, mille möödumisel meetmed jõustuvad. Keeldu või piirangut kohaldatakse ainult tegevuste suhtes, mis toimuvad pärast meetmete jõustumist.

6. Euroopa Pangandusjärelevalve vaatab vastavalt lõikele 1 kohaldatud keelu või piirangu läbi asjakohaste ajavahemike tagant, kuid vähemalt kord kolme kuu jooksul. Keeld või piirang lõppeb, kui seda nimetatud kolmekuulise tähtaja möödudes ei pikendata.

7. Euroopa Pangandusjärelevalve poolt kooskõlas käesoleva artikliga võetud meede on ülimuslik mis tahes varasema, pädeva asutuse poolt võetud meetme üle.

8. Komisjon võtab artikli 50 kohaselt vastu delegeeritud õigusaktid, milles täpsustatakse kriteeriumid ja tegurid, millega Euroopa Pangandusjärelevalve peab arvestama, kui ta teeb kindlaks, kas esineb lõike 2 punktis a osutatud märkimisväärne probleem seoses investorite kaitsega või oht finantsturgude nõuetekohasele toimimisele ja usaldusväärsusele või liidu finantssüsteemi kui terviku või selle osa stabiilsusele.

Need kriteeriumid ja tegurid hõlmavad järgmist:

- a) investeerimishoiuse keerukuse aste ja selle suhe kliendi liigiga, kellele asjaomast investeerimishoiust turundatakse ja müüakse;
- b) investeerimishoiuste emissiooni maht või nimiväärtus;
- c) investeerimishoiuse, -tegevuse või -tava uuenduslikkus;
- d) finantsvõimendus, mida investeerimishoius või -tava annab.

Artikkel 42

Finantstootetesse sekkumine pädevate asutuste poolt

1. Pädev asutus võib keelata või piirata:

- a) teatavate finantsinstrumentide või investeerimishoiuste või teatud konkreetsete omadustega finantsinstrumentide või investeerimishoiuste turundamist, levitamist või müüki liikmesriiki või liikmesriigist või
- b) teatud liiki finantstegevust või -tava.

2. Pädev asutus võib võtta lõikes 1 nimetatud meetme, kui ta on mõistlikel põhjustel veendunud, et:

- a) kas
- i) finantsinstrument, investeerimishoius või -tegevus või -tava tekitab märkimisväärsed probleeme seoses investorite kaitsega või kujutab endast ohtu finants- või toorme- ja kaubaturgude korrakohasele toimimisele ja usaldusväärsusele või finantsüsteemi kui terviku või selle osa stabiilsusele vähemalt ühes liikmesriigis või
 - ii) tuletisinstrumentil on kahjulik mõju hindade kujunemise viisile alusvara turul;
- b) olemasolevad vastava finantsinstrumendi, investeerimishoiuse või teenuse või tegevuse suhtes kohaldatavad liidu õiguse reguleerivad nõuded ei maanda punktis a osutatud riske piisavalt ning olemasolevate nõuete täitmise tõhusama järelevalve või kehtestamise ei oleks võimalik lahendada seda probleemi paremini;
- c) meede on proportsionaalne, võttes arvesse tuvastatud riskide olemust, kõnealuste investorite või turuosaliste struktuuri keerukuse astet ning meetme tõenäolist mõju investoritele ja turuosalistele, kes võivad kõnealust finantsinstrumenti või investeerimishoiust omada, kasutada või selle pealt kasu teenida või kasutada kõnealust tegevust või tava või selle pealt kasu teenida;
- d) pädev asutus on nõuetekohaselt konsulteerinud pädevate asutustega teistest liikmesriikidest, millele meede võib märkimisväärselt mõju avaldada;
- e) meede ei mõju diskrimineerivalt mõnest teisest liikmesriigist pakutavate teenuste või tegevuste suhtes ning
- f) ta on nõuetekohaselt konsulteerinud ametiasutustega, kes vastutavad põllumajandustoodete turgude järelevalve, juhtimise ja reguleerimise eest määruse (EÜ) nr 1234/2007 alusel, juhul kui finantsinstrument või -tegevus või -tava kujutab endast tõsist ohtu põllumajandustoodete turu korrakohasele toimimisele ja usaldusväärsusele.

Kui esimeses lõigus sätestatud tingimused on täidetud, võib pädev asutus ettevaatusabinõuna kehtestada lõikes 1 osutatud keelu või piirangu enne seda, kui mingit finantsinstrumenti või investeerimishoiust hakatakse klientidele turustama, levitama või müüma.

Sellist keeldu või piirangut võidakse kohaldada ning nende osas võidakse kohaldada erandeid pädeva asutuse poolt kindlaks määratud asjaoludel.

3. Pädev asutus võib kehtestada käesoleva artikli alusel keelu või piirangu üksnes juhul, kui ta on teavitanud kõiki teisi pädevoid asutusi ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet kirjalikult või muul asutuste vahel kokku lepitud viisil vähemalt üks kuu enne meetme kavandatavat jõustamist järgmistest üksikasjadest:

- a) finantsinstrument või -tegevus või -tava, mille suhtes plaanitakse meedet võtta;
- b) väljapakutava keelu või piirangu täpne olemus ning millal see peaks kava kohaselt jõustuma ning
- c) tõendid, millele tuginedes ta on oma otsuse vastu võtnud ja millest tulenevalt ta on veendunud, et kõik lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud.

4. Erandjuhtudel, kui pädev asutus peab vajalikuks võtta käesoleva artikli alusel kiireloomulisi meetmeid, et vältida lõikes 1 osutatud finantsinstrumentidest, investeerimishoiustest, -tegevusest või -tavast tulenevat kahju, võib ta võtta ajutisi meetmeid juhul, kui ta on teavitanud kõiki teisi pädevoid asutusi ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet või – investeerimishoiuste puhul – Euroopa Pangandusjärelevalvet kirjalikult vähemalt 24 tundi enne meetme kavandatud jõustumist, tingimusel et kõik käesolevas artiklis sätestatud kriteeriumid on täidetud ning lisaks on selgelt kindlaks tehtud, et ühekuuline etteteatamisperiood ei võimalda asjaomast probleemi või ohtu piisavalt maandada. Pädev asutus ei tohi võtta ajutisi meetmeid, mille kestus ületab kolme kuud.

5. Otsuse korral kehtestada mis tahes lõikes 1 nimetatud keeld või piirang avaldab pädev asutus oma veebisaidil sellekohase teate. Teates esitatakse keeldu või piirangu üksikasjad, ajavahemik pärast selle teate avaldamist, mille möödumisel meetmed jõustuvad, ning tõendid, mille alusel pädev asutus on veendunud, et kõik lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud. Keeldu või piirangut kohaldatakse ainult tegevuste suhtes, mis toimuvad pärast selle teate avaldamist.

6. Pädev asutus tühistab keeldu või piirangu, kui lõikes 2 sätestatud tingimused ei ole enam täidetud.

7. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 50 vastu delegeeritud õigusaktid, milles täpsustatakse kriteeriumid ja tegurid, millega pädevad asutused peavad arvestama, kui nad teevad kindlaks, kas esineb lõike 2 punktis a osutatud märkimisväärt probleem seoses investorite kaitsega või oht finants- või toorme- ja kaubaturgude nõuetekohasele toimimisele ja usaldusväärsusele või finantsüsteemi stabiilsusele vähemalt ühes liikmesriigis.

Need kriteeriumid ja tegurid hõlmavad järgmist:

- a) finantsinstrumendi või investeerimishoiuse keerukuse aste ja selle suhe kliendi liigiga, kellele instrumenti turundatakse, levitatakse ja müüakse;
- b) finantsinstrumendi, investeerimishoiuse, -tegevuse või -tava uuenduslikkus;
- c) finantsinstrumendi või investeerimishoiuse või tava finantsvõimendus;
- d) finants- või toorme- ja kaubaturgude korrakohase toimimise ja usaldusväärsusega seoses finantsinstrumentide või investeerimishoiuste emissiooni maht või nimiväärtus.

Artikkel 43

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja Euroopa Pangandusjärelevalve poolne koordineerimine

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel või – investeerimishoiuste puhul – Euroopa Pangandusjärelevalvel on seoses pädevate asutuste poolt kooskõlas artikliga 42 võetavate meetmetega soodustaja ja koordineerija roll. Eelkõige tagab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve või – investeerimishoiuste puhul – Euroopa Pangandusjärelevalve, et pädevate asutuste võetavad meetmed oleksid põhjendatud ja proportsionaalsed ning pädevad asutused järgiksid võimaluse korral järjekindlat lähenemisviisi.

2. Kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele või – investeerimishoiuste puhul – Euroopa Pangandusjärelevalvele on laekunud artikli 42 kohane teade mis tahes meetme kohta, mida plaanitakse selle artikli alusel rakendada, esitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve või – investeerimishoiuste puhul – Euroopa Pangandusjärelevalve arvamuse selle kohta, kas vastav keeld või piirang on põhjendatud ja proportsionaalne. Juhul kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve või – investeerimishoiuste puhul – Euroopa Pangandusjärelevalve on seisukohal, et kõnealuse riski kõrvaldamiseks on tarvis, et meetmeid võtaksid teised pädevad asutused, toob ta ka selle oma arvamuses välja. Arvamus avaldatakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve või – investeerimishoiuste puhul – Euroopa Pangandusjärelevalve veebisaidil.

3. Juhul kui pädev asutus soovib võtta või võtab meetmeid, minnes vastuollu Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve või Euroopa Pangandusjärelevalve poolt kooskõlas lõikega 2 vastu võetud arvamusega, või loobub meetmete võtmisest, minnes vastuollu selle arvamusega, avaldab ta viivitamatult oma veebisaidil vastava teate, selgitades igakülgset, mis põhjustel ta nii käitub.

2. PEATÜKK

Positsioonid

Artikkel 44

Siseriiklike positsioonide juhtimise meetmete ja positsioonide piirangute koordineerimine Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel on seoses pädevate asutuste poolt direktiivi 2014/65/EL artikli 69 lõike 2 punktide o ja p alusel võetavate meetmetega toetav ja koordineeriv roll. Eelkõige tagab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, et pädevad asutused lähtuvad nende volituste kasutamisel, kehtestatavate meetmete olemuse ja ulatuse määramisel, meetmete kestuse üle otsustamisel ning nende üle järelkontrolli teostamisel järjekindlast lähenemisviisist.

2. Kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet on teavitatud direktiivi 2014/65/EL artikli 79 lõike 5 alusel plaanitavatest meetmetest, talletab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve andmed vastava meetme kohta ning selle rakendamise põhjused. Direktiivi 2014/65/EL artikli 69 lõike 2 punkti o või p alusel võetavate meetmete osas koostab ta ja avaldab oma veebisaidil andmebaasi ülevaadetega hetkel jõus olevatest meetmetest, sealhulgas andmed kõnealuse isiku kohta, kõnealuste finantsinstrumentide andmed, võimalikud piirangud selle kohta, millises mahus positsioone isikud igal ajahetkel võivad hoida, võimalikud erandid sellest nõudest, mis on tehtud direktiivi 2014/65/EL artikli 57 kohaselt, ning selle põhjused.

Artikkel 45

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve volitused positsioonide haldamisel

1. Kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 9 lõikega 5 rakendab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, kui mõlemad lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud, ühte või mitut järgmistest meetmetest:

- a) nõuab mis tahes isikult kogu asjakohase teabe tuletisinstrumentidega seotud positsiooni või riskipositsiooni suuruse ja eesmärgi kohta;
- b) nõuab pärast kooskõlas punktiga a saadud teabe analüüsimist kõnealuselt isikult positsiooni või riskipositsiooni suuruse vähendamist või kõrvaldamist vastavalt lõike 10 punktis b osutatud delegeeritud õigusaktile;
- c) viimase abinõuna piirab isiku võimet soetada kaubatuletisinstrumente.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teeb lõike 1 kohase otsuse ainult juhul, kui on täidetud mõlemad järgmised tingimused:

- a) lõikes 1 loetletud meetmetega on võimalik leevendada ohtu finantsturgude, sealhulgas kaubatuletisinstrumentide turgude korrakohasele toimimisele ja usaldusväärsele direktiivi 2014/65/EL artikli 57 lõikes 1 loetletud eesmärkide kohaselt ning sealhulgas seoses naturaalses kauba kätetoimetamiskokkulepetega, või liidu finantssüsteemi kui terviku või selle osa stabiilsusele;
- b) pädev asutus või pädevad asutused ei ole võtnud selle ohu kõrvaldamiseks meetmeid või meetmed, mida on võetud, ei maanda seda ohtu piisavalt.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve hindab, kas käesoleva lõike esimese lõigu punktides a ja b osutatud tingimused on täidetud, vastavalt käesoleva artikli lõike 10 punktis a osutatud delegeeritud õigusaktis täpsustatud kriteeriumidele ja teguritele.

3. Lõikes 1 nimetatud meetmete võtmisel tagab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, et asjaomane meede:

- a) võimaldab märkimisväärselt reageerida ohule, mis ähvardab finantsturgude, sealhulgas kaubatuletisinstrumentide turgude korrakohast toimimist ja usaldusväärset direktiivi 2014/65/EL artikli 57 lõikes 1 loetletud eesmärkide kohaselt ning sealhulgas naturaalses kauba kätetoimetamiskokkuleppeid ähvardavale ohule või liidu finantssüsteemi kui terviku või selle osa stabiilsust ähvardavale ohule või parandada märkimisväärselt pädevate asutuste suutlikkust jälgida ohtu, mida hinnatakse vastavalt käesoleva artikli lõike 10 punktis a osutatud delegeeritud õigusaktis täpsustatud kriteeriumidele ja teguritele;
- b) ei tekita õigusliku arbitraazi riski, mida hinnatakse vastavalt käesoleva artikli lõike 10 punktile c;
- c) ei avalda finantsturgude tõhususele ühtegi järgmist, meetmest saadava kasuga võrreldes ebaproportsionaalset negatiivset mõju: likviidsuse vähenemine nendel turgudel, nende tingimuste piiramine, mille korral saab vähendada finantssektorivälise vastaspoole äritegevusega otseselt seotud riske, või turuosaliste jaoks ebakindluse tekitamine.

Enne energia hulgimüügitoodetega seotud mis tahes meetme võtmist konsulteerib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 713/2009 ⁽¹⁾ alusel asutatud Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööametiga.

Enne põllumajandustoorme tuletisinstrumentidega seotud meetme võtmist konsulteerib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ametiasutustega, kes vastutavad põllumajandustoodete turgude järelevalve, haldamise ja reguleerimise eest määruse (EÜ) nr 1234/2007 alusel.

4. Enne kui ta otsustab rakendada mis tahes lõikes 1 nimetatud meetet või pikendada selle rakendamist, teavitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve asjaomaseid pädevaid asutusi tema poolt väljapakutavast meetmest. Lõike 1 punktide a või b alusel esitatud taotluse korral peab vastav teade sisaldama identifitseerimisandmeid isiku või isikute kohta, kellele see on adresseeritud, ning taotluse üksikasju ja põhjusi. Lõike 1 punkti c alusel rakendatava meetme korral peab vastav teade sisaldama andmeid asjaomase isiku kohta, asjaomaste finantsinstrumentide kohta, asjakohaseid kvantitatiivseid näitajaid, näiteks maksimaalne positsiooni suurus, mis isikul võib olla, ning meetme rakendamise põhjusi.

5. Teade tuleb esitada vähemalt 24 tundi enne seda, kui meede või selle pikendamine peaks jõustuma. Erandlikel asjaoludel, kui teadet ei ole võimalik esitada 24 tundi ette, võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitada teate vähem kui 24 tundi enne meetme ettenähtud jõustumist.

6. Otsuse korral võtta lõike 1 punkti c kohaselt mis tahes meetet või pikendada selle meetme võtmist avaldab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve oma veebisaidil sellekohase teate. Teade peab sisaldama andmeid asjaomase isiku kohta, asjaomaste finantsinstrumentide kohta, asjakohaseid kvantitatiivseid näitajaid, näiteks maksimaalne positsiooni suurus, mis isikul võib olla, ning meetme võtmise põhjusi.

7. Lõike 1 punktis c osutatud meede jõustub teate avaldamisel või teates kindlaks määratud ajal, mis tähendab pärast teate avaldamist, ning kehtib ainult tehingutele, mis sõlmitakse pärast meetme jõustumist.

8. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vaatab vastavalt lõike 1 punktile c kohaldatud meetmete mõju läbi asjakohaste ajavahemike tagant, kuid vähemalt kord kolme kuu jooksul. Juhul kui meetet selle kolmekuulise tähtaja möödudes ei pikendata, aegub see automaatselt. Lõikeid 2–8 kohaldatakse ka meetmete pikendamise korral.

9. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt kooskõlas käesoleva artikliga võetud meede on ülimuslik mis tahes varasema, pädeva asutuse poolt direktiivi 2014/65/EL artikli 69 lõike 2 punktide o või p kohaselt võetud meetme üle.

10. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 50 vastu delegeeritud õigusaktid, milles täpsustakse kriteeriumid ja tegurid, et teha kindlaks:

- a) kas eksisteerib lõike 2 punktis a osutatud oht finantsturgude, sealhulgas kaubatuletisinstrumentide turgude nõuetekohasele toimimisele ja usaldusväarsusele direktiivi 2014/65/EL artikli 57 lõikes 1 loetletud eesmärkide kohaselt ning sealhulgas seoses natuuras kauba kättetoimetamiskokkulepetega, või liidu finantssüsteemi kui terviku või selle osa stabiilsusele, võttes arvesse seda, mil määral kasutatakse positsioone natuuras kauba või toorme- ja kaubalepingutega seotud positsioonide maandamiseks ning mil määral seatakse alusvara turgudel hindu kaubatuletisinstrumentide hindade põhjal;
- b) tuletisinstrumentidega seotud positsiooni või riskipositsiooni sobiv vähendamine, millele on osutatud käesoleva artikli lõike 1 punktis b;
- c) olukorrad, milles võib tekkida käesoleva artikli lõike 3 punktis b osutatud õigusliku arbitraaži risk.

Nende kriteeriumide ja tegurite puhul võetakse arvesse direktiivi 2014/65/EL artikli 57 lõikes 3 osutatud regulatiivseid tehnilisi standardeid ning nende puhul eristatakse olukordi, kus Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võtab meetmeid seetõttu, et pädev asutus ei ole neid võtnud, ja olukordi, kus Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võtab meetmeid sellise lisariski suhtes, mille suhtes pädev asutus ei saa direktiivi 2014/65/EL artikli 69 lõike 2 punktide j või o alusel piisavalt meetmeid võtta.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 713/2009, millega luuakse Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (ELT L 211, 14.8.2009, lk 1).

VIII JAOTIS

TEENUSTE OSUTAMINE KOLMANDATE RIIKIDE INVESTEERIMISÜHINGUTE POOLT FILIAALI KAUDU VÕI ILMA FILIAALITA JA TEGEVUS, MILLE SUHTES ON TEHTUD SAMAVÄÄRSUST KINNITAV OTSUS*Artikkel 46***Üldsätted**

1. Kolmanda riigi äriühing võib osutada kõikjal liidus asutatud võrdsetele vastaspooltele ja kutselistele klientidele direktiivi 2014/65/EL II lisa I jao tähenduses investeerimisteenuseid või tegeleda investeerimistegevusega koos kõrvalteenustega või ilma nendeta filiaali asutamata juhul, kui ta on registreeritud kooskõlas artikliga 47 Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve hallatavas kolmandate riikide investeerimisühingute registris.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve registreerib kolmanda riigi äriühingu, kes on esitanud taotluse investeerimisteenuste ja -tegevuse pakkumiseks või sellega tegelemiseks kõikjal liidus vastavalt lõikele 1, ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) komisjon on võtnud vastu otsuse vastavalt artikli 47 lõikele 1;

b) investeerimisühing on saanud tegevusloa jurisdiktsioonis, kus ta peakontor on rajatud samade investeerimisteenuste või -tegevuse pakkumiseks, mida ta kavatses pakkuda liidus, ning tema suhtes kohaldatakse tõhusat järelevalvet ja täitevmenetlusi, mis tagavad selles kolmandas riigis kehtivate nõuete tema poolt täieliku täitmise;

c) on sõlmitud koostöökokkulepped kooskõlas artikli 47 lõikega 2.

3. Kui kolmanda riigi äriühing on registreeritud käesoleva artikli alusel, ei kehtesta liikmesriigid kolmanda riigi äriühingule täiendavaid nõudeid seoses küsimustega, mida käsitletakse selles määruses või direktiivis 2014/65/EL, ega peaks nad kolmandate riikide äriühingute suhtes kohaldama soodsamaid tingimusi kui liidu investeerimisühingute suhtes.

4. Lõikes 1 osutatud kolmanda riigi äriühing esitab oma taotluse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele pärast seda, kui komisjon on võtnud vastu artiklis 47 osutatud otsuse, milles sedastatakse, et kolmanda riigi, kus kolmanda riigi äriühing on saanud tegevusloa, õiguslik ja järelevalveraamistik on samaväärne artikli 47 lõikes 1 kirjeldatud nõuetega.

Registreerimist taotlev kolmanda riigi äriühing esitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele kogu tema registreerimiseks vajaliku teabe. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve hindab 30 tööpäeva jooksul pärast taotluse laekumist, kas taotlus sisaldab kõiki nõutavaid andmeid. Juhul kui taotlus ei sisalda kõiki vajalikke andmeid, määrab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tähtaja, mille jooksul kolmanda riigi äriühing peab esitama lisateavet.

Registreerimise otsuse vastuvõtmisel lähtutakse sellest, kas lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud.

180 tööpäeva jooksul pärast kõiki andmeid sisaldava taotluse laekumist teavitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve taotlejast kolmanda riigi äriühingut kirjalikult koos kõigiti põhjendatud selgitusega, kas registreerimistaotlus rahuldati või lükatati tagasi.

Liikmesriigid võivad lubada kolmanda riigi äriühinguid osutada võrdsetele vastaspooltele ja kutselistele klientidele direktiivi 2014/65/EL II lisa I jao tähenduses investeerimisteenuseid või investeerimistegevusi koos kõrvalteenustega nende territooriumil siseriikliku korra kohaselt juhul, kui puudub artikli 47 lõike 1 kohane komisjoni otsus või kui selline otsus enam ei kehti.

5. Kolmandate riikide äriühingud, kes hakkavad osutama teenuseid kooskõlas käesoleva artikliga, teavitavad enne teenuste osutamisega alustamist liidus asutatud kliente sellest, et neil ei ole lubatud osutada teenuseid muudele klientidele kui ainult võrdsetele vastaspooltele ja kutselistele klientidele direktiivi 2014/65/EL II lisa I jao tähenduses ning et nende suhtes ei kohaldata liidus järelevalvet. Nad märgivad ära vastavas kolmandas riigis järelevalve eest vastutava pädeva asutuse nime ja aadressi.

Esimeses lõigus sätestatud teave esitatakse kirjalikult ja esiletoodud viisil.

Liikmesriigid tagavad, et kui liidus asutatud või asuv võrdne vastaspool või kutseline klient direktiivi 2014/65/EL II lisa I jao tähenduses algatab ainuisikuliselt olukorra, kus investeerimisteenuseid osutab või investeerimistegevusega tegeleb kolmanda riigi äriühing, ei kohaldata käesolevat artiklit kolmanda riigi äriühingu poolt sellele isikule sellise teenuse osutamise või sellise tegevuse suhtes, sealhulgas suhte suhtes, mis on konkreetselt seotud sellise teenuse osutamisega või sellise tegevusega. Selliste klientide algatus ei anna kolmanda riigi äriühingule õigust turustada sellele isikule uusi investeerimistoodete või investeerimisteenuste kategooriaid.

6. Kolmandate riikide äriühingud, kes osutavad teenuseid või teostavad tegevusi kooskõlas käesoleva artikliga, pakuvad enne teenuste osutamise või mis tahes tegevustega alustamist liidus asutatud kliendiga seoses võimalust esitada nende teenuste või tegevusega seotud mis tahes vaidlus lahendamiseks liikmesriigi kohtule või vahekohtule.

7. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles määratakse kindlaks teave, mille registreerimist taotleb kolmanda riigi äriühing peab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele koos registreerimis- taotlusega kooskõlas lõikega 4 esitama, ning selle teabe vorm kooskõlas lõikega 5.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 47

Samaväärsuse otsus

1. Komisjon võib vastavalt artikli 51 lõikes 2 sätestatud kontrollimenetlusele võtta seoses kolmanda riigiga vastu otsuse, milles märgitakse, et kõnealuse kolmanda riigi õiguslik ja järelevalveraamistik tagab, et selles kolmandas riigis tegevusloa saanud äriühingute suhtes kohaldatakse õiguslikult siduvaid usaldatavus- ja äritegevuse nõudeid, millel on samaväärne mõju nõuetega, mis on sätestatud käesolevas määruses, direktiivis 2013/36/EL ja direktiivis 2014/65/EL ning käesoleva määruse ja kõnealuste direktiivide alusel vastu võetud rakendusaktidega, ning et kõnealuse kolmanda riigi õigusraamistikuga nähakse ette samaväärne süsteem kolmanda riigi õiguskorra kohaselt tegevusloa saanud investeerimisühingute tunnustamiseks.

Kolmanda riigi usaldatavusnõuete ja äritegevuse õigusraamistikku võib pidada samaväärse mõjuga raamistikuks, kui see õigusraamistik vastab kõigile järgmistele tingimustele:

- a) selles kolmandas riigis investeerimisteenuseid ja -tegevust pakuvad äriühingud võivad tegutseda ainult sel juhul, kui nad on saanud selleks tegevusloa ning nende suhtes kohaldatakse pidevalt tõhusat järelevalvet ja haldussundi;
- b) selles kolmandas riigis investeerimisteenuseid ja -tegevust pakuvate investeerimisühingute suhtes kehtivad piisavad kapitalinõuded ning asjakohased nõuded nende aktsionäride ja juhtorganite suhtes;
- c) investeerimisteenuseid ja -tegevust pakuvate äriühingute suhtes kehtivad piisavad organisatsioonilised nõuded sisekontrollifunktsiooni valdkonnas;
- d) investeerimisteenuseid ja -tegevust pakuvate äriühingute suhtes kehtivad piisavad äritegevuse reeglid;
- e) see tagab turu läbipaistvuse ja usaldusväärsuse, välistades turukuritarvitused siseteabe alusel kauplemise ja turuga manipuleerimise näol.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve sõlmib nende kolmandate riikide, kelle õigus- ja järelevalveraamistik on tunnistanud vastavalt lõikele 1 tõeliselt samaväärseks, asjaomaste pädevate asutustega koostöökokkulepped. Neis kokkulepetes määratakse kindlaks vähemalt alljärgnev:

- a) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja kõnealuse kolmanda riigi pädevate asutuste vahelise teabevahetuse kord, sealhulgas juurdepääs kogu teabele, mida Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve küsib, liiduväliste äriühingute kohta, mis on saanud tegevusloa vastavas kolmandas riigis;
- b) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve kiire teavitamise kord juhul, kui kolmanda riigi pädev asutus arvab, et kolmanda riigi äriühing, kelle üle see pädev asutus teostab järelevalvet ja kes on registreeritud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt kooskõlas artikliga 48, rikub oma tegevusloa tingimusi või muid õigusnõudeid, mida ta on kohustatud järgima;
- c) järelevalvetegevuse koordineerimise menetlused, sealhulgas vajadusel kohapealsed kontrollid.

3. Kolmanda riigi äriühing, mis on asutatud riigis, mille õigus- ja järelevalveraamistik on tunnistanud vastavalt lõikele 1 mõju poolest samaväärseks ning millele on antud tegevusloa direktiivi 2014/65/EL artikli 39 kohaselt, võib osutada teenuseid ja tegevusi, mis on hõlmatud võrdsetele vastaspooltele ja kutselistele klientidele direktiivi 2014/65/EL II lisa I jao tähenduses antava tegevusloaga, liidu teistes liikmesriikides, rajamata selleks uusi filiaale. Selleks peab ta täitma direktiivi 2014/65/EL artiklis 34 piiriüleste teenuste ja tegevuste osutamisele kehtestatud teabenõudeid.

Filiaal jääb selle liikmesriigi järelevalve alla, kus filiaal on rajatud vastavalt direktiivi 2014/65/EL artiklile 39. Ilma et see piiraks direktiivis 2014/65/EL sätestatud koostöökohustuse kohaldamist, võivad liikmesriigi, kus filiaal on rajatud, pädev asutus ja vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus siiski sõlmida proportsionaalsed koostöölepingud tagamaks, et liidus investeerimisteenuseid osutav kolmanda riigi äriühingu filiaal pakub investoritele nõuetekohasel tasemel kaitset.

4. Kui komisjon võtab vastavalt artikli 51 lõikes 2 sätestatud kontrollimenetlusele vastu otsuse, millega tunnistatakse kehtetuks käesoleva artikli lõike 1 kohane komisjoni otsus asjaomase kolmanda riigi suhtes, ei või kolmanda riigi äriühing artikli 46 lõike 1 kohaseid õiguseid enam kasutada.

Artikkel 48

Register

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peab registrit kolmandate riikide äriühingute kohta, kellel on lubatud pakkuda liidus investeerimisteenuseid või tegeleda investeerimistegevusega vastavalt artiklile 46. See register on avalikult kättesaadav Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve veebisaidil ning see sisaldab teavet teenuste kohta, mida kolmandate riikide äriühingutel on lubatud pakkuda, või tegevuse kohta, millega neil on lubatud tegeleda, ning kolmandas riigis nende üle järelevalvet teostavate pädevate asutuste kontaktandmeid.

Artikkel 49

Registri kustutamine

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve kustutab kolmanda riigi äriühingu vastavalt artiklile 48 loodud registrit, juhul kui:
 - a) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel on põhjendatud ja dokumentidele tuginevat alust arvata, et kolmanda riigi äriühing käitub liidus investeerimisteenuseid või -tegevust pakkudes viisil, mis on selgelt investorite huve või turgude korrahast toimimist kahjustav, või
 - b) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel on põhjendatud ja dokumentidele tuginevat alust arvata, et kolmanda riigi äriühing on liidus investeerimisteenuseid või -tegevust pakkudes tõsiselt rikkunud tema suhtes kolmandas riigis kehtivaid nõudeid, ning komisjon on sellele tuginedes võtnud vastu otsuse vastavalt artikli 47 lõikele 1;

- c) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve on pöördunud selles küsimuses vastava kolmanda riigi pädeva asutuse poole, kuid see kolmanda riigi pädev asutus ei ole rakendanud asjakohaseid meetmeid, mis oleksid vajalikud kaitsmaks investoreid ja turgude korrektset toimimist liidus, või ei ole suutnud tõendada, et see kolmanda riigi äriühing täidab tema suhtes kolmandas riigis kehtivaid nõudeid, ning
- d) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve on teavitanud vastava kolmanda riigi pädevat asutust oma kavatsusest kolmanda riigi äriühing registrist kustutada vähemalt 30 päeva enne tema registrist kustutamist.
2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teavitab mis tahes lõike 1 kohaselt vastu võetud meetmetest viivitamatult komisjoni ning avaldab oma otsuse oma veebisaidil.
3. Komisjon hindab, kas tingimused, mille alusel artikli 47 lõike 1 kohane otsus vastu võeti, on kõnealuse riigi osas jätkuvalt täidetud.

IX JAOTIS

DELEGEERITUD ÕIGUSAKTID JA RAKENDUSAKTID

1. PEATÜKK

Delegeeritud õigusaktid

Artikkel 50

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusaktide käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 1 lõikes 9, artikli 2 lõikes 2, artikli 13 lõikes 2, artikli 15 lõikes 5, artikli 17 lõikes 3, artikli 19 lõigetes 2 ja 3, artikli 31 lõikes 4, artikli 40 lõikes 8, artikli 41 lõikes 8, artikli 42 lõikes 7, artikli 45 lõikes 10 ja artikli 52 lõigetes 10 ja 12 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 2. juulist 2014.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 1 lõikes 9, artikli 2 lõikes 2, artikli 13 lõikes 2, artikli 15 lõikes 5, artikli 17 lõikes 3, artikli 19 lõigetes 2 ja 3, artikli 31 lõikes 4, artikli 40 lõikes 8, artikli 41 lõikes 8, artikli 42 lõikes 7, artikli 45 lõikes 10 ja artikli 52 lõigetes 10 ja 12 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses kindlaksmääratud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Artikli 1 lõike 9, artikli 2 lõike 2, artikli 13 lõike 2, artikli 15 lõike 5, artikli 17 lõike 3, artikli 19 lõigete 2 ja 3, artikli 31 lõike 4, artikli 40 lõike 8, artikli 41 lõike 8, artikli 42 lõike 7, artikli 45 lõike 10 ja artikli 52 lõigete 10 ja 12 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kolme kuu jooksul pärast õigusakti teatavaks tegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kolme kuu võrra.

2. PEATÜKK

Rakendusaktid

Artikkel 51

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab Euroopa väärtpaberikomitee, mis on loodud komisjoni otsusega 2001/528/EÜ⁽¹⁾. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

X JAOTIS

LÕPPSÄTTED

Artikkel 52

Aruandlus ja kontroll

1. Hiljemalt 3. märtsiks 2019 esitab komisjon pärast ESMa konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles käsitletakse artiklite 3–13 alusel kehtestatud läbipaistvuskohustuste tegelikku mõju, eelkõige artiklis 5 kirjeldatud mahu ülempiiri reguleerimise korra mõju, muu hulgas kauplemisega seotud kulused võrdsete vastaspoolte ja kutseliste klientide jaoks ning väikese ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtete aktsiatega kauplemist, ning selle tulemuslikkust, tagamaks et asjakohaste kohustusest vabastamiste kasutamise ei kahjustata hindade kujunemist, ja seda, kuidas mis tahes asjakohane sanktsioonide kord seoses mahu ülempiiri rikkumistega võiks toimida ning samuti artikli 4 lõigete 2 ja 3 ning artikli 9 lõigete 2–5 alusel kehtestatud kauplemiseelse läbipaistvuse kohustusest vabastuste kohaldamist ja jätkuvat asjakohasust.

2. Lõikes 1 osutatud aruandes käsitletakse ka mõju, mida artikli 4 lõike 1 punkti a ja artikli 4 lõike 1 punkti b alapunkti i kohase kohustusest vabastuse ning artikli 5 kohase mahu ülempiiri reguleerimise korra kasutamine avaldab Euroopa aktsiaturgudele, pöörates erilist tähelepanu alljärgnevale:

- a) varjatud tehingukorralduste tase ja trend liidus pärast käesoleva määruse rakendamist;
- b) mõju kauplemiseelselt läbipaistvatele noteeritud hinnavahele;
- c) mõju likviidsuse sügavusele avalike tehingukorralduste puhul;
- d) mõju konkurentsile ja investoritele liidus;
- e) mõju väikese ja keskmise turukapitalisatsiooniga äriühingute aktsiatega kauplemisele;
- f) arengusuunad rahvusvahelisel tasandil ja arutelusid kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega.

3. Kui aruandes tuvastatakse, et artikli 4 lõike 1 punkti a ja artikli 4 lõike 1 punkti b alapunkti i kohase kohustusest vabastuse kasutamine kahjustab hindade kujunemist või väikese ja keskmise turukapitalisatsiooniga äriühingute aktsiatega kauplemist, teeb komisjon vajaduse korral ettepanekud seoses nende kohustusest vabastuste kasutamise, sealhulgas ettepaneku käesoleva määruse muutmiseks. Sellised ettepanekud hõlmavad kavandatud muudatuste mõjuhindangut ja nendes võetakse arvesse käesoleva määruse eesmärke ja mõju turuhäiretele ja konkurentsile ning võimalikku mõju liidu investoritele.

4. Hiljemalt 3. märtsiks 2019 esitab komisjon pärast ESMa konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande artikli 26 toimimise kohta, sealhulgas selle kohta, kas pädevatele asutustele laekuvate ja nende vahel vahetatavate tehinguaruannete sisu ja vorm võimaldab investeerimisühingute tegevust kooskõlas artikli 26 lõikega 1 igakülgsetl jälgida.

⁽¹⁾ Komisjoni 6. juuni 2001. aasta otsus 2001/528/EÜ Euroopa väärtpaberikomitee loomise kohta (EÜT L 191, 13.7.2001, lk 45).

Komisjon võib esitada asjakohaseid ettepanekuid, sealhulgas selles osas, kas kehtestada nõue, et tehingutest tuleks aru anda mitte pädevatele asutustele, vaid Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve määratud süsteemile, mis võimaldaks pädevatele asutustele juurdepääsu kogu käesoleva artikli kohaselt esitatud teabele käesoleva määruse ja direktiivi 2014/65/EL kohaldamisel ning sisetabe alusel kauplemise ja turukuritarvituste avastamiseks vastavalt määrusele (EL) nr 596/2014.

5. Hiljemalt 3. märtsiks 2019 esitab komisjon pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande asjakohaste lahenduste kohta turuosaliste vahelise teabe asümmeetria vähendamiseks ning vahendite kohta, millega reguleerijad saavad paremini jälgida hinnapakkumisi puudutatavat tegevust kauplemiskohtades. Aruandes hinnatakse vähemalt võimalust arendada nende eesmärkide täitmiseks konsolideeritud hinnapakkumiste jaoks välja parimate ostu- ja müügi-pakkumiste Euroopa süsteem.

6. Hiljemalt 3. märtsiks 2019 esitab komisjon pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande edusammude kohta standardiseeritud börsiväliste tuletisinstrumentidega kauplemise üleviimisel börsidele või elektroonilistele kauplemisplatvormidele vastavalt artiklitele 25 ja 28.

7. Hiljemalt 3. juuliks 2019 esitab komisjon pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande hinnamuutuste kohta reguleeritud turgude, mitmepoolsete kauplemissüsteemide, organiseeritud kauplemissüsteemide, kauplemiskoondeteabe pakkujate ja tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajate kauplemiseelse ja -järgse läbipaistvuse andmetes.

8. Hiljemalt 3. juuliks 2019 esitab komisjon pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse artiklis 36 ja määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 8 sisalduvate koostalitlussätete läbivaatamise kohta.

9. Hiljemalt 3. juuliks 2019 esitab komisjon pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse artiklite 35 ja 36 ning määruse (EL) nr 648/2012 artiklite 7 ja 8 kohaldamise kohta.

Hiljemalt 3. juuliks 2021 esitab komisjon pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse artikli 37 kohaldamise kohta.

10. Hiljemalt 3. juuliks 2019 esitab komisjon pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse artiklite 35 ja 36 mõju kohta äsja asutatud kesksetele vastaspooltele, nagu on osutatud artikli 35 lõikes 5, ja nende kesksete vastaspooltega märkimisväärselt seotud kauplemiskohtadele ning selle kohta, kas artikli 35 lõikes 5 nimetatud üleminekukorda tuleks pikendada, kõrvaltades võimalikku kasu, mida tarbijad saaksid suuremast konkurentsist, ja turuosalistele kättesaadavate valikuvõimaluste hulka nende sätete võimaliku ebaproportsionaalse mõjuga uuematele kesksetele vastaspooltele ja piirangutega, mis avalduvad kohalikele turuosalistele üleilmsetele kesksetele vastaspooltele juurdepääsul, ning turu sujuva toimimisega.

Komisjon võib kõnealuse aruande järeldustest sõltuvalt võtta kooskõlas artikliga 50 vastu delegeeritud õigusakti, et pikendada artikli 35 lõike 5 kohaselt üleminekuajaperioodi maksimaalselt 30 kuu võrra.

11. Hiljemalt 3. juuliks 2019 esitab komisjon pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega konsulteerimist nõukogule ja parlamendile aruande selle kohta, kas artikli 36 lõikes 5 sätestatud künnis on jätkuvalt asjakohane ja kas artikli kohaldamisest loobumise kord seoses börsil kaubeldavate tuletisinstrumentidega peaks olema ka edaspidi kättesaadav.

12. Hiljemalt 3. juuliks 2016 esitab komisjon Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teostatud riskihindamise põhjal Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga konsulteerides nõukogule ja Euroopa Parlamendile aruande, milles hinnatakse vajadust arvata börsil kaubeldavad tuletisinstrumentid ajutiselt artiklite 35 ja 36 kohaldamisalast välja. Kõnealuses aruandes võetakse nende olemasolu korral arvesse riske, mis tulenevad börsil kaubeldavate tuletisinstrumentidega seoses avatud juurdepääsu sätetest ja mis mõjutavad finantsturgude üldist stabiilsust ja korrahast toimimist kogu liidus.

Komisjon võib kõnealuse aruande järeldest sõltuvalt võtta kooskõlas artikliga 50 vastu delegeeritud õigusakti, et arvata börsil kaubeldavad tuletisinstrumendid artiklite 35 ja 36 kohaldamisalast välja kuni kolmekümneks kuuks pärast 3. jaanuari 2017.

Artikkel 53

Määruse (EL) nr 648/2012 muutmine

Määrust (EL) nr 648/2012 muudetakse järgmiselt:

1. Artikli 5 lõikesse 2 lisatakse järgmine lõik:

„Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ei piira käesoleva lõike alusel regulatiivsete tehniliste standardite eelnõude väljatöötamisel direktiivi 2014/65/EL (*) artiklis 95 sätestatud üleminekusätte kohaldamist seoses C jao punkti 6 kohastele energiaalaste tuletislepingutega.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).”

2. Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Keskne vastaspool, kellel on luba kliirida börsiväliseid tuletislepinguid, on nõus kliirima kõnealuseid lepinguid sõltumata kauplemiskohast mittediskrimineerival ja läbipaistval viisil, sealhulgas seoses tagatisnõuete ja tasudega, mis on seotud juurdepääsuga. Eelkõige peaks sellega tagatama, et kauplemiskohal on õigus mittediskrimineerivale kohtlemisele asjaomases kauplemiskohas kaubeldavate lepingute puhul järgmistes aspektides:

a) tagatise nõuded ja majanduslikult samaväärsete lepingute tasaarvestus, kui selliste lepingute lisamine keskse vastaspoole tegevuse lõpetamisel toimuva tasaarvestuse ja muude tasaarvestusmenetluste hulka kohaldatava maksejõuetusõiguse alusel ei seaks ohtu selliste menetluste sujuvat ja korrektset toimimist, kehtivust ja/või maksmapanekut, ning

b) artikli 41 kohase riskimudeli raames risttagatiste andmine sama keskse vastaspoole poolt kliiritud korreleerivate lepingutega.

Keskne vastaspool võib nõuda, et kauplemiskoht järgiks keskse vastaspoole kehtestatud tegevus- ja tehnilisi nõudeid, sh riskijuhtimisega seotud nõudeid.”;

b) lisatakse järgmine lõige:

„6. Lõikes 1 sätestatud mittediskrimineeriva kohtlemise tingimusi selles osas, milliseid tagatise nõudeid selles kauplemiskohas kaubeldavate lepingute puhul esitatakse, kuidas toimub majanduslikult samaväärsete lepingute tasaarvestus ning risttagatiste andmine sama keskse vastaspoole poolt kliiritud korreleerivate lepingutega, täpsustatakse määruse (EL) nr 600/2014 (*) artikli 35 lõike 6 punkti e kohaselt vastu võetavate tehniliste standarditega.”

3. Artikli 81 lõikesse 3 lisatakse järgmine lõik:

„Kauplemisteabehoidla edastab andmed pädevatele asutustele kooskõlas määruse (EL) nr 600/2014 (*) artiklis 26 sätestatud nõuetega.”

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 84).

Artikkel 54

Üleminekusätted

1. Kolmandate riikide äriühingud võivad jätkata oma teenuste ja -tegevuse pakkumist liikmesriikides vastava liikmesriigi korra kohaselt kuni kolm aastat pärast seda, kui komisjon on võtnud vastu otsuse asjaomase kolmanda riigi kohta kooskõlas artikliga 47.

2. Kui komisjoni hinnangul ei ole vajadust arvata artikli 52 lõike 12 kohaselt börsil kaubeldavaid tuletisinstrumente artiklite 35 ja 36 kohaldamisalast välja, võib keskne vastaspool või kauplemiskoht taotleda enne käesoleva määruse kohaldamist oma pädevalt asutuselt luba kasutada üleminekukorda. Pädev asutus võib, võttes arvesse seoses börsil kaubeldavate tuletisinstrumentidega artikli 35 või 36 kohaste juurdepääsuõiguste kohaldamisest tulenevaid riske asjaomase keske vastaspoole või kauplemiskoha korrahohasele toimimisele, otsustada, et artiklit 35 või 36 ei kohaldata asjaomasele keskele vastaspoolele või kauplemiskohale seoses börsil kaubeldavate tuletisinstrumentidega üleminekupeerioidil kuni 3. juulini 2019. Kui selline üleminekuperiood heaks kiidetakse, ei saa kõnealune keskne vastaspool või kauplemiskoht kasutada artikli 35 või 36 kohaseid juurdepääsuõigusi seoses börsil kaubeldavate tuletisinstrumentidega selle üleminekuperioodi kestel. Pädev asutus teatab keske vastaspoole puhul pädevate asutuste kolleegiumi liikmetele ning keske vastaspoole või kauplemiskoha puhul Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, kui üleminekuperiood heaks kiidetakse.

Kui kesksel vastaspoolel, kellele on antud luba kasutada üleminekukorda, on märkimisväärne seos ühe või rohkema kauplemiskohaga, ei saa need kauplemiskohad kasutada artikli 35 või 36 kohaseid juurdepääsuõigusi seoses börsil kaubeldavate tuletisinstrumentidega selle üleminekuperioodi kestel.

Kui kauplemiskohal, kellele on antud luba kasutada üleminekukorda, on märkimisväärne seos ühe või rohkema keske vastaspoolega, ei saa need kesksed vastaspoolel kasutada artikli 35 või 36 kohaseid juurdepääsuõigusi seoses börsil kaubeldavate tuletisinstrumentidega selle üleminekuperioodi kestel.

Artikkel 55

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates 3. jaanuarist 2017.

Piiramata teise lõigu kohaldamist, kohaldatakse artikli 1 lõiget 8, artikli 1 lõiget 9, artikli 2 lõiget 2, artikli 5 lõiget 6, artikli 5 lõiget 9, artikli 7 lõiget 2, artikli 9 lõiget 5, artikli 11 lõiget 4, artikli 12 lõiget 2, artikli 13 lõiget 2, artikli 14 lõiget 7, artikli 15 lõiget 5, artikli 17 lõiget 3, artikli 19 lõikeid 2 ja 3, artikli 20 lõiget 3, artikli 21 lõiget 5, artikli 22 lõiget 4, artikli 23 lõiget 3, artikli 25 lõiget 3, artikli 26 lõiget 9, artikli 27 lõiget 3, artikli 28 lõiget 4, artikli 28 lõiget 5, artikli 29 lõiget 3, artikli 30 lõiget 2, artikli 31 lõiget 4, artikli 32 lõikeid 1, 5 ja 6, artikli 33 lõiget 2, artikli 35 lõiget 6, artikli 36 lõiget 6, artikli 37 lõiget 4, artikli 38 lõiget 3, artikli 40 lõiget 8, artikli 41 lõiget 8, artikli 42 lõiget 7, artikli 45 lõiget 10, artikli 46 lõiget 7, artikli 47 lõikeid 1 ja 4, artikli 52 lõikeid 10 ja 12 ning artikli 54 lõiget 1 kohe pärast käesoleva määruse jõustumist.

Piiramata teise lõigu kohaldamist, kohaldatakse artikli 37 lõikeid 1, 2 ja 3 alates 3. jaanuarist 2019.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 15. mai 2014

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
D. KOURKOULAS